ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝ. ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Τὰ Ἔλατα φουντώνουν . . . . *Σελ.* 143
Ἀπόφαση τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. γιὰ τὴν κατάσταση καὶ δουλειὰ τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης . . . » 146
ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ: Μερικὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὶς τελευταῖες μάχες . . » 151
Ἡ πορεία τῶν χιλίων ἀόπλων τῆς Ρούμελης . . . . » 155
Α: Νὰ βοηθήσουμε τὰ κατώτερα στελέχη μας . . . . » 158
Ἔκθεση ἀπὸ τὴν ἐαρινὴ ἐκστρατεία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ στὴ Β. Δ. Ἤπειρο . . » 161
Δυὸ μάχες . . . . » 167
ΟΔΥΣΣΕΑ ΜΠΑΣΤΗ: Λίγα γιὰ τὴ σημασία τῶν πληροφοριῶν στὸ Δ.Σ.Ε. . . » 169
ΕΝΤΓΑΡ ΣΝΟΟΥ: Στὴ λεύτερη Κίνα . » 171
Κριτικὴ βιβλίου . . . . » 176
Χρονικὸ δράσης τοῦ Δ.Σ.Ε. . . . . . . » 177
Ἐσωτερικὴ ἀνασκόπηση . . . . . . » 180
Ἐξωτερικὴ ἀνασκόπηση . . . . » 181
Σχεδιαγράμματα

5

ΜΑΗΣ 1948

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΤΙΚΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΧΡΟΝΟΣ Α' ■ *ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ* 5 ■ *ΜΑΗΣ* 1948

ΤΑ ΕΛΑΤΑ ΦΟΥΝΤΩΝΟΥΝ

***Σχόλιο πάνω στή στρατιωτική κατάσταση. Μεταδόθηκε ἀπό τό ραδιοφωνικό σταθμό τῆς Ἐλεύθερης Ἑλλάδας στίς* 29 *τοῦ Ἀπρίλη* 1948**

Οἱ μῆνες τοῦ χειμῶνα αὐτοῦ τοῦ χρόνου πέρασαν μέ μιά ὁλόπλευρη καί ἐντατική προετοιμασία τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων τοῦ μοναρχοφασισμοῦ. Δημιουργήθηκαν περί τά ἑκατό τάγματα Ἐθνοφρουρᾶς μέ σκοπό νά τραβήξει τά στρατιωτικά του τμήματα στά Κέντρα γιά ἐκπαίδευση καί ξεκούραση. Ὁ μοναρχοφασισμός ἐπιστράτευσε νέες κλάσεις καί αὔξησε τή δύναμη τοῦ στρατοῦ του περίπου κατά 25 χιλ. φτάνοντάς τον στίς 135 χιλ.

Δημιούργησε τά ειδικά Κομάντος (Λ.Ο.Κ.) γιά νυχτερινά καί ἀντάρτικα, ὅπως λέει ἐγχειρήματα. Ἐξασφάλισε ἀπ' τούς ἀμερικάνους ἰμπεριαλιστές, ἄφθονο ἀνεφοδιασμό γιά ὅλες του τίς στρατιωτικές δυνάμεις σέ εἴδη ἐπιμελητείας, ὁπλισμοῦ καί πυρομαχικῶν. Πῆρε ὀρειβατικό πυροβολικό καί νέα σμήνη ἀεροπλάνων.

Στό ἴδιο χρονικό διάστημα ἔκανε ριζική καί ὁλοκληρωτική ἀλλαγή τῆς στρατιωτικῆς ἡγεσίας πού εἶχε χρεωκοπήσει μέ τίς ἀλλεπάλληλες ἀποτυχίες στόν πόλεμο κατά τοῦ Δ.Σ. καί λαοῦ.

Ὁ ἀμερικάνικος ἰμπεριαλισμός στό διάστημα αὐτό ὁλοκλήρωσε καί στρατιωτικά τήν κατοχή καί τόν ἔλεγχό του πάνω στήν Ἑλλάδα. Ἡ ἀποτυχημένη ἀγγλική ὀργανωτική στρατιωτική ἀποστολή τοῦ στρατηγοῦ Ρόλιγκς ἀντικαταστάθηκε ἀπό τήν ἀποστολή τοῦ ἀμερικανοῦ στρατηγοῦ Λίβσεϋ καί αὐτός σέ συνέχεια ἀπό τό θορυβοποιό στρατηγό Φόν Φλίτ πού διακήρυξε ἀπό τήν πρώτη στιγμή ὅτι θεωρεῖ τελειωμένο τόν πόλεμο καί οἱ ἀντάρτες δέν ἔχουν παρά νά διαλέξουν: νά παραδοθοῦν ἤ νά ἐξοντωθοῦν. Ἡ ἀντίδραση σ' ὅλες της τίς ἀποχρώσεις, παρά τίς φαγωμάρες καί ἀποτυχίες της, μπόρεσε κάτω ἀπό τό ἀμερικάνικο μαστίγιο νά διατηρήσει τήν «ἑνότητα» πού πραγματοποίησε στό τέλος τοῦ περασμένου χρόνου καί δέν παράλειψε νά διακηρύξει σ' ὅλο αὐτό τό διάστημα αὐτό πού καί οἱ ἀφέντες της, ὅτι δηλ. εἶναι πανέτοιμη νά δώσει συντριπτικά χτυπήματα ἐνάντια στό Δ.Σ. καί ὅτι θά τόν διαλύσει μέ τήν ἀνοιξιάτικη ἐκστρατεία της.

Στό ἴδιο χρονικό διάστημα ὁ Δ.Σ. χωρίς νά σταματήσει οὔτε στιγμή ν' ἀντιπαρατίθεται στά ἰσχυρά μέσα τοῦ ἐχθροῦ καί στή δυσανάλογη ἀριθμητική του ὑπεροχή μέ τεράστια ἔλλειψη μέσων καί μέ σοβαρές δυσχέρειες, μπόρεσε νά κάνει σοβαρές προόδους στή στρατιωτικοπολεμική του προετοιμασία.

Σ' αὐτή του. τήν πορεία ὁ Δ.Σ. μέ τήν ἀκατάπαυστη δράση του, μέ τούς σαμποτέρ καί ἐλεύθερους σκοπευτές

του, μέ ἐπιθετικούς καί ἀμυντικούς ἀγῶνες, ὄχι μονάχα μπόρεσε μέ ἐπιτυχία νά ματαιώσει τή χειμωνιάτικη προσπάθεια τοῦ μοναρχοφασισμοῦ ἀλλά καί τοῦδωσε σοβαρά χτυπήματα. Χτύπησε τήν Ἐθνοφρουρά, τούς ΜΑΥδες καί τούς τακτικούς στρατιωτικούς του σχηματισμούς. Τοῦ προκάλεσε σοβαρή αἱμορραγία σέ ἔμψυχο καί ἄψυχο ὑλικό, καί παρεμπόδισε σημαντικά τήν προσπάθεια τοῦ ἐχθροῦ νά ἑτοιμαστεῖ μέ ἐπιτυχία γιά τήν ἀνοιξιάτικη ἐκστρατεία του. Τόν ἐξανάγκασε σέ ὑπολογίσιμο βαθμό νά διατηρήσει στατικές θέσεις του μέ μονάδες τοῦ ταχτικοῦ στρατοῦ. Τόν ἐξανάγκασε νά χρησιμοποιήσει μονάδες του πού ἀποτελοῦσαν δυνάμεις πού τίς κρατοῦσε γιά ἐφεδρεία καί γιά ἐκπαίδευση. Εἶναι χαρακτηριστικό τό γεγονός ὅτι στίς μάχες τῆς Κόνιτσας ἀναγκάστηκε νά χρησιμοποιήσει καί τή Σχολή Ἀξιωματικῶν Κερκύρας. Βασικά ὁ ἐχθρός ἀναγκάστηκε νά διατηρήσει τή θανάσιμη γι' αὐτον διασπορά τῶν δυνάμεών του καί δέν εἶναι λίγες οἱ περιπτώσεις πού ἡ ἐθνοφρουρά πού ὀργάνωσε ἀντί γιά φρουρά καί ἀπαλλαγή τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ ἀπό σειρά ὑποχρεώσεις, κατάντησε νά εἶναι φρουρούμενη ἀπ' τίς στρατιωτικές μονάδες τοῦ μοναρχοφασισμοῦ.

Ἡ ἐκστρατεία τοῦ μοναρχοφασισμοῦ τοῦ 1948 ἄρχισε καί σέ σχέση μέ τό 1947 κάπως πιό γρήγορα. Ἀρχικά σχέδια καί προθέσεις τοῦ ἐχθροῦ, ἀντίθετα ἀπό τό 1947, ἤταν: νά ἐνεργήσει μέ τό μεγαλύτερο μέρος τῶν διαθέσιμων δυνάμεων καί μέσων του στό χῶρο τῆς Βόρειας Πίνδου. Ἐνεργώντας ἀπό Β. Ἀνατολικά στόν ὀρεινό χῶρο τοῦ Βίτσι καί ἀπό Δυτικά στό χῶρο τῆς Ἠπείρου νά ξηλώσει ἀπ' τίς θέσεις αὐτές τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. καί σέ συνέχεια νά προελάσει καί ἑνώνοντας τίς δύο φάλαγγες νά μᾶς ἀπωθήσει ἀπό τό χῶρο τῆς Β. Πίνδου. Ἔλπιζε ἔτσι ὅτι θά μποροῦσε ὄχι μόνο νά ἐκτοπίσει τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀπ' τόν ὀρεινό ὄγκο τοῦ Βοΐου—Γράμμου—Σμόλικα ἀλλά νά τοῦ καταφέρει καί συντριπτικά χτυπήματα μέ μιά ταυτόχρονη ἐνέργεια ἀπό τό χῶρο Χασίων—Βοΐου πρός Βορρᾶν. Δηλαδή πάλι ὁ περίφημος κλοιός.

Μέ αὐτές τίς ἐλπίδες καί τά ὄνειρα ἄρχισε ὁ μοναρχοφασισμός τίς ἐπιχειρήσεις του στήν Ἤπειρο, στούς χώρους Πογώνι Καλαμᾶ στά τέλη τοῦ Φλεβάρη. Γιά νά ἔχει ἐδῶ μιά σύντομη καί σύντριπτική νίκη συγκέντρωσε δυνάμεις 4 Ταξιαρχιῶν, 2 μοῖρες ΛΟΚ, ἄφθονο πυροβολικό καί ἀεροπορία. Ἀρχικά διάλεξε ἄξονες κίνησης ἀπό σημεῖα πού δέν ὑπῆρχαν τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἤ ὅπου ἦταν ἐλάχιστες ἀντιστάσεις μέ ἀνταρτοομάδες. Αὐτή τήν ἀνεμπόδιστη πορεία τῶν δυνάμεών του τή ρεκλαμάρισε παρουσιάζοντάς την σάν μιά θριαμβευτική προέλαση καί νίκη.

Στόν πειρασμό δέν μπόρεσε ν' ἀνθέξει οὔτε ὁ ψύχραιμος—ὅπως τόν ὀνομάζουν—στρατηλάτης τους Φόν Φλίτ πού θέλησε νά σφραγίσει τή νίκη αὐτή μέ τήν παρουσία του στά Γιάννενα μαζί μέ τούς ὑποταχτικούς του. Ὅμως στίς 5 τοῦ Μάρτη ὁ Δ.Σ. μέ βάση τόν ὀρεινό ὄγκο τῆς Μουργκάνας πέρασε σέ ἀντεπίθεση σ' ὅλο τό μέτωπο καί μέ ἐπιδέξιο ἑλιγμό ἀπ' τ' ἀριστερά τοῦ ἐχθροῦ τόν ἀνάτρεψε μέ ἀποτέλεσμα 180 αἰχμαλώτους καί 400 καί πάνω νεκρούς καί τραυματίες καί διάλυσε τρία ὁλόκληρα τάγματά του. Τό πρῶτο μάθημα στό μοναρχοφασιστικό ἐπιτελεῖο καί τόν ὑπερστράτηγο στίς 8 μέρες μάχης, κόστισε περί τούς 1200 νεκρούς, τραυματίες, αἰχμαλώτους. Τό ἐγχείρημα ἐπαναλήφθηκε στίς 27 Μάρτη μέ μεγαλύτερες δυνάμεις. Καί αὐτό δέν εἶχε καλύτερα ἀποτελέσματα. Ἔσπασε γιά δεύτερη φορά μέσα σ' ἕνα μῆνα τά μοῦτρα του. Ἔχασε πάλι περι τούς 1500 στρατιῶτες καί ἀξιωματικούς του.

Σέ συνδιασμό μέ τίς ἐπιχειρήσεις

τῆς Ἠπείρου ἄρχισε ἐπιχειρήσεις στήν Κεντρική Μακεδονία, στά Κρούσια πού δέν εἶχαν καλύτερη τύχη κι' αὐτές.

Στό χῶρο τοῦ Βίτσι ὁ ἐχθρός δέν τόλμησε νά ἐνεργήσει ταυτόχρονα γιατί τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀρχηγείου Δ.Μ. ἐνεργώντας προληπτικά, ἀνάπτυξαν ἐξαιρετική δραστηριότητα πρός Σινιάτσικο καί Χάσια—Ὄλυμπο—Πιέρρια—Βέρμιο—Πάϊκο μέ ταυτόχρονη σοβαρή δράση τῶν τμημάτων Θεσσαλίας—Ρούμελης καί μέ τήν κίνηση τῆς φάλαγγας τῶν ἀόπλων. Σ' ὅλους αὐτούς τούς χώρους ὁ ἐχθρός ἔμπλεξε σέ σκληρό ἀγώνα μέ ἀποτέλεσμα ν' ἀγκιστρωθοῦν σοβαρές δυνάμεις του γιά τή φύλαξη τῶν κοντινῶν κέντρων καί τή χρησιμοποίηση μέρους τῶν ἐφεδρειῶν του.

Ἔτσι ἀπ' τήν ἀρχή της ἀκόμα ἡ ἐκστρατεία πού ἀνήγγειλε ὁ μοναρχοφασισμός δέχτηκε σοβαρά στρατιωτικά πλήγματα μέ σοβαρό ἀντίχτυπο στό ἠθικό καί πολιτικό του τομέα. Ἡ ἀνάγκη μιᾶς ἐπιτυχίας ἔγινε πιό ἐπιταχτική. Τό μοναρχοφασιστικό ἐπιτελεῖο ἀναγκάστηκε ν' ἀλλάξει τά σχέδιά του καί προετοιμάστηκε γιά ἐπιχειρήσεις ἀπό σημεῖα πιό ἀδύνατα κατά τή γνώμη του. Σάν τέτοιο διάλεξε τή Ρούμελη μέ σκοπό νά διαλύσει καί ἐξοντώσει τά ἐκεῖ τμήματα τοῦ Δ.Σ. καί νά συνεχίσει πρός Βορρᾶν τίς ἐπιχειρήσεις του.

Γιά τό σκοπό αὐτό δίπλα στήν Ι Μεραρχία καί ἄλλους σχηματισμούς του μετάφερε ἄλλες δυό, τίς ΙΧ καί Χ Μεραρχίες.

Ὁ ἐχθρός προσπάθησε νά ἐνεργήσει αἰφνιδιαστικά καί μέ ἐκμετάλλευση αὐτοῦ τοῦ στοιχείου, νά κινηθεῖ μέ ταχύτητα πρός τό τρίγωνο Οἴτη—Γκιώνα—Βαρδούσια, μέ ἐκτεταμένο κλοιό στίς προσβάσεις καί διαδοχικά προχωρώντας σέ βάθος καί πλάτος νά κυριαρχήσει σ' ὁλόκληρο τό χῶρο ἐνέργειάς του. Ἡ διάταξη τῶν τριῶν μεραρχιῶν του, χονδρικά, στίς 13—15 τοῦ Ἀπρίλη ἦταν: 1) Ι Μεραρχία ἀπό ἀνατολικά μέ τήν 51 ταξιαρχία στό Μπράλλο—51 χιλιόμετρο. Μέ τήν 3η ὀρεινή στό Λιδωρίκι—Ἄμφισσα—Ἀράχωβα. Μέ τήν 77 ἀντιπερισπαστικά νά δράσει πρός Ἑλικώνα—Πάρνηθα. Μέ τόν Κετσέα ἀπό δυτικά στό χῶρο Παναιτωλικοῦ—Προυσό—Κερασοβοῦνι—Ἀρτοτίνα—Δάφνη—Πεντάγιους—Σεβέδικο κλπ. μέ ἀποστολή νά ἀπαγορεύσει διεισδύσεις τμημάτων μας πρός Νότο καί Δυσμάς.

2) Χ Μεραρχία ἀπό Βόρεια ἤτοι Σπερχιάδα—Ὑπάτη μέ τίς 37, 35 καί 71 ταξιαρχίες πρός Οἴτη. Μέ πιθανή ἐφεδρεία τήν 71 μέ ἀμυντική ἀποστολή πρός Ἀγ. Γιώργη καί Μακρακώμη σέ χῶρο Β—Δ τῆς κύριας ἀποστολῆς τῆς Μεραρχίας.

3) ΙΧ Μεραρχία μέ τίς 41, 42 Ταξιαρχίες καί Ταξιαρχία Παλαντᾶ ἀπό Β—Δ μέ σταθμό Διοίκησης Καρπενήσι.

Στίς 16 Ἀπρίλη τμήματα τοῦ Δ. Στρατοῦ τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης σέ 8ωρο ἀγώνα ἀνάτρεψαν σειρά ἀπό σοβαρές ἐχθρικές δυνάμεις τῆς ΙΧ Μεραρχίας στό χῶρο Καρπενησιοῦ καί ἔσπασαν τή διάταξη τοῦ ἐχθροῦ ἀπό Β—Δ, προκαλώντας σ' αὐτόν βαρειές ἀπώλειες. Σέ συνέχεια στίς 18 Ἀπρίλη κινήθηκαν, μέ ἀξιοθαύμαστη ταχύτητα καί ὁρμή, στόν ἐκτεταμένο χῶρο τοῦ Βάλτου σαρώνοντας ὅλες τίς ἐχθρικές ἀντιστάσεις. Τά ὑπόλοιπα τμήματα τοῦ Δ.Σ. πού ἔμειναν μέ διαταγή τοῦ Ἀρχηγείου τους, ἐν γνώσει τῶν ἐχθρικῶν προθέσεων, στό χῶρο Οἴτη—Γκιώνα—Βαρδούσια, πέρασαν στό μεγαλύτερό τους μέρος στά μετόπισθεν καί ἐνδιάμεσα τῶν ἐχθρικῶν τμημάτων πού ἐνεργοῦν. Ἔτσι ὁ ἐχθρικός «αἰφνιδιασμός» δέχτηκε ἀνταιφνιδιασμό. Ἡ πρόθεση τοῦ ἐχθροῦ νά ἐκμηδενίσει τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. σ' αὐτόν τό χῶρο σάν ἀποφασιστική φάση τῆς προσπάθειάς του νά «ἐξοντώσει τό συμμοριτισμό», ἀπότυχε. Αὐτό τόν ἀναγκάζει νά μιλάει γιά πρώτη φά-

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ Κ.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

(Σημ. Σύνταξης: Ὁ «Δημοκρατικὸς Στρατὸς» ἀναδημοσιεύει τὴν ἀπόφαση αὐτή)

Τὸ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. στὴ συνεδρίασή του τῆς 14 τοῦ Ἀπρίλη ἄκουσε καὶ συζήτησε ἔκθεση τοῦ ὑποστράτηγου τοῦ Δ.Σ.Ε. σ. Γούσια γιὰ τὴ δουλειὰ τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης στὸ τελευταῖο τρίμηνο καὶ γιὰ τὴν ἡρωϊκὴ πορεία τῆς ταξιαρχίας ἀόπλων. Τὸ Π.Γ. ἔκρινε ἱκανοποιητική, βασικά, τὴ στρατιωτικοπολεμικὴ ἐπίδοση καὶ τὴν πολιτικὴ δουλειὰ τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης καὶ προσωπικὰ τοῦ ὑποστράτηγου σ. Γούσια καὶ κατέληξε στὰ παρακάτω συμπεράσματα:

1.— Ἡ στρατιωτικὴ δράση καὶ ἡ πολεμικὴ ἐπίδοση τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης ἀναπτύχτηκαν σημαντικὰ στὸ τελευταῖο τρίμηνο διάστημα. Ἡ διείσδυση τοῦ Ἀρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς πρὸς τὸ Παναιτωλικὸ-Τριχωνία-Ἀγρίνι-Ὀρεινὴ Ναυπακτία. Τὸ συγκεντρωτικὸ χτύπημα ἐνάντια στὸν ὀχυρωμένο στόχο τῆς Ἀράχωβας, ἡ κατάληψή του καὶ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἐξόντωση τῶν 300 στρατοχωροφυλάκων. Τὸ πετυχημένο χτύπημα καὶ ἡ κατάληψη τοῦ Πλάτανου. Ἡ τολμηρὴ διείσδυση τοῦ Ἀρχηγείου Παρνασσίδας πρὸς Ἀνατολικὴ Λοκρίδα καὶ τὰ συγκεντρωτικὰ χτυπήματα, ποὺ δόθηκαν στὸν ἐχθρό, στὶς θέσεις Κολάκα Μπέλεση-Παῦλο Λοκρίδας, ποὺ εἶχαν ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Οἱ ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀρχηγείου Φ. Φωκίδας στοὺς στόχους τοῦ Σπερχειοῦ-Γραβιᾶς. Ἡ ἀποφασιστικὴ ἐπίθεση ἐνάντια στὴ Λευκάδα καὶ ἡ κατάληψή της. Ἡ διείσδυση στὴν κεντρικὴ καὶ βορειοανατολικὴ Εὔβοια καὶ ἡ κατὰ παράταξη μάχη στὰ ὑψώματα τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς μὲ τὸ μοναρχοφασιστικὸ λόχο τῆς σχολῆς ἀξιωματικῶν. Οἱ σκληρὲς μάχες καὶ τὸ ξάπλωμα τῆς δράσης τοῦ Δ.Σ.Ε. στὴν Πάρνηθα, λίγα χιλιόμετρα ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, ὅλα αὐτὰ δείχνουν ὅτι τὸ Ἀρχηγεῖο Ρούμελης σωστὰ προσανατόλισε τὰ τμήματά του καὶ τὰ καθοδήγησε μὲ πολεμικὴ δεξιοτεχνία, ἐφάρμοσε μὲ πρωτοβουλία τὶς διαταγὲς καὶ τὴ γραμμὴ τοῦ Γεν. Ἀρχηγείου τοῦ Δ.Σ.Ε. Οἱ κύριοι σκοποὶ ποὺ καθόρισε τὸ Ἀρχηγεῖο Ρούμελης, ἡ φθορὰ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἡ στρατολογία τοῦ κόσμου ἀπ' τὴν περιοχή, ἡ διατήρηση καὶ ἡ ἐπέχταση τοῦ ἐλεύθερου χώρου του, ἡ ἐνίσχυση τοῦ Δ.Σ.Ε. μὲ νεοστρατολογούμενους καὶ ἡ ἀνάπτυξη τῶν δυνάμεων τοῦ Α.Ρ. πραγματοποιήθηκαν στὸ μεγαλύτερο σημεῖο. Τὸ Ἀρχηγεῖο τῆς Ρούμελης ἀνταποκρίθηκε στὶς ὑποχρεώσεις του ἀπέναντι στὸ Γενικὸ Ἀρχηγεῖο. Οἱ παραπάνω ἐπιτυχίες τοῦ Α.Ρ. ὀφείλον-

---

ση ποὺ ἔληξε... χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. Ἔτσι καὶ ὁ Γλύξμπουργκ, ποὺ πῆγε γιὰ νὰ τονώσει τοὺς στρατηγοὺς καὶ ποὺ ρεκλαμάρισε ὅτι θὰ πάει ἀπ' τὴ Λαμία στὸ Καρπενήσι περιορίστηκε σὲ ἕνα περίπατο ὥς τὴν Ὑπάτη καὶ γύρισε βρεμμένος στὴν Ἀθήνα.

Τὰ συμπεράσματά μας εἶναι: Οἱ πρῶτοι μῆνες τοῦ 1948 μὲ τὶς μάχες στὴν Ἤπειρο—Κρούσσα—Παππάδες—Ρούμελη, μὲ τὶς ἰσάριθμες ἀποτυχίες τοῦ ἐχθροῦ, δείχνουν καθαρὰ ὅτι οἱ ἀντίπαλοί μας δὲν προχωροῦν στὴν πραγματοποίηση τῶν σκοπῶν τους. Ὁ Δ.Σ.Ε. μὲ τὶς ἐπιτυχίες του στὶς πιὸ πάνω μάχες, τὴν ἀδιάκοπη δράση του στὴν Κ. καὶ Δ. Μακεδονία καὶ Α. Μακεδονία—Θράκη, μὲ τὰ γερὰ χτυπήματα τῆς Θεσσαλίας, μὲ τὴ σοβαρὴ συμβολή, ποὺ μὲ τὸν ἡρωϊκὸ ἀγώνα τους προσφέρουν τὰ τμήματά του στὴν Πελοπόννησο, σταθερὰ προχωρεῖ στὴν πραγματοποίηση τῶν βασικῶν του στρατηγικῶν καὶ πολιτικῶν ἐπιδιώξεων, ποὺ γιὰ ἀποτέλεσμά τους δὲ μπορεῖ παρὰ νὰ ἔχουν τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας.

Ὅλοι στ' ἅρματα! Ὅλα γιὰ τὴ Νίκη!

ται στὴ σωστὴ πολιτικὴ γραμμὴ καὶ τοὺς στενοὺς δεσμούς του μὲ τὸ λαό, στὴν καλὴ ὀργάνωση καὶ ἐκπαίδευση τῶν τμημάτων Ρούμελης καὶ πρὸ παντὸς στὴ σωστὴ ταχτική του, στὶς τολμηρὲς ἀποφασιστικὲς διεισδύσεις στοὺς ἐλεγχόμενους ἀπ' τὸν ἐχθρὸ χώρους καὶ τὰ γερὰ συγκεντρωτικὰ χτυπήματα μὲ τὸ σύνολο τῶν δυνάμεών του, στὸ ἀνώτερο πνεῦμα τῆς ἐπίθεσης καὶ στὸν ἡρωϊσμὸ ποὺ διακρίνει τοὺς μαχητὲς καὶ τὰ στελέχη τοῦ 'Αρχηγείου Ρούμελης. 'Η ταχτικὴ τοῦ 'Αρχηγείου αὐτοῦ συνίσταται στὶς συνεχεῖς παρενοχλήσεις τοῦ ἐχθροῦ στὶς στατικές του θέσεις καὶ τὴν ἐνεδρευτικὴ δράση τῶν ἀνταρτοομάδων, ὥστε νὰ δεσμεύει δυνάμεις τοῦ ἐχθροῦ, νὰ τὸν ἀναγκάζει νὰ κρατᾶ σὲ διασπορὰ τὶς δυνάμεις του καὶ νὰ μὴ μπορεῖ νὰ τὶς μεταφέρει ἔγκαιρα ἐκεῖ ὅπου τὸ 'Αρχηγεῖο ἐνεργεῖ τὰ συγκεντρωτικά του χτυπήματα.

2.— Τὸ 'Αρχηγεῖο Περιοχῆς Ρούμελης τοῦ Δ. .Ε. συνάντησε σοβαρὲς δυσκολίες καὶ ἐμπόδια στὴν πάλη γιὰ τὴν πραγματοποίηση τῆς γενικῆς ἀποστολῆς ποὺ πῆρε ἀπὸ τὸ Γενικὸ 'Αρχηγεῖο. Μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ μεγαλύτερες δυσκολίες ἦταν ἡ ἀντιμετώπιση τοῦ ἐπιμελητειακοῦ προβλήματος καὶ γενικώτερα τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ του. Τὸ πρόβλημα αὐτὸ τὸ ἔλυσε τὸ 'Αρχηγεῖο κατὰ τὸν καλύτερο τρόπο. Μὲ μάχες πῆρε ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ τὰ ὅπλα ποὺ τοῦ χρειάζονταν καὶ τὰ ἀπαραίτητα τρόφιμα. Σήμερα τὸ 'Αρχηγεῖο διαθέτει ἐφεδρικὰ τροφὴ γιὰ τρεῖς μῆνες καὶ δημιούργησε τὶς συνθῆκες γιὰ τὸν παραπέρα καλὸ ἀνεφοδιασμό του. Τὸ 'Αρχηγεῖο Ρούμελης ξεκίνησε ἀπὸ μιὰ σωστή, βασικὴ γιὰ ἕνα λαϊκο-ἐπαναστατικὸ στρατὸ ἀρχή: νὰ ἀντιμετωπίζει ὅλες τὶς δυσκολίες καὶ νὰ λύνει ὅλα τὰ προβλήματα μὲ ἐπιχειρήσεις, μὲ τὸν πόλεμο, νὰ παίρνει ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ τὰ πολεμοφόδια καὶ τὰ ὑλικὰ ποὺ τοῦ χρειάζονται. 'Η ἀνάπτυξη γενικὰ τῆς πολεμικῆς του δραστηριότητας, ἡ ὀργάνωση ειδικῶν ἐπιμελητειακῶν ἐπιχειρήσεων, ἡ πραγματοποίηση τῆς ἐθνικῆς εἰσφορᾶς γιὰ συγκέντρωση ἀποθεμάτων, ἰδιαίτερα σὲ ψωμί, λάδι, ἐληὲς καὶ ἄλλα τρόφιμα, ἡ καλὴ διαχείριση καὶ διαφύλαξη τῶν τροφίμων, ἀποτέλεσαν τὴ σωστὴ μέθοδο γιὰ τὴ λύση τοῦ προβλήματος τοῦ ἀνεφοδιασμοῦ, ποὺ τόση ἐπίδραση ἔχει στὴν πολεμικοστρατιωτική μας ἐπίδοση. Στὸ 'Αρχηγεῖο τῆς Ρούμελης ὑπάρχει σχέδιο γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ἐπιμελητειακοῦ προβλήματος καὶ ξέρει ἀπὸ ποῦ θὰ πάρει τὰ τρόφιμα ποὺ χρειάζονται, ὅπως εἶναι οἱ περιοχὲς γύρω ἀπὸ τὴ Στυλίδα, Λοκρίδα, '-λικῶνα, "Αη Βλάση ύρυτανίας καὶ πρὸς τὴν 'Υπάτη - Γραβιά. Στὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ἐπιμελητειακοῦ ζητήματος τὸ Α.Ρ. βασικὰ τήρησε τὴ λαϊκοδημοκρατικὴ γραμμὴ τοῦ Δ.Σ.Ε. καὶ δὲ δημιούργησε προστριβὲς μὲ τὶς λαϊκὲς μάζες. 'Αντίθετα ἀνάπτυξε τοὺς δεσμούς του μὲ τὸ λαό, ποὺ βοηθᾶ ὅσο μπορεῖ τὸ Δ.Σ.Ε.

3.— Τὸ 'Αρχηγεῖο τῆς Ρούμελης πραγματοποίησε βασικὰ τὴ διαταγὴ τοῦ Γ.Α. γιὰ τὴ στρατολογία καὶ τὴ δημιουργία τῶν ἐφεδρειῶν. Καὶ ἐδῶ ὑπῆρχαν μεγάλες δυσκολίες. Ἔπρεπε νὰ ἀντιμετωπιστοῦν οἱ δισταγμοὶ καὶ οἱ ἀμφιταλαντεύσεις καὶ νὰ δημιουργηθεῖ στὸ Ρουμελιώτικο λαὸ τὸ πνεῦμα τῆς αὐτοπεποίθησης καὶ τῆς πίστης γιὰ τὴ νίκη. Οἱ μάχες ποὺ δόθηκαν, τὸ χτύπημα καὶ ἡ ἐξόντωση τῶν ΜΑΥδων καὶ τῶν ἄλλων ληστοσυμμοριτῶν τοῦ μοναρχοφασισμοῦ ποὺ λυμαίνονταν τὴ Στερεά, τὰ πετυχημένα χτυπήματα καὶ ἡ διάλυση τμημάτων τῆς ἐθνοφρουρᾶς, οἱ καλὲς σχέσεις καὶ ὁ στενὸ σύνδεσμος μὲ τὸ λαό, τὸ ἔγκαιρο χτύπημα μερικῶν ἀντιλαϊκῶν πράξεων ἀπὸ τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε., βοήθησαν τὸ 'Αρχηγεῖο Ρούμελης νὰ πραγματοποιήσει τὴ μαζικὴ στρατολογία του, νὰ ὑπερδιπλασιάσει τὶς δυνάμεις του καὶ νὰ ἀνταποκριθεῖ στὰ καθήκοντα ποὺ τοῦ ἔβαλε τὸ Γ.Α. στὸν τομέα τῆς στρατολογίας.

4.— Τὸ 'Αρχηγεῖο Ρούμελης κατόρθωσε νἄχει τὶς παραπάνω ἐπιτυχίες καὶ ν' ἀνεβάσει τὴν πολεμικοστρατιωτική μας προσπάθεια στὴν περιοχὴ αὐτή, γιατὶ βάδισε σταθερὰ στὸ δρόμο ποὺ χάραξε 3η 'Ολομέλεια τῆς Κ.Ε. τοῦ .Κ.Ε. καὶ στὶς ἐντολὲς καὶ ὑποδείξεις τῆς πολεμικοπολιτικῆς ἡγεσίας τοῦ Δ.Σ.Ε. Θαρραλέα καὶ ἀποφασιστικά, χωρὶς δισταγμοὺς καὶ ταλαντεύσεις, ἀποφεύγοντας κάθε μηχανικότητα στὴ δουλειά του, μὲ βάση ἕνα καλὰ μελετημένο σχέδιο δουλειᾶς καὶ μὲ πίστη στὴν ὀρθότητα τῆς γραμμῆς μας, τὸ 'Αρχηγεῖο Ρούμελης χτύπησε μιὰ μεγάλη ἀρρώστεια ποὺ ἔχει ὁ Δημοκρατικὸς Στρατός: τὴ γραφειοκρατικὴ ἀντικομματικὴ ἀντιμετώπιση τῶν δυσκολιῶν μέσα στὸ Δ.Σ.Ε., χτύπησε κάθε εἴδους διαστρεβλώσεις καὶ παρέκκλιση ἀπὸ τὴ λαϊκοδημοκρατικὴ γραμμὴ καὶ ἀνταποκρίθηκε στὶς ἀπαιτήσεις ἑνὸς λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ ποὺ ζητᾶ ἀνοπροσαρμογὴ τῆς στρατιωτικῆς τέχνης στὶς σημερινὲς ἀνάγκες τοῦ πολέμου ἐνάντια στὸ μοναρχοφασισμὸ καὶ τὴν ἀμερικανοκρατία, τὴν καλὴ ὀργάνωση καὶ ἐκπαίδευση τοῦ στρατοῦ μας, τὴ σιδερένια πειθαρχία, γιὰ κάνει ἱκανὸς νὰ δώσει γερὰ καὶ γρήγορα χτυπήματα, νὰ κάνει τολμηρὲς διεισδύσεις καὶ νὰ συνδυάζει δημιουργικὰ τὴν ταχτικὴ τοῦ ἀνταρτο-

πόλεμου μὲ τὸν τακτικὸ πόλεμο. Ἡ καθοδήγηση τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης ἔδωσε τὸ παράδειγμα λαϊκοεπαναστατικῆς ἡγεσίας, δημιούργησε ἱκανὰ καὶ ἀποφασιστικὰ στελέχη, ἕνα πραγματικὰ λαϊκὸ ἐπαναστατικὸ στρατό. Οἱ ἡγέτες τῆς Ρούμελης τοῦ Δ.Σ.Ε. ὁ ἀλησμόνητος συνταγματάρχης Ν. Τριανταφύλλου, οἱ σ. Διαμαντῆς, Γιώτης, Ἑρμῆς, Κρόνος κλπ. κάτω ἀπὸ τὴν καθοδήγηση τοῦ ὑποστράτηγου σ. Γούσια ἀποτέλεσαν τὸ πρότυπο, στέκονται σὰν παράδειγμα καὶ ὑπόδειγμα γιὰ μίμηση.

Τὸ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. θεωρεῖ τὴ δουλειὰ τοῦ Ἀρχηγείου τῆς Ρούμελης σὰν ὑποδειγματική. Ἡ πεῖρα αὐτὴ πρέπει νὰ μελετηθεῖ καὶ νὰ χρησιμοποιηθεῖ κατάλληλα καὶ ἀπὸ τὰ ἄλλα Ἀρχηγεῖα καὶ μονάδες τοῦ Δ.Σ.Ε. Τὰ στελέχη καὶ οἱ μαχητές μας πρέπει νὰ μάθουν νὰ λύνουν τόσο σαβαρὰ προβλήματα, ὅπως ἡ στρατολογία, ὁ ἀνεφοδιασμὸς καὶ ἡ τροφοδοσία, ἡ προώθηση καινούργιων ἀνθρώπων μὲ τὴ μέθοδο τῆς Ρούμελης ποὖναι ὁ πόλεμος, ἡ μάχη, ἡ ἐπίθεση, ἡ ἀδιάκοπη δράση, τὸ συνεχὲς χτύπημα, ἡ ἀκούραστη φθορὰ τοῦ ἐχθροῦ. Νὰ μάθουν ν' ἀντιμετωπίζουν ὅλες τὶς δυσκολίες καὶ τὰ ἐμπόδια λαϊκοδημοκρατικά, μαζὶ μὲ τὸ λαὸ καὶ μὲ τὴν ἐνίσχυση τοῦ λαοῦ. Νὰ ριχτοῦν ὅλες οἱ δυνάμεις στὸν πόλεμο, στὴ μάχη.

Ἰδιαίτερα ὑπογραμμίζουμε τὴν πεῖρα τῆς Λαϊκῆς Πολιτοφυλακῆς Ρούμελης, ποὺ ἔχει γιὰ κύρια ἀποστολὴ την ὑπεράσπιση τοῦ λαοῦ στὶς περιοχὲς αὐτὲς μὲ ἐνεδρευτικὴ δράση καὶ συλλογὴ πληροφοριῶν, μὲ κρούσεις καὶ παρενοχλήσεις τοῦ ἐχθροῦ καὶ ὅταν ἀκόμα λείπουν τὰ τμήματα προσωρινὰ ἀπὸ τὸν τομέα τους καὶ μὲ κεντρικὴ κατεύθυνση τὴ συμμετοχὴ τῆς Λαϊκῆς Πολιτοφυλακῆς στὸν πόλεμο, τὴν ἐμπέδωση τῆς Λαϊκῆς ἐξουσίας στὸ χῶρο ποὺ ἐλέγχουμε καὶ τὴ ζωντανὴ βοήθεια σιὰ Λαϊκὰ Συμβούλια. Ἡ καλὴ χρησιμοποίηση τῆς Λαϊκῆς Πολιτοφυλακῆς στὴ Ρούμελη καὶ ὁ σωστὸς τρόπος ποὺ ἔλυσε ὡς ἕνα σημεῖο τὸ πρόβλημα τῆς δουλειᾶς μέσα στὶς πόλεις (ἐπιχειρήσεις κοντὰ στὶς πόλεις καὶ χτυπήματα μέσα σ' αὐτές, ἡ διανομὴ ἔντυπου ὑλικοῦ, ὀργάνωση τῶν πληροφοριῶν κλπ.) χωρὶς νὰ ξεπεράσει κι' αὐτὴ (ἡ Ρούμελη) τὴ σοβαρή μας καθυστέρηση στὶς πόλεις, χρειάζεται νὰ προσεχτεῖ ἀπ' ὅλα τὰ Ἀρχηγεῖα μας.

5.—Τὸ Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. διαπιστώνει ὅτι τὸ Ἀρχηγεῖο Ρούμελης παρουσίασε στὸ ἴδιο διάστημα καὶ ὡρισμένες ἀδυναμίες ποὺ εἶχαν τὴν ἀρνητικὴ ἐπίδρασή τους στὴν παραπέρα ἀνάπτυξη τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τὸ ἐμπόδισαν νὰ πραγματοποιήσει ὁλοκληρωτικὰ τοὺς σκοπούς του. Οἱ ἀδυναμίες αὐτὲς εἶναι οἱ παρακάτω: α) Ἡ ἡγεσία καὶ τὰ ἀνώτατα στελέχη τοῦ Α.Ρ. δὲν κατανόησαν ὁλοκληρωτικὰ καὶ ἔγκαιρα τὴ στρατηγικὴ ἀποστολὴ τοῦ Α.Ρ. μέσα στὴν ὅλη στρατιωτικοπολεμικὴ ἐπίδοση τοῦ Δ.Σ.Ε. καὶ κατὰ συνέπεια δὲν ἐξάντλησαν ἐδῶ ὅλες τὶς δυνατότητες. β) Ὑπάρχει μιὰ ὡρισμένη μηχανικότητα στὴν ἐκτέλεση τῆς Διαταγῆς καὶ ὄχι συγκεκριμμένη, ἀπ' τὰ πρὶν μελέτη ὅλων τῶν δυσκολιῶν ποὺ τυχὸν θὰ παρουσιαστοῦν εἴτε ἀπ' τὶς καιρικὲς συνθῆκες, εἴτε ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ (π.χ. ἐνῶ στὶς ἐπιχειρήσεις τοῦ Ἀρχηγείου Δ. Στερεᾶς ἔπρεπε τὰ τμήματά μας νὰ διεισδύσουν ἀπ' τὸ Ἀραποκέφαλο γιὰ νὰ χτυπήσουν αἰφνιδιαστικὰ τὸ Ἀγρίνι, μόλις βρῆκαν ὡρισμένα ἐμπόδια ἀπ' τὸ χιόν, ἄλλαξαν κατεύθυνση καὶ ἔτσι χάθηκε ὁ αἰφνιδιασμὸς γιὰ τὸ Ἀγρίνι). γ) Κακὴ ἐκτίμηση καὶ ἐπιδίωξη τῆς κύριας καὶ τῆς δευτερεύουσας ἀποστολῆς (π.χ. τὸ ἴδιο Ἀρχηγεῖο ἐνῶ ἔπρεπε νὰ κάνει τὴν κύρια προσπάθεια γιὰ τὴν κατάληψη τοῦ Θέρμου καὶ μὲ μικρὲς δυνάμεις νὰ χτυπήσει τὸ Δρυμῶνα, στὴν πράξη ἔκανε τὸ ἀντίθετο καὶ μπλέχτηκε μὲ τὶς κύριες δυνάμεις του στὸν Δρυμῶνα). δ) Στὴ διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων παρουσιάστηκαν ἀδυναμίες μὲ τὴ διασπορὰ τῶν δυνάμεων. ε) Ἀδυναμίες στὰ μέτρα ἀσφαλείας κατὰ τὴν ἐπιχείρηση καὶ κυρίως ἐπανάπαυση μετὰ τὴν ἐπιτυχία, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χαθεῖ κάποτε αὐτὸ ποὺ κερδήθηκε στὴν ἐπιχείρηση (π.χ. ἡ ἐπιχείρηση κατὰ τῆς Ἀταλάντης πέτυχε πιάσθηκαν ποσότητες τροφίμων κλπ. Φορτώθηκαν στ' αὐτοκίνητα καὶ ἀφέθηκαν νὰ τὰ συνοδεύσει μόνον ἕνας ἀντάρτης, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χαθοῦν τὰ τρόφιμα). στ) Σοβαρὴ ἀδυναμία τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης παραμένει τὸ ὅτι δὲ βρῆκε τὸν τρόπο νὰ ἐξασφαλίσει πηγὲς ἀνεφοδιασμοῦ σὲ ἐκρηκτικὲς ὕλες μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ὑστερεῖ στὸ ναρκοπόλεμο καὶ στὴν ἄλλη σαμποταριστικὴ δουλειά, τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ ἐχθρὸς χρησιμοποιεῖ ἐλεύθερα τόσες ἀρτηρίες. Τὸ Ἀρχηγεῖο πρέπει νὰ βρεῖ σύντομα τὸν τρόπο νὰ λύσει τὸ πρόβλημα αὐτὸ καὶ νὰ ἀρχίσει πιὸ ἔντονη σαμποταριστικὴ δουλειὰ καὶ ναρκοπόλεμο.

6.—Ἡ ἡρωϊκὴ πορεία τῶν 1200 πατριωτῶν ἄοπλων ποὺ πορεύονταν ἐπὶ 42 ἡμέρες μέσα σὲ λάσπες, νερά, κάτω ἀπ' τὰ πυρὰ τοῦ ἐχθροῦ, τὶς ἐνέδρες, τὰ τάνκς, μὲ τὶς καθημερινὲς ἐπιθέσεις τῆς ἀεροπορίας, μὲ μεγάλο κρύο καὶ μὲ πείνα, ποὺ δώσανε 23 ὁλοήμερες μάχες, ὅπου ὁ ἐχθρὸς εἶχε ἀπώλειες πάνω ἀπὸ 400 νεκροὺς καὶ τραυματίες, ἀποτελεῖ ἀνώτερη ἐκδήλωση τῆς μαχητικῆς δράσης καὶ τοῦ μαχητικοῦ πνεύ-

ματος τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀξιωματικῶν τοῦ Ἀρχηγείου Ρούμελης. Ἡ ἡρωϊκὴ αὐτὴ πορεία ἔδωσε πολύτιμα διδάγματα σ' ὅλο τὸ Δ.Σ.Ε. ποὺ μποροῦν νὰ συνοψιστοῦν στὰ ἑξῆς: α) Προσέχτηκε ἡ ὀργάνωση τῶν ἀόπλων σὲ τμήματα ἀπὸ ὁμάδες, διμοιρίες, λόχους, τάγματα, ταξιαρχία μὲ τὴν τοποθέτηση δοκιμασμένων μαχητῶν καὶ στελεχῶν. Ἔγινε μέσα σὲ 20 μέρες καλὴ προκαταρκτικὴ δουλειὰ στὴ στρατιωτική τους ἐκπαίδευση, τὴν πολιτική τους διαπαιδαγώγηση καὶ τὴν ἠθική τους προετοιμασία γιὰ κίνηση. Ἔγινε ἰσόμερα ποιοτικὴ κατανομὴ τῶν μαχητῶν στὰ τμήματα. β) Πάρθηκαν ὅλα τὰ προπαρασκευαστικὰ μέτρα γιὰ τὴν κίνηση καὶ κατὰ τὴν κίνηση, τρόφιμα γιὰ νὰ περάσουν τὰ τμήματα ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερες μέρες, ἐφεδρικὰ γουρουνοτσάρουχα, τμῆμα μηχανικοῦ γιὰ καταστευὴ χαλασμένου δρόμου καὶ μικρῶν γεφυριῶν. Σὲ κάθε ἅλμα γινόταν συσκέψεις στελεχῶν μέχρι διμοιρίες ποὺ κατατοπίζονταν γιὰ τὸν τρόπο κίνησης. Δινόταν ἰδιαίτερη προσοχὴ στὸ ἠθικὸ τῆς Φάλαγγας καὶ τῶν μαχητῶν καὶ στὴν ἐπαγρύπνηση κατὰ τὴν πορεία. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς πορείας γινόταν κάθε ὥρα σιωπηρὸ προσκλητήριο, δηλ. κάθε διμοιρίτης ἔδινε ἀναφορὰ ὅτι βαδίζει κανονικὰ μὲ ὅλους τοὺς ἄνδρες του στὸ λοχαγό του καὶ συνέχεια πρὸς τὸ τάγμα κλπ. Σὲ κάθε τάγμα ἐξασφαλίζονταν σύνδεσμοι γιὰ νὰ κινεῖται μὲ εὐχέρεια μὰ καὶ σὲ κάθε περίπτωση νὰ μπορεῖ νὰ φτάσει στὴ θέση ποὺ ὁρίστηκε. Ἐπίσης ἔφιππη ὁμάδα κινοῦνταν πάνω κάτω παρακολουθῶντας τὸν τρόπο κίνησης τῆς φάλαγγας. Τὸ τηλέφωνο ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καταργήθηκε. Ἀνάλογα μὲ τὴν ταχτικὴ κατάσταση δινόταν κατὰ τὴν πορεία καὶ ὁ ἀναγκαῖος σχηματισμὸς στὴ φάλαγγα (π.χ. κατὰ τριάδες, τετράδες, σὲ παράταξη διμοιριῶν). Αὐτὸ γινόταν ἰδιαίτερα στὰ περάσματα δημόσιων δρόμων ποὺ ἔπρεπε νὰ μειωθεῖ ἡ ἐπιμήκυνση τῆς φάλαγγας. γ) Μιὰ καὶ ἡ φάλαγγα ἦταν μεγάλη περνοῦσε συχνὰ ἀπὸ θέσεις ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ ξεφύγει τὴν προσοχὴ τοῦ ἐχθροῦ. Ἀκολουθήθηκε ἡ ταχτικὴ τῆς γρήγορης κίνησης καὶ αὐτὸ εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μὴν προλαβαίνει τὴ φάλαγγα ὁ ἐχθρὸς (π.χ ἡ φάλαγγα βαδίζει μὲ ταχύτητα ἀπὸ Δερελὶ πρὸς Ταμπακλῆ 45 χλμ. ἐπὶ 12 ὧρες μὲ μιὰ μόνο στάση μισῆς ὥρας για φαΐ, χωρὶς κανένα βραδυποροῦντα. Ξεκουράζεται μιὰ νύχτα καὶ βαδίζει 65 χλμ. ἐπὶ 25 ὧρες μὲ μιὰ στάση μόνο, μέσα στὶς λάσπες καὶ τὴ λίμνη τῆς Κάρλας καὶ φτάνει ὅλη ἡ φάλαγγα χωρὶς κανένα βραδυποροῦντα). δ) Ἐνῶ ἡ φάλαγγα κατόρθωσε νὰ περάσει ἄθικτη τὸ θεσσαλικὸ κάμπο, τὸ Μαυροβοῦνι, τὸν Κίσσαβο καὶ τὸν Πηνειό, στὸν Ὄλυμπο βρέθηκε σὲ δύσκολη θέση γιατὶ δὲν πάρθηκαν τ' ἀνάλογα μέτρα ἀπὸ τὰ τμήματα ποὺ πῆραν διαταγὴ νὰ ὑποδεχτοῦν καὶ νὰ βοηθήσουν τὴ φάλαγγα γιὰ νὰ φτάσει στὸν προορισμό της. Ἡ εὐθύνη ἐδῶ βαρύνει τὴ διοίκηση τοῦ Ἀρχηγείου Θεσσαλίας ποὺ δὲν ἀπασχολήθηκε με τὰ μέτρα γιὰ τὴν ὑποδοχὴ τῆς φάλαγγας καὶ δὲν ἐφάρμοσε τὴ σχετικὴ διαταγὴ τοῦ Γ.Α. Ἀντίθετα, ἔπειτα ἀπὸ ἐχθρικὴ πίεση, ἑλίχτηκε πρόωρα καὶ ἄφησε τὴ φάλαγγα ἀνυπεράσπιστη. Ἔτσι ὁ ἐχθρὸς βρῆκε τὸν καιρὸ νὰ κινήσει δυνάμεις γιὰ νὰ χτυπήσει τοὺς ἀόπλους. Ὅμως παρόλους τοὺς κομπασμοὺς τοῦ Σοφούλη καὶ τοῦ Βὰν Φλίτ, τὰ τμήματά μας δῶσαν σκληρὰ χτυπήματα στὸν ἐχθρό, ἀποκεντρώθηκαν οἱ ἄοπλοι στὰ μάχιμα τμήματα, ἑλίχτηκαν κανονικὰ καὶ φτάσαν στὸν προορισμό τους μὲ μικρὲς σχετικὰ ἀπώλειες, προξενῶντας στὸν ἐχθρὸ πολὺ ἀνώτερες, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ φάλαγγα ἀναγκάστηκε νὰ ἀντιμετωπίσει τὸν ἀντίπαλο καὶ μὲ τὶς πέτρες ἀκόμη. ε) Ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ τονιστεῖ περισσότερο εἶναι ὁ μαζικὸς ἡρωϊσμὸς ὅλων τῶν μαχητῶν καὶ στελεχῶν, τὸ πνεῦμα τῆς μάχης, τῆς ἐπίθεσης καὶ τῆς ἀντοχῆς ποὺ ἐπικράτησε σ' ὅλη τὴν πορεία. Ἀπ' τὰ στελέχη μας διακρίθηκαν ἰδιαίτερα οἱ ταγματάρχες τοῦ Δ.Σ.Ε σ.σ. Τσιγαρδώνης, Μπαντέκος, Πυθαγόρας, ὁ λοχαγὸς Μορίκος. Οἱ διμοιρίτες Κοτρώνης Θεμιστοκλῆς, Ρωμανὸς Ἀνδρέας, Νάκου Μαρία καὶ οἱ ὑποψήφιοι μαθητὲς γιὰ τὴ σχολὴ ἀξιωματικῶν τοῦ Γ.Α. Κουτσογιώργος Γιάννης, Χαλιπζῆς Γιῶργος, Βλάχου Ἀφροδίτη, Πολίτου Ἑλένη, Γαλάνου Νίτσα, Μαγκλάρα Μαρία, Ντάλα Κωστοντία καὶ ἄλλοι. στ) Τὴ φάλαγγα τῶν ἀόπλων βοήθησε πολύ, τὸ κλιμάκιο Δ.Μ. καὶ ἰδιαίτερα στὸ πέρασμα ἀπὸ Πιέρρια πρὸς Χάσια ἡ ταξιαρχία τοῦ σ. Παλαιολόγου ποὺ ἔδωσε σκληρὲς μάχες μὲ ὑπέρτερες ἐχθρικὲς δυνάμεις. Ἐδῶ πρέπει νὰ τονιστεῖ ἰδιαίτερα τὸ προσωπικὸ παράδειγμα τοῦ λοχαγοῦ Ἀχιλλέα Πιστόλα, ποὺ μὲ τὴν πλάτη του πέρασε ἀπὸ τὸν Ἀλιάκμονα τριάντα ἀόπλους καὶ ἡ ἐπίδοση τοῦ ταγματάρχη Δούκα μὲ τὸ τάγμα του. Καὶ ἂν δὲν παρουσίαζε ἡ ταξιαρχία αὐτὴ ὡρισμένες ἀδυναμίες ὅπως ἡ κακὴ καὶ χλιαρὴ στάση τοῦ πολιτικοῦ ἐπιτρόπου σ. Φωκᾶ, ἐγκατάλειψη τραυματιῶν κλπ. τ' ἀποτελέσματα θα ἦταν καλύτερα.

7.—Το Π.Γ. τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. παίρνοντας ὑπόψη τοὺς γενικώτερους σκοπούς μας στὴν πάλη γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας καὶ τὴ στρατηγικὴ ἀποστολὴ τοῦ

'Αρχηγείου Ρούμελης πού είναι νά άπασχολεῖ καί νά φθείρει δσο μπορεῖ περισσότερες δυνάμεις τοῦ έχθροῦ μέ άδιάκοπη παρτιζάνικη δράση καί συγκεντρωτικά χτυπήματα, νομίζει δτι μπροστά στό 'Αρχηγεῖο Ρούμελης στέκουν τά παρακάτω καθήκοντα:

α) Νά συνεχίσει τό 'Αρχηγεῖο τῆς Ρούμελης τά συγκεντρωτικά χτυπήματα κατά έχθρικῶν στόχων, νά δημιουργήσει άπειλή γιά τίς μεγάλες πόλεις τῆς Στερεᾶς καί γι' αύτή τήν 'Αθήνα. Τά χτυπήματα αύτά νά μελετηθοῦν καί νά όργανωθοῦν καλά καί νά στραφοῦν στόν τομέα τῆς πεδινῆς Δωρίδας—Ναυπακτίας, πρός Βάλτο καί Βοιωτία—'Αττική δπου ύπάρχουν δυνατότητες στρατολογίας καί εύθικτα γιά τόν έχθρό σημεῖα.

β) Νά όργανώσει καλά καί νά έντείνει στόν άνώτατο βαθμό τή σαμποταριστική έπίδοση καί τό ναρκοπόλεμο στή Ρούμελη, μέ κύριο σκοπό ν' άποκόψει καί νά καταστρέψει τίς κύριες όδικές άρτηρίες τοῦ έχθροῦ, τή σιδηροδρομική γραμμή καί τό Μπράλο. Νά άναπτύξει τούς έλεύθερους σκοπευτές καθώς καί τά ξαφνικά άντάρτικα χτυπήματα μέ καταδρομικές έπιδρομές καί βαθειές διεισδύσεις.

γ) Νά άντιμετωπίσει μέ άντεπίθεση καί βαθειές διεισδύσεις τήν «έκστρατεία 1948» τοῦ μοναρχοφασισμοῦ πού θά έκδηλωθεῖ καί στή Ρούμελη, νά φθείρει στόν άνώτατο βαθμό καί νά τσακίσει τό ἠθικό τοῦ έχθροῦ.

δ) Νά όργανώσει ίππικό καί ειδικούς σχηματισμούς τῆς Δ.Ν. πού θά αίφνιδιάζουν καί θά προξενοῦν σοβαρότατες άπώλειες στόν έχθρό.

ε) Μέ τίς έπιχειρήσεις νά στρατολογηθοῦν καί νά έξοπλιστοῦν μαχητές γιά 5 νέα τάγματα μέχρι τέλος τοῦ 'Ιούνη καί ή Εὔβοια νά διπλασιάσει τίς δυνάμεις της καί νά έκπληρώσει τό Α.Ρ. στόν τομέα τῆς στρατηγικῆς τίς ύποχρεώσεις του πρός τό Γ.Α.

στ) Νά βοηθηθεῖ τό 'Αρχηγεῖο Πελοποννήσου καί μαζί μ' αύτό νά όργανώσει συνδυασμένες έπιχειρήσεις ένάντια στό μοναρχοφασιστικό στρατό.

ζ) Νά ξαπλώσει περισσότερο τίς λεύτερες περιοχές στή Ρούμελη, νά όργανώσει ύποδειγματικά τή Λαϊκή έξουσία, τή σταθερή σύνδεση καί έπικοινωνία μέ τίς άλλες περιοχές τῆς 'Ελεύθερης 'Ελλάδας.

η) Νά προσέξει καί νά όργανώσει καλύτερα τή δουλειά μέσα στίς πόλεις παίρνοντας δλα τά στρατιωτικά μέτρα γιά νά άναπτυχθεῖ ό ἔνοπλος άγώνας σ' αύτές καί νά βγοῦν χιλιάδες έργαζόμενος λαός άπ' τίς πόλεις στό βουνό.

θ) Νά όργανώσει τή διαφωτιστική καί διαλυτική δουλειά μέσα στίς ἔνοπλες δυνάμεις τοῦ έχθροῦ.

Οἱ μαχητές τῆς Ρούμελης, οἱ κομμουνιστές καί οἱ δημοκράτες τῆς 'Ελλάδας, δλος ό Δ.Σ.Ε. θά πραγματοποιήσουν τά καθήκοντα πού ή σημερινή κατάσταση βάζει μπροστά τους καί θά άπελευθερώσουν τήν 'Ελλάδα.

ΟΛΟΙ ΣΤ' ΑΡΜΑΤΑ! ΟΛΑ ΓΙΑ ΤΗ ΝΙΚΗ

14/4/48

ΜΕΡΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΜΑΧΕΣ

***ΒΑΣΙΛΗ ΜΠΑΡΤΖΙΩΤΑ**, συνταγματάρχη Π. Ε. του Γενικού 'Αρχηγείου*

'Ο Δημοκρατικός Στρατός 'Ελλάδας, έδωσε στό τελευταίο τρίμηνο (Φλεβάρης—Μάρτης—'Απρίλης) σειρά άπό σοβαρές μάχες. 'Η τολμηρή επιχείρηση καί τό χτύπημα μέ πυροβολικό τής Θεσσαλονίκης, ή κίνηση και διείσδυση δυνάμεών μας πρός Χάσια—'Αμόρμπεη—Πιέρριο, ή άντιμετώπιση τής έκστρατείας τού έχθρού στήν "Ηπειρο, Κρούσια, Δράμα, Ρούμελη, οι έπιχειρήσεις τού Δ.Σ.Ε. στην Πελοπόννησο καί ή κατάληψη τών Καλαβρύτων, τό χτύπημα τού 'Αλμυρού και στο Καλιφώνι τής Θεσσαλίας καί ή ήρωϊκή πορεια τής ταξιαρχίας άόπλων τής Ρούμελης, είναι οί πιό χαραχτηριστικές άπ' τίς μάχες αύτές. 'Η μελέτη τής πείρας πού βγαίνει άπ' τίς τελευταίες μάχες θά μάς βοηθήσει νά δούμε σέ ποιό βαθμό προχωρεί ή στρατιωτική μας προετοιμασία καί ή πολεμική μας έπίδοση, νά συγκεντρώσουμε τήν προσοχή στό ξεπέρασμα τών άδυναμιών πού παρουσιάζονται στή δουλειά μας γιά νά γίνουμε ίκανοί νά πραγματοποιήσουμε τό σκοπό μας πούναι ή άπελευθέρωση τής 'Ελλάδας.

Οί μάχες πού άναφέρουμε πιό πάνω έδειξαν α) ότι οί μαχητές τού Δ.Σ.Ε. πολεμούν μέ μεγάλη παλληκαριά καί άντιμετωπίζουν, όπως πρέπει σέ λαϊκούς άγωνιστές, όλες τίς δυσκολίες τής σκληρής πάλης, β) ότι τά στελέχη μας, οί διοικητές τών μονάδων βελτιώνουν συνεχώς τήν πολεμικοστρατιωτική τους κατάρτιση καί γ) ότι άκόμα παρουσιάζουμε σοβαρότατες άδυναμίες στήν πολεμική μας προσπάθεια, δέν ξαίρουμε άκόμα νά πολεμάμε όπως άπαιτούν οί σημερινές συνθήκες, δέν καταχτήσαμε τήν μαρξιστικο-λενινιστική πολεμική έπιστήμη καί τήν λαϊκο-δημοκρατική στρατιωτική τέχνη.

"Ολος ό Δ.Σ.Ε. καί προπαντός οί διοικήσεις μας θά πρέπει νά διδαχτούν πολλά άπ' τήν πολύτιμη πείρα τής 'Ηπείρου. 'Εκεί οί καθοδηγητές μας ένοιωσαν τό νόημα τού λαϊκού-έπαναστατικού πολέμου καί τήν συγκεκριμένη άποστολή τους. 'Ο μοναρχοφασισμός μέ τήν καθοδήγηση τού άμερικανικού έπιτελείου συγκέντρωσε έκεί σοβαρές δυνάμεις (περίπου 4 ταξιαρχίες) γιά νά έξοντώσει τίς δυνάμεις τού Δ.Σ.Ε. στήν "Ηπειρο, νά άφαιρέσει μιά σφήνα πού έχει στά πλευρά καί στά νώτα του κι' έτσι άπερίσπαστος νά ριχτεί ένάντια στίς άλλες δυνάμεις τού Δημ. Στρατού καί νά καταφέρει (όπως νομίζει αύτός) τό βασικό χτύπημα. 'Η άμερικανοκρατία καί ό μοναρχοφασισμός ύπολόγιζαν στήν έκστρατεία τής 'Ηπείρου καί σέ άλλους πολιτικούς σκοπούς όπως π.χ. νά σπρώξουν τούς άντάρτες στό 'Αλβανικό έδαφος καί νά δημιουργήσουν προστριβές καί συγκρούσεις μέ τίς γειτονικές λαϊκές δημοκρατίες. "Οπως είναι γνωστό οί μοναρχοφασίστες καί βορειοαμερικάνοι ίμπεριαλιστές ***σπάσαν δυό φορές τά μούτρα τους*** στήν "Ηπειρο μέ μεγάλες άπώλειες (συνολικά έχασαν μιάμιση ταξιαρχία). Πού όφείλονται οί έπιτυχίες μας στήν "Ηπειρο. α) Στό ότι τό άρχηγείο μας 'Ηπείρου σωστά κατάλαβε τίς προθέσεις τού έχθρού καί τήν άποστολή τή δική του. Στή σωστή ταχτική πού χρησιμοποίησε, τής ένεργητικής άμυνας πού έφερε σοβαρή φθορά στόν έχθρό καί στήν άντεπίθεση πού έκδήλωσε στήν κατάλληλη στιγμή. 'Εδώ άνοίγουμε μιά μικρή παρένθεση. 'Η ταχτική ή δικιά μας, ή ταχτική τού λαϊκού έπαναστατικού πολέμου πού διεξάγουμε, είναι ταχτική τής έπίθεσης. Καί όταν κάνουμε άμυνα, (καί είμαστε ύποχρεωμένοι πολλές φορές νά κάνουμε άμυνα) αύτό τό θεωρούμε σάν κάτι τό προσωρινό καί ***προετοιμασία γιά τήν έπίθεση.*** Κλείνουμε τήν παρένθεση. β) Στή σωστή χρησιμοποίηση τού έδάφους. 'Ο έχθρός συγκέντρωσε στήν "Ηπειρο βαρειά όπλα, όπως π.χ. όρειβατικό πυροβολικό καί έρριξε σοβαρές άεροπορικές δυνάμεις. 'Η καλή όχύρωση τού έδάφους πλάϊ στήν ταχτική τής ένεργητικής άμυνας καί έπίθεσης ματαίωσε τίς ένέργειες τού έχθρού. γ) Στήν τόλμη, τήν άφοβία, τήν παλληκαριά τών μαχητών καί άξιωματικών τού 'Αρχηγείου 'Ηπείρου πού παρ' όλη τήν άριθμητική καί σέ μέσα ύπεροχή τού έχθρού άπόκρουσαν μέ έπιτυχία τίς λυσσασμένες έπιθέσεις του.

Οί έπιχειρήσεις πού κάνει ό Δ.Σ.Ε. στήν Πελοπόννησο, πού κατάληξαν στήν έπιτυχία τών Καλαβρύτων έδειξαν όλη τή ζωντάνια καί τήν όρμητικότητα τού άντάρτικου κινήματος στήν περιοχή αύτή, μά καί

τὴν τόλμη καὶ τὴ δεξιοτεχνία τῶν διοικητῶν καὶ τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου. Ἐκεῖ ἔγινε συνείδηση στὰ στελέχη καὶ τοὺς μαχητές μας ὅτι ὅλες τίς δυσκολίες ποὺ ἀντιμετωπίζουν, ὅπως εἶναι ὁ ἐφοδιασμὸς σὲ ὁπλισμό, πυρομαχικά, τὸ ἐπιμελητειακὸ πρόβλημα κλπ. θὰ τίς λύνουν καὶ τίς λύνουν μὲ τὴ μάχη, τὸν πόλεμο. Ἡ ταχτικὴ ποὺ χρησιμοποιεῖ τὸ Ἀρχηγεῖο Πελοποννήσου εἶναι τὸ ἀδιάκοπο σφυροκόπημα τοῦ ἐχθροῦ, τὰ ξαφνικὰ χτυπήματα ἐκεῖ ποὺ δὲν τοὺς περιμένει, τὰ συγκεντρωτικὰ χτυπήματα ἐκεῖ ποὺ πονάει στὸν ἐχθρὸ κατὰ τέτοιο τρόπο ὥστε νὰ τὸν ἀπασχολεῖ διαρκῶς καὶ νὰ τὸν φθείρει, νὰ τὸν ἀναγκάζει νὰ συγκεντρώνει δυνάμεις γιὰ νὰ κρατᾶ ζωτικοὺς χώρους γι' αὐτόν. Ἡ ταχτικὴ τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου εἶναι πραγματικὰ λαϊκὴ-ἐπαναστατικὴ ταχτικὴ γιατί ἀνταποκρίνεται στοὺς σκοποὺς τοῦ λαϊκοῦ ἐπαναστατικοῦ πολέμου. Εἶναι ταχτικὴ ποὺ στηρίζεται στὸ λαό, στὴν κίνηση, στὴν ἐπίθεση, στὸ ἀδιάκοπο χτύπημα τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ Ἀρχηγεῖο Πελοποννήσου προσέχει ἰδιαίτερα τίς σχέσεις μὲ τὸ λαό, ἀποφεύγει κάθε εἴδους ἀντιλαϊκὲς ἐκδηλώσεις. Αὐτὸ ἀναγκάστηκαν νὰ τὸ ὁμολογήσουν καὶ οἱ ἀντίπαλοί μας (ἐφημερίδες τῆς Ἀθήνας), ποὺ τονίζουν ὅτι ὁ λαὸς τῆς Πελοποννήσου ὁλόθερμα στέκει στὸ πλευρὸ τῶν ἀνταρτῶν. Τὸ Ἀρχηγεῖο Πελοποννήσου πέτυχε βασικὰ σ' ὅλους τοὺς στόχους ποὺ ἔβαλε μέχρι σήμερα. Σπάρτη—Αἴγιο—Καλάβρυτα καὶ πολλὲς ἄλλες κρούσεις ποὺ τόσο στοίχισαν στὸν ἐχθρό. Εἶναι νικηφόρες μάχες καὶ ἔκφραση τῆς λαϊκο-επαναστατικῆς ταχτικῆς τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου. Τὰ ἄλλα Ἀρχηγεῖα μας πρέπει νὰ διδαχτοῦν πολλὰ καὶ νὰ χρησιμοποιήσουν τὴν καλὴ πεῖρα τῆς Πελοποννήσου, ἀφοῦ φυσικὰ τὴν προσαρμόσουν στὶς ἰδιαίτερες συνθῆκες τῆς περιοχῆς τους.

Οἱ ἐπιθέσεις τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ στὰ Κρούσια καὶ Δράμα ἔδειξαν ὅτι τὰ ἐκεῖ τμήματα τοῦ Δ.Σ. βελτιώνουν συνεχῶς τὴν ἐπίδοσή τους. Παληότερα ὁ ἐχθρὸς ἔκανε περιπάτους στὰ βουνὰ αὐτὰ καὶ εἶχε συνηθίσει σὲ εὔκολες «νίκες». Τώρα συνάντησε τὴν πιὸ ἀποφασιστικὴ ἀντίσταση τῶν τμημάτων μας, μὰ καὶ τὴν ἱκανότητά τους νὰ ἑλίσσονται, ἔπειτα ἀπὸ μεγάλη φθορὰ ποὺ προξενοῦν στὸν ἐχθρό, νὰ παρουσιάζονται στὰ νῶτα του καὶ νὰ τὸν χτυποῦν. Ὁ μοναρχοφασισμὸς θριαμβολόγησε γιὰ τίς μεγάλες..... ἐπιτυχίες του (!!!) στὰ Κρούσια, ὕστερα δήλωσε ὅτι ἄρχισε καινούργια ἐκστρατεία στὴν περιοχὴ αὐτὴ καὶ τελικὰ κατάπιε τὴ γλῶσσα του.

Στὴν περιοχὴ Θεσσαλίας ἔχουμε τὸ τελευταῖο τρίμηνο ἕνα ἀνέβασμα τῆς πολεμικο-στρατιωτικῆς ἐπίδοσης τοῦ Δ.Σ.Ε. Τὰ χτυπήματα στὸν Ἀλμυρό, Καλιφῶνι, ἡ δράση τοῦ Ἱππικοῦ καὶ ὡρισμένες ἄλλες μάχες δείχνουν ὅτι στὴ Θεσσαλία ἀρχίζει νὰ φυσάει καινούργιος πολεμικὸς ἀέρας καὶ ὅτι δημιουργήθηκαν ἐκεῖ ὅλες οἱ προϋποθέσεις νὰ στριμώξουμε γιὰ καλὰ τὸ μοναρχοφασισμό.

Δὲν μποροῦμε ἀκόμα νὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ συμπεράσματα ἀπ' τὴν ἐκστρατεία τοῦ ἀμερικανομοναρχισμοῦ στὴ Ρούμελη. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ μποροῦμε ἀπὸ τώρα νὰ ποῦμε, χωρὶς τὸν κίνδυνο νὰ μᾶς διαψεύσουν τὰ πράγματα, εἶναι ὅτι οἱ λεβέντες τοῦ Δ.Σ.Ε. τῆς Ρούμελης καὶ τὸ Ἀρχηγεῖο τους θ' ἀντιμετωπίσουν ἀποφασιστικὰ καὶ μὲ ἐπιτυχία τὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατό.

Αὐτὲς εἶναι οἱ καλὲς πλευρὲς τῆς πολεμικοστρατιωτικῆς μας προσπάθειας. Ἔχουμε ὅμως καὶ ἀρκετὲς ἀδυναμίες στὴ δράση τοῦ Δ.Σ.Ε. ποὺ παρουσιάζονται ἰδιαίτερα ἀπ' τὰ στελέχη μας, στρατιωτικὰ καὶ πολιτικά. Θὰ σημειώσουμε τίς πιὸ σοβαρὲς ἀπ' αὐτές.

Πρῶτο. Μιὰ ἀδυναμία συντονισμοῦ ποὺ ὑπάρχει στὶς κατώτερες μονάδες, ἀπὸ διμοιρία μέχρι τάγμα, παρουσιάζεται κι' ὅταν δυὸ ἢ περισσότερα Ἀρχηγεῖα ἐνεργοῦν μαζί. Τίς περισσότερες φορὲς δὲν τὰ καταφέραμε νὰ δώσουμε συνδιασμένα χτυπήματα καὶ νὰ ἐφαρμόζουμε τίς διαταγὲς στὰ καθωρισμένα χρονικὰ ὅρια. Π.χ. ἐὲν συνέπεσε τὸ χτύπημα τῆς Θεσσαλονίκης μὲ τὴν κίνηση πρὸς Πιέρρια, πράγμα ποὺ εἶχε τὴν ἐπίδρασή του στὴν ἐξέλιξη τῶν ἐπιχειρήσεων. Ἐνῶ ἔπρεπε καὶ οἱ δυὸ αὐτὲς κινήσεις, τὰ δυὸ αὐτὰ χτυπήματα νὰ δοθοῦν μὲ διαφορὰ τὸ πολὺ πέντε ἡμερῶν ὅπως πρόβλεπε ἡ σχετικὴ διαταγή. Ἡ ἐπιχείρηση τῆς Θεσσαλονίκης ἔχει πολλὲς πλευρὲς ποὺ πρέπει ἰδιαίτερα νὰ ἐξεταστοῦν.

Δεύτερο. Πολλὰ στελέχη μας, ἀκόμα καὶ ἀνώτερα, δὲ μελετοῦν τίς διαταγές, δὲν καταλαβαίνουν τὸ πνεῦμα, τὴν οὐσία μὰ πολλὲς φορὲς καὶ τὸ γράμμα τῆς διαταγῆς (δηλ. Δὲ μελετοῦν καὶ δὲν ξεκαθαρίζουν στὸ μυαλὸ τὴν ἀποστολή τους). Π.χ. στὴν κίνηση πρὸς Πιέρρια ἐνῶ ἡ διαταγὴ ἦταν σαφὴς καὶ ἔλεγε καθαρὰ ὅτι τὸ ἀπόσπασμα ποὺ ἔκανε τὴν κίνηση αὐτὴ θ' ἄρχιζε ἐπιχειρήσεις ἀμέσως μὲ τὴν κίνησή του, ἡ διοίκηση δὲν τὸ κατάλαβε, δὲ χτύπησε μιὰ σειρὰ ἀπὸ [illegible] ποὺ ἦταν πραγματικὰ ψητό, γιατὶ νόμιζε πὼς ἡ Διοίκηση τοῦ Γ.Α. εἶχε τίποτα μυστηριώδεις προθέσεις καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ φτάσει γρήγορα στὰ Πιέρρια!

Τρίτο. Δέν ύπάρχει πολλές φορές συνεργασία άνάμεσα καί σέ άνώτερα στελέχη. Καί δέν είναι λίγες οί περιπτώσεις πού τά στελέχη μας κυτοῦνε νά κάνουν τή δουλειά τοῦ τομέα τους, άδιαφορώντας γιά τό τί κάνει ό διπλανός τους, πράγμα πού έμποδίζει στό τέλος καί τη δικιά τους δουλειά. Ὁ Δημοκρατικός Στρατός είναι ένα σύνολο μέ ένιαῖο σκοπό καί σχέδιο, μέ συνδιασμένες κινήσεις καί έπιχειρήσεις. Αύτό δέν πρέπει νά τό ξεχνοῦν τά στελέχη μας καί πρέπει νά προσαρμόζονται πρός τήν κατεύθυνση αύτή. Ἕνα κλασσικό παράδειγμα έλλειψης συνεργασίας συνέβηκε το Μάρτη 1948. Στο χῶρο πρός Πιέρρια καί νόρω άπ' αύτά περνοῦσε το Ἀρχηγεῖο Θεσσαλίας, ένα σοβαρό άπόσπασμα τοῦ Ἀρχηγείου Δυτ. Μακεδονίας μέ έπικεφαλής τον διοικητή του καί ή Ταξιαρχία άόπλων τοῦ Γούσια. Ὁ έχθρός πού άντιλήφθηκε τίς κινήσεις μας, συγκέντρωσε καί αύτός δυνάμεις, όχι περισσότερες άπό δυό ταξιαρχίες. Οί δυνάμεις οί δικές μας ἦταν σέ θέση δρῶντας έντονα νά τσακίσουν τίς ταξιαρχίες αύτές καί νά πραγματοποιήσουν τούς σκοπούς τους. Δέν έγινε αύτό. Δέν κάθησαν κάτω τά στελέχη μας να μελετήσουν τήν ταχτική κατάσταση, όπως δημιουργήθηκε καί νά δράσουν μέ όλες τίς δυνάμεις τους. Ἀντίθετα τό ένα Ἀρχηγεῖο τῆς Θεσσαλίας, έπειτα άπο πίεση κινήθηκε πρόωρα καί δέν έφάρμοσε τή σχετική διαταγή γιά ύποστήριξη τῶν άόπλων. Αύτή ή έλλειψη συνεργασίας άνάμεσα στ' άνώτερα στελέχη μας είναι άπαράδεχτη γιά τό Δ.Σ.Ε. καί πρέπει νά χτυπηθεῖ κατακέφαλα.

Τέταρτο. Δέν όργανώνουμε άκόμα καλά τίς έπιχειρήσεις, τίς μάχες. Μιά μάχη γιά νά διεξαχθεῖ καλά χρειάζεται σοβαρή προετοιμασία. Νά λυθοῦν όλα τά ζητήματα πού έχουν σχέση μ' αύτήν, νά μελετηθοῦν όλες οί λεπτομέρειες. Ἄν σοῦ ξεφύγει κάτι, αύτο θά τό πληρώσεις άκριβά τήν ὥρα τῆς μάχης. Καί ή παραμικρή λεπτομέρεια έφ' όσον δέν προσεχτεῖ μπορεῖ νάχει γενικώτερη έπίδραση στή μάχη. Συνήθως δέ γνωρίζουμε καλά τό μέρος πού θά χτυπήσουμε. Αύτό τό πληρώσαμε καί θά το πληρώνουμε άκριβά. Ἔπειτα δέν προσέχουμε στόν άνεφοδιασμό (πυρομαχικά κλπ.) πού μᾶς λείπουν στήν πιο άποφασιστική στιγμή. Δέ μελετᾶμε καλα τά δρομολόγια καί τίς άποστάσεις. Ὅλα αύτά είναι «λεπτομέρειες», βασικά, συστατικά μέρη τῆς μάχης πού πρέπει νά μελετᾶμε καί σωστά νά τά λύνουμε.

Πέμπτο. Δέν έχουμε ταχύτητα στίς κινήσεις μας, δέν εἴμαστε εύκίνητοι. Μπορεῖ νά έπαναλαβαίνουμε τούς παληούς άστικούς στρατιωτικούς άφορισμούς «ταχύτητα, κίνηση, πῦρ», μά στην πράξη δέν τίς προσαρμόζουμε στίς συνθῆκες τοῦ λαϊκοῦ έπαναστατικοῦ πολέμου. Δέ δουλεύουμε τά τμήματα μας γιά νἆναι πραγματικά εύκίνητα καί εύέλιχτα. Ὁ Δ. Σ. Ε. δέν έχει τά μέσα κίνησης τοῦ σύγχρονου στρατοῦ όπως έχει ό μοναρχοφασιστικός μισθοφορικος στρατός. Ἔχει όμως την ήθικοπολιτική ύπεροχή πού τοῦ έπιτρέπει νά δουλέψει τον παράγοντα άνθρωπο καί νά πετύχει θαύματα. Ἄν ή έκπαίδευση τῶν μονάδων μας γίνεται μέ σύστημα καί ύπομονή, όταν συνηθίζουμε τούς άνδρες μας στην κούραση καί στο δρόμο, μποροῦμε νά πετύχουμε μεγάλη εύκινησία. Τότες ό έχθρός θά μᾶς βλέπει έκεῖ πού δέν θά μᾶς περιμένει καί θά δέχεται άναπάντεχα όλη τή δύναμη τῶν συγκεντρωτικῶν χτυπημάτων μας.

Ἕνα θαυμάσιο παράδειγμα ταχύτητας στήν κίνηση, άντάξιο ένός πραγματικοῦ λαϊκοῦ έπαναστατικοῦ στρατοῦ, άποτελεῖ ή ήρωική πορεία τῆς ταξιαρχίας άόπλων Ρούμελης. Αύτή ή πορεία έχει πολλές πλευρές, ίδιαίτερα στόν τομέα τῆς όργανωτικοτεχνικῆς προετοιμασίας πού τονίζει στήν έκθεσή του ό ύποστράτηγος σ. Γούσιας. Ἐμᾶς, μᾶς ένδιαφέρει έδῶ περισσότερο το ζήτημα τῆς ταχύτητας στήν κίνηση. Μέ τήν καθοδήγηση τοῦ σ. Γούσια, ή φάλαγγα πέρασε μέ ρεκόρ ταχύτητας τον κάμπο τῶν Φαρσάλων, τίς λάσπες καί τίς λίμνες τῆς Κάρλας. Τό παράδειγμα αύτο δείχνει ότι οί μονάδες τοῦ Δ.Σ.Ε. έφόσον σωστά δοῦνε τό ζήτημα αύτό καί προετοιμάσουν τούς μαχητές θ' άποχτήσουν μιά τέτοια εύλιγισία καί ταχυκινησία πού θά πραγματοποιοῦν τίς πιό άπίθανες άποστολές

Δίνοντας έξαιρετική προσοχή στήν ταχύτητα τῆς κίνησής μας πρέπει νά προσέχουμε ταυτόχρονα καί στή δύναμη τοῦ πυρός μας. Κι' έδῶ ξανοίγονται μεγάλες προοπτικές καί χρειάζεται νά πρωτοτυπήσουμε χωρίς νά ξεφύγουμε άπό μερικούς βασικούς κανόνες στά ζητήματα πού έχουν σχέση μέ τή δύναμη πυρος μά καί χωρίς νά κολλήσουμε σάν στρείδι σ' αύτούς πρέπει νά μεγαλώσουμε τή δύναμη πυρός. Αύτό θά τό πετύχουμε μέ τήν έξάσκηση στήν καλή σκόπευση, μέ τήν ένίσχυση τῶν τμημάτων μέ βαρύτερα όπλα, χωρίς νά χάνουν τήν εύκινησία τους καί μέ τήν δημιουργία ειδικῶν σχηματισμῶν πού θάχουν μεγάλη δύναμη πυρός καί σοβαρή κρουστική δύναμη. Χρειάζεται νά ξεκόψουμε λίγο ἀπ' πολύ τα παληά «καί παραδεδειγμένα», άπ' τούς άστικούς κανονισμούς πού λένε ότι ένα όπλοπολυβολο π. χ. χρειάζεται νά ὁ-

ποστηρίζεται ἀπὸ τόσους ἀκροβολιστὲς εἴτε τὰ πολεμοφόδια τοῦ ὁπλοπολυβόλου μπορεῖ νὰ σηκωθοῦν μόνο ἀπὸ ὡρισμένους ἄνδρες. Μὲ τέτοιους ἀφορισμοὺς καὶ στενοκεφαλιές, δὲν λύνεται τὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημα. Ἐδῶ χρειάζεται τόλμη καὶ ὡς ἕνα σημεῖο καὶ πειραματισμός. Αὐτὸ ποὺ γίνεται σήμερα στὴν Ἑλλάδα εἶναι μιὰ λαϊκο-δημοκρατικὴ ἐπανάσταση, ὁ Δ.Σ.Ε. εἶναι ἕνας λαϊκοδημοκρατικὸς στρατὸς καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ ἐκφράζεται καὶ στὰ ζητήματα τῆς ὀργάνωσης καὶ προπαντὸς τῆς δύναμης πυρός. Ἕνα τέτοιο κίνημα σὰν τὸ δικό μας ποὺ ἔχει ν' ἀντιμετωπίσει ὄχι μόνο τὰ μοναρχοφασιστικὰ σκουλίκια μὰ καὶ τὴν ὁλόπλευρη ἐνίσχυση ποὺ δίνουν οἱ ἀμερικανοάγγλοι καταχτητὲς πρέπει νὰ κάνει ἐπανάσταση καὶ στὰ ζητήματα τῆς τεχνικῆς τοῦ πολέμου, νὰ βρεῖ τοὺς δικούς του τρόπους πολέμου ποὺ θὰ αἰφνιδιάζουν τὸν ἐχθρό, θὰ τὸν χτυποῦν συνεχῶς, θὰ τὸν ζαλίζουν καὶ θὰ τὸν ἐξοντώνουν.

* * *

Ἀπ' τὶς τελευταῖες μάχες ποὺ δώσαμε βγαίνουν μερικὰ συμπεράσματα γιὰ τὰ στελέχη μας, στρατιωτικὰ καὶ πολιτικά, ποὺ πρέπει ἰδιαίτερα νὰ τὰ προσέξουμε. Οἱ στρατιωτικοί μας διοικητὲς ἐνῶ εἶναι καλοὶ πολεμιστὲς δὲν τὰ καταφέρνουν ἀκόμα (ὄχι φυσικὰ ὅλοι) καὶ νὰ διοικοῦν καλὰ τὸ τμῆμα τους. Πολεμοῦν περισσότερο μὲ τὴν παλληκαριὰ καὶ λιγότερο μὲ τὸ μυαλό τους, ἐνῶ καὶ τὰ δυὸ αὐτὰ (παλληκάρια—μυαλὸ) πρέπει νὰ συνδιάζονται. Δὲν προσέχουν ὅσο χρειάζεται τὰ ζητήματα ἐκπαίδευσης καὶ δὲν ἐπιμένουν πιὸ πολὺ στὴ σιδερένια πειθαρχία. Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ οἱ Πολιτικοί μας Ἐπίτροποι δὲν καταπιάνονται ὅσο χρειάζεται μὲ τὰ στρατιωτικὰ ζητήματα γιὰ νἆναι σὲ θέση νὰ βοηθοῦν τὸν στρατιωτικὸ διοικητὴ καὶ νὰ ἀνταποκρίνονται στὴ βασικὴ ἀποστολή τους ποὺ εἶναι νὰ κρατοῦνε τὸ τμῆμα σὲ τέτοια ἠθικοπολιτικὴ κατάσταση ὥστε νὰ ἐκτελεῖ τὶς διαταγὲς τοῦ διοικητῆ καὶ τῶν ἀνωτέρων του. Ἔχουμε ἀκόμα περιπτώσεις Πολιτικῶν Ἐπιτρόπων ποὺ στὴν πράξη δὲν βοηθοῦνε τὸν διοικητὴ μὰ τὸν ἀντικαθιστοῦν ἢ δὲν παρουσιάζουν ζωντάνια, δὲν προσέχουν τὴν πολιτικὴ δουλειά, γενικώτερα τὴν κατάσταση τοῦ τμήματος, ἀπὸ ἄποψη ἀνεφοδιασμοῦ καὶ ἠθικοῦ δὲν νοικοκυρεύουν τὸ τμῆμα τους. Ἡ εὐθύνη τῶν Π.Ε. εἶναι μεγάλη ὅπως καὶ τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητῆ. Θὰ πρέπει νὰ ἀποτελέσουν μιὰ κολλεχτίβα δουλειᾶς, ἀλληλοβοήθειας καὶ ἀλληλοσυμπλήρωσης, μιὰ ἑνότητα ποὺ δουλεύει καὶ κινεῖται φυσικὰ μὲ τὴν καθοδήγηση τοῦ στρατιωτικοῦ διοικητῆ ποὺ διευθύνει τὸ τμῆμα.

Μιλήσαμε πιὸ πάνω, γιὰ ὡρισμένα συμπεράσματα ἀπ' τὶς τελευταῖες μάχες. Ἐμεῖς πρέπει νὰ πολεμᾶμε καὶ ταυτόχρονα νὰ μελετᾶμε τὰ διδάγματα ἀπ' τὶς μάχες ποὺ δίνουμε, νὰ δουλεύουμε τὴν πολεμικὴ μας θεωρία, νὰ καταχτᾶμε τὴν μαρξιστικὸ—λενινιστικὴ πολεμικὴ ἐπιστήμη καὶ τὴ λαϊκοδημοκρατικὴ στρατιωτικὴ τέχνη. Ἔτσι θὰ μάθουμε νὰ πολεμᾶμε καλύτερα.

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΧΙΛΙΩΝ ΑΟΠΛΩΝ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ

('Από τὴν ἔκθεση τοῦ ὑποστράτηγου σ. ΓΟΥΣΙΑ)

I. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ

Σύμφωνα μὲ διαταγὴ τοῦ Γ. Α. γιὰ ἀποστολὴ στὴ Μακεδονία χιλίων ἀόπλων, τὸ Ἀρχηγεῖο Ρούμελης συγκρότησε μιὰ ταξιαρχία ἀόπλων ἀπὸ τὴν ἐπιστράτευση ποὺ ἔκανε στὸ διάστημα 20-12-47 μέχρι τέλη Γενάρη 1948.

Ὀργανώσαμε τὰ ἔμπεδα στὰ χωριὰ Βράχα—Κλειτσὸ—Χ χλια. Συγκροτήσαμε τρία τάγματα καὶ διοίκηση ταξιαρχίας μὲ διοικητὴ τὸ συναγ. Πουρναρᾶ καὶ ταγματάρχες τοὺς συναγωνιστὲς Φρυσόμαλλο καὶ Τσικαρδώνη, μόνιμους ἀξιωματικοὺς καὶ τὸ συν. Θησέα. Διμοιρίτες καὶ λοχαγοὺς βάλαμε ἀπὸ τοὺς μαθητές, ποὺ προορίζαμε γιὰ τὴ σχολὴ ἀξιωματικῶν τοῦ Γ. Α. Ἡ κατανομὴ τῶν μαχητῶν στὰ ὀργανικὰ τμήματα ἔγινε ὕστερα ἀπὸ ἐπιλογὴ καὶ ἰσόμερη ποιοτικὴ κατανομή. Ἡ συμμετοχὴ τῆς γυναίκας ἦταν σημαντική. Ἀκολουθοῦσαν πάνω ἀπὸ 300 καὶ τὶς κατανείμαμε μέσα στις ὁμάδες.

Ὀργανώσαμε πολὺ γερὰ τὴ στρατιωτικὴ καὶ πολιτικὴ δουλειά. Τὸ βάρος μας στὶς λίγες μέρες στὰ ἔμπεδα ἔπεσε στὴ στρατιωτική τους ἐκπαίδευση, στὴν ἔντονη πολιτική τους διαπαιδαγώγηση καὶ στὴν ἠθική τους προετοιμασία γιὰ τὴν κίνηση

Ἐπίσης κάναμε ὅλες τὶς προετοιμασίες τροφοδοσίας γιὰ τὴν περίοδο ἀναμονῆς καὶ γιὰ τὴν κίνηση. Ἔτσι ἀπὸ 18-2—3-3-48 ποὺ περάσαμε τὸν Πηνειό, τὸ τμῆμα τροφοδοτήθηκε μὲ δικά μας τρόφιμα Ἐπίσης φτιάσαμε γιὰ ὅλους γουρουνοτσάρουχα καὶ ἐφεδρικά. Ὀργανώσαμε καὶ τμῆμα μηχανικοῦ γιὰ πρόχειρες γεφυροῦλες, φτιάξιμο δρόμων γιὰ πέρασμα ζώων κλπ.

Στὴν κίνησή μας προσέχαμε ἰδιαίτερα τὰ παρακάτω: α) Πρὶν ἀπὸ κάθε ἅλμα μας κάναμε σύσκεψη τῶν στελεχῶν μέχρι διμοιρίτες, τοὺς κατατοπίζαμε ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς καὶ κυρίως γιὰ τὴν ἐπαγρύπνηση κατὰ τὴν πορεία. β) Καθορίσαμε γιὰ κάθε ὥρα σιωπηρὸ προσκλητήριο, δηλαδὴ σ' ὅλη τὴν πορεία εἶταν ὑποχρεωμένος ὁ διμοιρίτης ν' ἀναφέρει κάθε ὥρα στὸ λοχαγὸ ὅτι βαδίζει κανονικὰ καὶ ἔρχονται ὅλοι οἱ ἄντρες του. γ) Προσπαθούσαμε κάθε τάγμα νὰ ἔχει δυὸ συνδέσμους, ὥστε ξέροντας ποῦ θὰ πᾶμε, νὰ μπορεῖ νὰ κινεῖται μόνο του ἔστω κι' ἂν ἔμενε λίγο πίσω. Καταργήσαμε τὸ τηλέφωνο ἀπὸ στόμα σὲ στόμα καὶ κάθε ἐντολὴ ἢ εἰδοποίηση γινόταν μὲ συνδέσμους. Εἴχαμε ἔφιππη ὁμάδα συνδέσμων, ποὺ κινοῦνταν μπρὸς πίσω καὶ παρακολουθοῦσε τὸν τρόπο κίνησης τῆς φάλαγγας δ) Ἀνάλογα μὲ τὴν τακτικὴ κατάσταση δίναμε καὶ τὸ σχηματισμὸ τῆς φάλαγγας στὴν πορεία, δηλαδὴ κατὰ τριάδες, τετράδες ἢ φάλαγγα κατ' ἄντρα ἢ σὲ παράταξη διμοιριῶν. Αὐτὸ καθοριζόταν ἀνάλογα μὲ τὸ ἔδαφος. Π. χ. ὅπου ἔπρεπε νὰ κάνουμε γρήγορο πέρασμα δημόσιου δρόμου καὶ μείωση τῆς ἐπιμήκυνσης τῆς φάλαγγας, δίναμε σχηματισμὸ παράταξης. Αὐτὸ ἔγινε στὸ δημόσιο δρόμο Λάρισσας—Βόλου. κλπ.

II. ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΚΑΜΠΟΥ ΤΗΣ ΛΑΡΙΣΣΑΣ

Ἡ κίνηση ἀρχίζει ἀπὸ τὸ χῶρο τῆς Βράχας στὶς 18-2-48 κάτω ἀπὸ ἄσχημες καιρικὲς συνθῆκες, μὲ 1 1/2 μέτρο χιόνι. Φτάσαμε στὸ Δερελὶ στὶς 19 2-48 τὸ ἀπόγευμα καὶ μείναμε καὶ τὴν ἡμέρα τῆς 20-2. Ἐκεῖ παραλάβαμε καὶ τρεῖς ἑκατοντάδες ἄοπλους Θεσσαλούς, ποὺ τοὺς ἐντάξαμε στὰ τρία τάγματα. Αὐτὸ τὸ ὑλικὸ ὅμως εἶταν ἀδούλευτο, ἠθικὰ καὶ ψυχολογικὰ ἀπροετοίμαστο γιὰ μιὰ τέτοια κίνηση καὶ μᾶς ἔβλαψαν, γιατὶ ἔσπερναν τὴν ἡττοπάθεια καὶ λιποταχτοῦσαν στὸ δρόμο.

Τὴ νύχτα τῆς 20 πρὸς 21-2 ἡ φάλαγγα τῶν ἀόπλων μαζὶ μ' ἕνα τμῆμα συνοδείας κινήθηκε ἀπὸ Δερελὶ καὶ ὕστερα ἀπὸ σύντονη πορεια, ἀφοῦ διανύσαμε 45 χιλιόμετρα μὲ δύο μόνο στάσεις, φτάσαμε τὶς πρωϊνὲς ὧρες στὸ Ταμπακλί. (Βλέπε τὸ χάρτη).

Τὸ πρωΐ τῆς 22 2 ξεκινήσαμε μὲ κατεύθυνση Καραντάου—Κάμπο Λάρισας—Μαυροβοῦνι. Τὴν κίνηση ἀναγκαστικὰ τὴν κάναμε ἡμέρα, γιατὶ τὴ νύχτα ἔπρεπε νὰ μποῦμε στὸν κάμπο τῆς Λάρισσας, νὰ τὸν περάσουμε καὶ τὸ πρωΐ νὰ βγοῦμε στὸ Μαυροβοῦνι. Συνολικὰ 24 ὧρες συνεχὴ πορεία. Στὸ πέρασμα μᾶς βοήθησε καὶ ἡ πυκνὴ ὁμίχλη, καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ χτύπημα τοῦ Ἀλμυροῦ, ποὺ ἐνεργοῦσε ταυτόχρονα τὸ Ἀρχηγεῖο Θεσσαλίας.

Μόλις φτάσαμε στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμὴ Βόλου—Φάρσαλα, ὁ ἐχθρὸς μᾶς ἐπιτέθηκε μὲ τάνκς, ἱππικὸ καὶ χωροφυλακομάδες. Τοὺς ἀνατρέψαμε σὲ μιὰ ὥρα, χωρὶς ἡ κύρια φάλαγγα νὰ σταματήσει καθόλου τὴν πορεία της. Ἡ μάχη μᾶς βρῆκε στὸ Καλὸ Νερό. Μέχρις ἐδῶ ἡ φάλαγγα εἶχε βαδίσει 10 ὧρες χωρὶς στάση καὶ μὲ κανένα βραδυποροῦντα, παρὰ τὴ λάσπη. Ἀφοῦ κάναμε μιὰ ὥρα στάση ἑτοιμάσαμε τὴ διάταξή μας γιὰ τὴ νυχτερινὴ κίνηση, μὰ καὶ γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ ἐχθροῦ κυρίως στὸ δημόσιο δρόμο Λάρισας—Βόλου. Ἡ φάλαγγα συνεχίζει τὴν πορεία της.

Περάσαμε ἀπὸ τὴν ἐνέδρα στὸ Καλὸ—Νερὸ καὶ Μοσχοχῶρι καὶ πλησιάσαμε στὸν κάμπο κοντὰ στὸ δημόσιο Λάρισσας—Βόλου. Ὁ ἐχθρὸς ἔπιασε θέσεις στὸ δημόσιο καὶ 12 τάνκς περιφέρονταν ἀντβαίνοντας μέχρι τὸ ὕψωμα. Προωθήσαμε τμῆμα πεζικοῦ καὶ ἱππικοῦ σὰν σταθερὲς πλαγιοφυλακὲς δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τοῦ δημόσιου, ποὺ ἄρχισαν νὰ χτυπιῶνται μὲ τὰ τάνκς καὶ ἄλλες ἐχθρικὲς δυνάμεις. Ἡ κύρια φάλαγγα βαδίζει σὲ σχηματισμὸ παράταξης διμοιριῶν καὶ μὲ κινητὴ πλαγιοφυλακὴ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ τῶν ἀόπλων.

Περάσαμε τὸ δημόσιο μὲ ταχύτητα καὶ βαδίζουμε πρὸς τὴ λίμνη τῆς Κάρλας. Μέχρι τὴν Κάρλα ἡ φάλαγγα βαδίζει 6 ὧρες μὲ λάσπη μέχρι τὸ γόνα. Τὰ μάχιμα τμήματα ἀντιμετώπισαν μὲ ἡρωϊσμὸ τάνκς καὶ τὶς λοιπὲς ἐχθρικὲς δυνάμεις, κατέστρεψαν 5 τάνκς καὶ προξένησαν καὶ ἄλλες ἀπώλειες στὸν ἐχθρό.

Στὴ μάχη χάσαμε μόνο 7 ἀόπλους ἐξαφανισθέντες. Ὁ ἡρωϊσμὸς τῶν ἀόπλων εἶναι χωρὶς προηγούμενο. Βαδίζουν ἀδιάκοπα μέσα στὶς λάσπες ἐνῶ τὰ ἐχθρικὰ πυρὰ περνᾶνε πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους. Μέσα στὴ λίμνη βαδίζουν ἐπίσης μὲ τὸ νερὸ μέχρι τὸ γόνα ἐπὶ 2 ὧρες. Στὶς 9 τὸ πρωί τῆς 23 2 φτάνουμε στὸ χωριὸ Καλαμάκι τοῦ Μαυροβουνιοῦ. Βαδίσαμε 13 ὧρες χωρὶς στάση καὶ χωρὶς βραδυποροῦντες. Στὸ Καλαμάκι δεχτήκαμε πολύωρη ἀεροπορικὴ ἐπιδρομὴ μὲ ἀσήμαντες ἀπώλειες.

III. ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΙΕΡΙΑ

Στὶς 24/2 βαδίσαμε ὅλη τὴ μέρα καὶ ἡ φάλαγγα τῶν ἀόπλων φθάνει στὸ χωριὸ Σκήτη. Τὰ τμήματα συνοδείας ἀποκρούουν ἐχθρικὴ κίνηση ἀπὸ Αγυιὰ πρὸς Ποταμιά, καταδιώκουν τὸν ἐχθρὸ καὶ συλλαμβάνουν 10 αἰχμαλώτους.

Στὶς 25 2 ἀντιμετωπίσαμε κίνηση ἑνὸς ἐχθρικοῦ τάγματος ποὺ ἦρθε ἀπὸ Λάρισα καὶ ἑνὸς τῆς Ἀγυιᾶς στὰ ὑψώματα Ποταμιᾶς—Σκήτη. Ὁ ἐχθρὸς ἀνατράπηκε καὶ καταδιώχθηκε μέχρι τὴν Ἀγυιά, ἀφήνοντας 30 νεκροὺς καὶ 6 αἰχμαλώτους.

Τὴ νύχτα τῆς 25 πρὸς 26 2 περάσαμε τὸν Ἀγιόκαμπο, φτάσαμε στὴν Ἀθανάτη καὶ τὴν ἄλλη νύχτα φτάσαμε στὴν Καρύτσα—Κισσάβου. Τὸ πέρασμα τοῦ Πηνειοῦ ἦταν πολὺ δύσκολο· Ὁ ἐχθρὸς μὲ τὸ ἀντιτορπιλλικὸ ποὺ βρίσκεται μόνιμα ἐκεῖ, κατώρθωσε νὰ βρεῖ τὶς βάρκες στὶς ἐκβολὲς τοῦ Πηνειοῦ, ποὺ δὲν ἦταν καλὰ φυλαγμένες καὶ τὶς κατάστρεψε.

Στὶς 27-2 ἐχθρικὸ τμῆμα ποὺ κινήθηκε ἀπὸ Λασποχῶρι πρὸς Τσάγεζι τὸ ἀνατρέψαμε καὶ τὸ καταδιώξαμε· Χρειαστήκαμε 4 μέρες γιὰ νὰ φτιάξουμε τὶς βάρκες καὶ γιὰ νὰ στείλουμε σύνδεσμο στὰ τμήματα ποὺ βρίσκονταν στὸν Ὄλυμπο.

Στὶς 2 3 περάσαμε 410 ἄνδρες ἀόπλους μαζὶ μὲ τὰ στελέχη, ποὺ ὅλοι τους πέρασαν καλὰ καὶ τὶς πρωϊνὲς ὧρες τῆς 3-3 ἔφτασαν στὸν Παντελεήμονα τοῦ νότιου Ὀλύμπου·

Τὴν ἡμέρα τῆς 3-3 μπάσαμε τοὺς ὑπόλοιπους 750 ἀόπλους μέσα στὶς ἐκβολὲς τοῦ Πηνειοῦ καὶ τοὺς καλύψαμε. Ἐκμεταλλευτήκαμε τὴν ἀπουσία τοῦ ἀντιτορπιλλικοῦ καὶ ἀρχίσαμε μέρα τὸ πέρασμα. Περάσαμε ὅλοι καὶ βαδίσαμε πρὸς τὸ Παλαιοπούλι πάνω στὴ σιδηροδρομικὴ γραμμή. Στὶς 5 ἡ ὥρα τὸ πρωί τῆς 4-3 φθάσαμε στὸν Πλαταμῶνα ὕστερα ἀπὸ 15 ὧρες συνεχῆ πορεία καὶ προσπάθεια γιὰ τὸ πέρασμα τοῦ Πηνειοῦ.

Μόλις φθάσαμε στὰ ὑψώματα τοῦ Παντελεήμονα ὁ ἐχθρὸς κατέλαβε τὸ Νεζερὸ καὶ τὴν Καρυὰ καὶ ἡ θέση μας ἦταν δύσκολη. Τὸ μόνο μᾶς ἔμενε ἦταν νὰ ἑλιχθοῦμε ἀπὸ τὸν κάμπο τῆς Λεπτοκαρυᾶς μεταξὺ δρόμου Λιτόχωρου - Κατερίνης. Ἐπιστροφὴ πρὸς τὸν Κίσσαβο ἦταν πιὰ ἀδύνατη γιατὶ ὁ ἐχθρὸς εἶχε πιάσει καὶ κεῖ ὅλα τὰ περάσματα.

Ἀμέσως προωθήσαμε ἀνθρώπους νὰ μαζέψουν πληροφορίες γιὰ τὴν κίνηση τοῦ ἐχθροῦ στὴ Λεπτοκαρυὰ καὶ στείλαμε μιὰ διμοιρία νὰ πιάσει τὴ διάβαση στὸ σταθμὸ Λεπτοκαρυᾶς. Δύναμη συνοδείας εἴχαμε μαζί μας ἕνα τάγμα Θεσσαλῶν ποὺ εἶχε 6 ὁπλοπολυβόλα ὁ κάθε λόχος του καὶ 2 3 ντουφέκια ἡ κάθε ὁμάδα. Τὴ νύχτα τῆς 4—5-3 περάσαμε χωρὶς νὰ συναντήσουμε ἐμπόδια ἀπὸ Παντελεήμονα, Κάμπο Λεπτοκαρυᾶς—δημόσιο Λιτόχωρο – Κατερίνης καὶ τὶς πρωϊνὲς ὧρες φτάσαμε στὰ ὑψώματα Λιτόχωρου μετὰ ἀπὸ 12 ὧρες συνεχῆ πορεία.

Τὴ νύχτα τῆς 5—6-3 κινηθήκαμε καὶ φθάσαμε στὴ Λόκοβα καὶ τὴ νύχτα τῆς 6—7 3 περάσαμε τὸ σανατόριο Πέτρας καὶ φτάσαμε τὸ πρωί στὸ ὕψωμα Μόρνας. Ἀπὸ κεῖ βαδίσαμε ὅλη σχεδὸν τὴ μέρα καὶ τὴ νύχτα καὶ φτάσαμε στοῦ Κόρακα τὰ Καλύβια. Ἀπὸ τὶς 3—9-3 ποὺ κινηθήκαμε ἀπὸ τὸν Κίσσαβο μέχρι Πιέρια οἱ ἄνδρες δὲν ἔφαγαν τίποτα ἐκτὸς ἀπὸ τέσσερα κατσαμάκια σὲ 6 μέρες καὶ στὶς 4 ἄλλες μέρες τοὺς δίναμε μόνο ἀπὸ 40 δράμ. καλαμπόκι βραστὸ τὴν ἡμέρα.

IY. Ο ΑΓΩΝΑΣ ΣΤΑ ΠΙΕΡΙΑ

Τὴ νύχτα τῆς 13 πρὸς 14-3 παίρνοντας μαζί μας καὶ τὸ ἄλλο τάγμα ἀόπλων, ποὺ εἶχε περάσει πρῶτο καὶ μᾶς βρῆκε αὐτὴ τὴ μέρα, κινηθήκαμε πρὸς Λάπατα. Ἐδῶ κατορθώσαμε νὰ δώσουμε 100 δράμια πατάτα γιὰ συσσίτιο. Τὴ νύχτα τῆς 14 πρὸς 15 τοῦ Μάρτη προχωρήσαμε ἀπὸ Λάπατα πρὸς Τουμπανάρι. Ἀπὸ δῶ θὰ ἐξορμούσαμε νὰ περάσουμε τὸ δημόσιο Θεσσαλονίκης — Λάρισσας πρὸς τὸν Ἀμάρμπεη. Τὴ νύχτα αὐτὴ ἔκανε φοβερὸ κρύο καὶ βοριᾶς. Ἡ φάλαγγα μὲ τὰ μεταγωγικά της κινοῦνταν ἀργά, κι ἀποτέλεσμα νὰ παγώσουν 10 ἄοπλοι καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς ἐνόπλους τῆς 16ης ταξιαρχίας, ποὺ μᾶς συνόδευε στὸ πέρασμα.

Ὁ ἐχθρὸς ἀντιλήφθηκε τὴν κίνησή μας καὶ ἀμέσως ἐκδηλώνεται. Πιάνει τὴ Λάρα — Σαρακα-

πορο—Βίγλα καὶ συνέχεια τὸ δημόσιο δρόμο μέχρι τὴ γέφυρα τῆς Βούρμπας καὶ τὸ Λειβάδι. Ταυτόχρονα ἐνεργεῖ καὶ καταλαμβάνει τὰ δυτικὰ ἀντερείσματα τῆς Σιάτκας. Στὶς θέσεις ποὺ βρισκόμαστε ἀναγκαστήκαμε νὰ περιμένουμε μέχρι τὶς 11 ἡ ὥρα τὴ νύχτα ἕνα τάγμα τῆς 16ης, ποὺ εἶχε ἀδικαιολόγητα καθυστερήσει. Τώρα γιὰ νὰ προχωρήσουμε ἀπὸ τὸ Σαραντάπορο ἀποκλειόνταν. Ἂν πάλι ἐπιχειρούσαμε νὰ περάσουμε δίπλα ἀπὸ τὸ Λιβάδι, κοντὰ στὴ γέφυρα τῆς Βούρμπας, βρισκόμαστε σὲ τέτοια μειονεχτικὴ θέση, ὥστε θα παθαίναμε μεγάλες ζημιές. Θὰ χάναμε σχεδὸν στὸ σύνολό τους τοὺς ἄοπλους, τὸ βαρὺ ὁπλισμὸ καὶ θὰ εἶχε ἀρκετές ἀπώλειες καὶ τὸ ἔνοπλο τμῆμα. Ἔτσι ἀποφασίσαμε νὰ μὴν περάσουμε, νὰ πιάσουμε θέσεις καλὲς στὰ Κουτσούφλια καὶ ν' ἀντιμετωπίσουμε τὸ πέρασμα πάνω σὲ ἄλλη βάση. Τὴ νύχτα τῆς 15 πρὸς 16 κινηθήκαμε καὶ φτάσαμε στὰ Κουτσούφλια, ὅπου πήραμε διάταξη.

Τὸ πρωὶ ὁ ἐχθρὸς ἐπετέθηκε ἀπὸ Παληογράτσανο—Καστανιὰ καὶ ἀπὸ Λειβάδι πρὸς Κουτσούφλια. Τὸν ἀποκρούσαμε προξενώντας του σοβαρὲς ἀπώλειες. Ἡ ἀεροπορία μᾶς βομβάρδιζε σκληρὰ ἐπὶ 10 ὁλόκληρες ὧρες. Οἱ ἐχθρικὲς ἐπιθέσεις ἀποκρούστηκαν ἐπίσης καὶ στὶς 17-3. Αὐτὴ τὴ μέρα ρίξαμε κι' ἕνα ἀεροπλάνο.

Μπροστὰ στὴν κατάσταση ποὺ διαμορφώνονταν, ἡ μόνη λύση εἶχε νὰ διαλύσουμε τὴ φάλαγγα τῶν ἀόπλων καὶ νὰ τοὺς συγχωνεύσουμε στὰ τμήματα τῶν Πιερίων καὶ τῆς 16ης ταξιαρχίας. Ν' ἀποκεντρωθοῦν τὰ τάγματα στὰ Πιέρια παίρνοντας διάταξη καὶ σὲ περίπτωση μεγαλύτερης πίεσης νὰ διεισδύσει τὸ καθένα ξεχωριστὰ στὸ χῶρο Β. καὶ Ν. Ὄλυμπο—Λαφίνα μέχρι Ἀμάρμπεη. Τὴν ἴδια μέρα προχωρήσαμε στὴ συγχώνευση τῶν ἀόπλων στὰ ἔνοπλα τμήματα.

Τὴ νύχτα ὅλα τὰ τάγματα κινήθηκαν καταλαμβάνοντας τὶς παρακάτω θέσεις: Ἕνα τάγμα τὴ θέση Λιντε Πύργοι—Γκίνη, ἄλλο τάγμα τοὺς Ἁγίους Ἀθανάσηδες Καταφυγίου, ἄλλο τάγμα συνέχεια τὰ ὑψώματα ἀπαγορεύοντας κίνηση ἀπὸ Βελβενδό, ἄλλο τάγμα στὴ Σαρακατσάνα καὶ ἄλλο στοῦ Παπᾶ-χωράφι. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπειδὴ τὸ ἐπισιτιστικὸ εἶχε φτάσει σὲ ἀδιέξοδο καὶ ψοφοῦσαν καὶ τὰ μουλάρια, ἀναγκαστήκαμε νὰ τὰ σφάξουμε κι' ἔτσι τὰ τμήματα ἔφαγαν λίγο καὶ κρατήθηκαν στὰ ποδάρια τους.

Τὴν ἀποκέντρωση τῶν ἀόπλων στὰ τάγματα καὶ τὴν κίνησή μας ἀπὸ πολλὲς κατευθύνσεις, ἀφοῦ ἀφήναμε τὸ βαρὺ ὁπλισμό, ἔπρεπε νὰ τὴν εἴχαμε κανει ἀπὸ τὶς 13/3 ποὺ ξεκινήσαμε γιὰ τὸ πέρασμα, μιὰ καὶ διαπιστώσαμε ὅτι ἂν μᾶς ἔχουν πιάσει τὸ Σαραντάπορο, θὰ ἦταν δύσκολο νὰ περάσει μιὰ τέτοια βαρειὰ φάλαγγα. Ἐδῶ ὅμως μᾶς ξεγέλασε τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν παρατηρήσαμε καμμιὰ ἐχθρικὴ κίνηση.

Ὁ ἐχθρὸς συνέχισε καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὴν πίεσή του μὲ τὴν ενίσχυση πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας. Σκοπός του εἶναι νὰ μᾶς ἐξοντώσει. Τὰ τμήματά μας τὸν ἀντιμετωπίζουν μὲ πεῖσμα καὶ παλληκαριά. Ἀλλὰ θὰ ἦταν ἀδύνατο νὰ τοὺς κρατήσουμε περισσότερο ἀπὸ 2—3 μέρες ἀκόμη, γιατὶ δὲν εἴχαμε πυρομαχικά, εἴχαμε ἀρρώστους, τραυματίες καὶ ἄλλον κόσμο τῶν Πιερίων, μικρὰ παιδιά, γέρους κλπ. γύρω στοὺς 500. Τὸ κρύο τσάκιζε τὰ τμήματα, τὸ ἐπισιτιστικὸ ἦταν δύσκολο.

Σὲ σύσκεψη ποὺ ἔγινε μὲ στελέχη τοῦ Ἀρχηγείου Δυτικῆς Μακεδονίας καταλήξαμε στὸ ὅτι μέσα σὲ δυὸ μέρες πρέπει ν' ἀποκρύψουμε σὲ μικρὲς ὁμάδες τραυματίες καὶ ἀρρώστους καὶ τὰ τμήματα νὰ κάνουν διείσδυση πρὸς Β. Ὄλυμπο—Λαφίνα καὶ πρὸς Ἀμάρπεη. Φυσικὰ μιὰ τέτοια κίνηση ἦταν δύσκολη καὶ ἐπῆρχε πιθανότητα νά'χουμε ἀπώλειες. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ δημιούργησε ὡρισμένες ταλαντεύσεις σὲ μερικὰ στελέχη. Πάντως στὶς 20/3 πήραμε τὴν ἀπόφαση νὰ γίνει ὁπωσδήποτε ἡ διείσδυση καὶ ἔδωσα διαταγὴ στὰ δυὸ τάγματα Παλαιολόγου νά'ναι ἕτοιμα. Ἀνάλογα θὰ ἐλίσσονταν καὶ τὰ ἄλλα τάγματα.

Πράγματι τὴ νύχτα τῆς 20 πρὸς 21/3 ξεκινήσαμε ἀπὸ τὴν κορυφογραμμὴ Ἀρβανίτη—Φλάμπουρο καὶ φτάσαμε τὸ πρωὶ στὰ Κουτσούφλια. Ὁ ἐχθρὸς αἰφνιδιάστηκε, γιατὶ ὑπολόγιζε ὅτι οἱ χιονισμένες βουνοκορφὲς εἶναι ἀδιαπέραστες. Ὁ ἴδιος εἶχε προσπαθήσει ν' ἀνοίξει τὸ χιόνι καὶ δὲ μπόρεσε, γιατὶ τότε ἦταν μαλακό.

Ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ γινήκαμε ἀντιληπτοὶ ἀπὸ κακὸ τρόπο κίνησης τῶν τμημάτων, ποὺ δὲν κινήθηκαν στὶς καθορισμένες ὧρες. Εἴμαστε ὅμως σὲ πολὺ πλεονεχτικὴ θέση, γιατὶ τὸν εἴχαμε καβάλλα. Ὁ ἐχθρὸς κινήθηκε μὲ ταχύτητα γιὰ νὰ βελτιώσει τὶς θέσεις του, φοβούμενος κύκλωση. Ἀπὸ τὴν παγωνιὰ εἴχαμε περὶ τοὺς 15 νεκροὺς καὶ λιποτάχτες.

Υ. ΠΕΡΑΣΜΑ ΣΤΑ ΧΑΣΙΑ

Μόλις νύχτωσε ἡ φάλαγγα βαδίζει ἀπὸ Σιάτκα, δίπλα ἀπὸ Πύργο, δεξιὰ τοῦ Λειβαδιοῦ, περνάει συνέχεια τὸ δημόσιο δρόμο καὶ βγαίνει στὰ ὑψώματα τοῦ Ἀμάρμπεη. Ἀντίσταση δὲν βρήκαμε πουθενά. Ἐδῶ ὅμως πρέπει νὰ ποῦμε ὅτι πολλὰ στελέχη μας δὲν ἔπαιξαν τὸ ρόλο, ποὺ ἀπαιτοῦσαν οἱ κρίσιμες στιγμὲς αὐτῆς τῆς νύχτας. Ἀνώτερο στέλεχος τῆς 16ης ταξιαρχίας, ποὺ τὸ ἀφήσαμε νὰ μαζεύει τοὺς βραδυποροῦντες, ὄχι μόνο δὲν ἐπέβλεψε σ' αὐτὴ τὴ δουλειά, ἀλλὰ ἄφηνε τοὺς ἄντρες νὰ σκορπᾶνε στὰ μαντριά, γιὰ νὰ βροῦνε φαΐ. Ἔτσι εἴχαμε περὶ τοὺς 40 ἀγνοούμενους ἄοπλους καὶ ἔνοπλους.

Ἡ κατάσταση τῶν μαχητῶν μας ἦταν πολὺ ἄσχημη. Ἡ πεῖνα καὶ ἡ κούραση [illegible] 65 εἶχαν πρηστεῖ τὰ ποδάρια τους, [illegible] ὅλα αὐτὰ ἀκολουθοῦσαν τὴ φάλαγγα μπουσουλώντας! Αὐτὸ ὅμως δὲ μποροῦσε νὰ [illegible] πολύ, γιατὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἄρχισαν [illegible] μὲ τὸν ἐχθρό. Κι ἐδῶ πρέπει ἐπίσης [illegible] σω ὅτι μερικὰ στελέχη δὲν ἔδειξαν [illegible] χρειαζόταν καὶ ἐγκατέλειψαν 10 ἀπ' αὐτούς.

Τὴ νύχτα τῆς 24 πρὸς 25/3 κινηθήκαμε πρὸς τὴ Συκοκερασιὰ (Ἀντιχασίων) [illegible]

ΝΑ ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ ΤΑ ΚΑΤΩΤΕΡΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΜΑΣ

Ὁ στρατός μας σήμερα ἀντιμετωπίζει δυό σοβαρά προβλήματα. Πρῶτο: Τό πρόβλημα τῆς ἀνάπτυξης τῆς πολεμικῆς του ἐπίδοσης σέ συνδιασμό μέ τήν κατάχτηση, ἀφομοίωση, καί προσαρμογή τῆς πολεμικῆς τέχνης στίς συνθῆκες καί τίς μορφές τοῦ λαϊκο-ἐπαναστατικοῦ πολέμου. Δεύτερο: Τό πρόβλημα τῶν στελεχῶν. Καί ἡ λύση τοῦ πρώτου ἐξαρτᾶται κατά πρῶτο λόγο ἀπό τή λύση τοῦ δεύτερου.

Ἕνα πολύ μεγάλο βῆμα πρός τή λύση τοῦ προβλήματος τῶν στελεχῶν θά κάνουμε, ἄν βοηθήσουμε μέ συγκεκριμένο πρόγραμμα κι' ἀπεριόριστη φροντίδα τά κατώτερα στελέχη μας. Ἐκεῖ, ἀνάμεσα στούς διμοιρίτες, τούς ὁμαδάρχες καί τούς λοχαγούς, ἀκόμα καί μέσα στούς πιό καλούς μαχητές, ὑπάρχει μιά ἀνεξάντλητη πηγή, ἕνας πραγματικός θησαυρός στελεχῶν, πού δέ τόν μελετᾶμε, δέν ἐχτιμᾶμε καί οὔτε φυσικά τόν ἐκμεταλλευόμαστε στόν βαθμό πού πρέπει.

Τά κατώτερα στελέχη μας ἀναδείχτηκαν ὅλα μέσα στή φωτιά ἀδιάκοπων μαχῶν, παλεύοντας καρτερικά μέ τίς δυσκολίες καί μέσα σ' αὐτή τήν πάλη ἀτσαλώθηκαν καί καθημερινά σφυρηλατοῦν τό νέο τύπο τοῦ λαϊκοῦ ἀγωνιστή, πού δίνει τά πάντα γιά τόν πόλεμο, γιά τή νίκη. Ἐπίσης αὐτά τά στελέχη μας δέν φέρνουν μαζί τους ἀρνητικές παραδόσεις ἀπό τό παρελθόν καί διαπαιδαγωγοῦνται πιό εὔκολα μέ τό καινούργιο πνεῦμα τοῦ ἐπαναστατικοῦ πολέμου. Ἀποτελοῦν μέ δυό λόγια μιά κύρια βάση, γιά τήν ἀδιάκοπη ἀνάπτυξη τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ σέ λαϊκό ἐπαναστατικό στρατό.

* * *

Οἱ διοικήσεις ὅλων σχεδόν τῶν μεγάλων μονάδων μας δέν εἶδαν ἀκόμα καί δέν μελέτησαν σ' ὅλο του τό βάθος τό πρόβλημα τῶν στελεχῶν. Γι' αὐτό κι, ὅταν τούς σφίγγει ἡ ἀνάγκη ἱκανῶν διοικητῶν γιά τίς παρακάτω μονάδες καί τμήματά τους, τότε ἤ ζητοῦν τέτοιους ἀπό παραπάνω ἤ προσπαθοῦν, μέ διάφορους ἀνώφελους, τό πιό πολύ, συνδυασμούς, νά βολέψουν πρόχειρα την κατάσταση μέ ὡρισμένα παληά στελέχη, πού τά θεωροῦν ἀναντικατάστατα.

Ἄν ὅμως ἔδιναν τήν προσοχή καί τή βοήθεια πού χρειάζεται στά κατώτερα στελέχη τους, τότε σύντομα καί σέ μεγάλο βαθμό θά πετύχαιναν: Πρῶτο. Τή μεγαλύτερη ἀνάπτυξη τῆς πολεμικῆς ἐπίδοσης τῶν τμημάτων τους. Δεύτερο. Τήν ἀνάδειξη καινούργιων ἀνώτερων στελεχῶν. Καί τρίτο, τήν ἀνάδειξη πολλῶν καινούργιων κατώτερων στελεχῶν μέσα ἀπό τούς ἁπλούς μαχητές μας.

Αὐτό λοιπόν, πού ἀλλοῦ λιγώτερο κι' ἀλλοῦ περισσότερο δέ γινότανε μέχρι χτές, μπορεῖ νά γίνει σήμερα. Ἀλλά ποιός εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος γιά νά βοηθήσουμε τίς χιλιάδες κατώτερα στελέχη μας;

Στή λύση αὐτοῦ τοῦ προβλήματος πρέπει νά ὑπολογίσουμε, φυσικά, τίς ἀντικειμενικές δυσκολίες καί τίς ἰδιομορφίες κάθε περιοχῆς. Γι' αὐτό καί δέν εἶναι δυνατό νά δώσει κανείς συνταγές ἐφαρμόσιμες παντοῦ. Τό πρῶτο ὅμως βῆμα γιά κάθε διοίκηση εἶναι νά ἰδεῖ καί νά μελετήσει τό πρόβλημα κι' ὕστερα νά κάνει ἕνα συγκεκριμένο πρόγραμμα δουλειᾶς, πού θά ἐφαρμοστεῖ μέ τόν ἀπαραίτητο ἔλεγχο καί τή βοήθειά της. Ἰδιαίτερη πάντως προσοχή θά πρέπει νά δώσουμε στά παρακάτω σημεῖα.

1) Νά ποτίσουμε στόν ἀνώτερο βαθμό τά κατώτερα στελέχη μέ τό πνεῦμα τοῦ λαϊκο ἐπαναστατικοῦ πολέμου. Καί ὅσο

τι δίπλα μας ἔχουμε τόν Ὑψηλάντη. Κί αὐτή τήν βραδυά δέν βαδίζει καλά ἡ φάλαγγα. Κάνουν στάση πάνω στό δημόσιο Ἐλασσώνας—Λεσκάτης καί σκορποῦν σέ μαντριά, γιατί πολλά στελέχη δέν ἐνεργοῦν δραστήρια νά συγκρατήσουν τούς μαχητές.

Μόλις πήραμε διάταξη στή Σινοκερασιά ξημερώνοντας, παρατηρῶ ἐχθρικό τάγμα στό Φλαμπουρέσι, ἐχθρό στήν Τσούκα, τάγμα στό Διάσελο καί Μάνδες στήν Ἀσπροκλησιά. Τά τμήματα δέν ἦταν σέ καλή κατάσταση. Τά ὅπλα εἶχαν 50 σφαῖρες. Ὁ ἐχθρός ἄρχισε τήν ἐπίθεση στίς 5 ἡ ὥρα. Ἀνατρέπει τά τμήματα Παλαιολόγου, γιατί τελείωσαν οἱ σφαῖρες τους. Μέ τέσσερες ὁμάδ. νέων κρατᾶμε τό ὕψωμα Ἀσπροκλησιᾶς, ἐνῶ ὅλοι οἱ ἄλλοι συμπτύσσονται πρός τήν Ἀνθρακιά.

Μέχρι τό βράδυ συγκεντρώσαμε ὅλον τόν κόσμο καί τή νύχτα τῆς 25 πρός 26 βαδίσαμε καί φτάσαμε στήν Ἀνθρακιά, ὅπου βρήκαμε φιλικά τμήματα. Ἀπό Πιέρρια πρός Χάσια χάσαμε 20 μαχητές στίς μάχες. Μερικές δεκάδες χάθηκαν ἀδικαιολόγητοι μέσα στά μαντριά καί ἐλάχιστοι μόνο λιποτάχτησαν.

Συνολικά βαδίσαμε πολεμώντας 42 μέρες.

νά μήν τό πιπιλίζουμε μέ λόγια καί μέ θεωρία, άλλά νά το έφαρμόζουμε στήν πράξη. Οἱ στρατιωτικές μας σχολές, διμοιριτῶν καί ὁμαδαρχῶν, χρειάζεται κατά πρῶτο λόγο νά ρίξουν τό βάρος τῆς δουλειᾶς τους πρός αὐτή τήν κατεύθυνση. Ν' ἀποφύγουμε τή δημιουργία δούλων καί ρομπότ τοῦ κανονισμοῦ τοῦ ἀστικοῦ στρατοῦ, πού ξέρουνε νά κάνουν μόνον ὅσα λέει ὁ «κανονισμός» καί δέν ξέρουν τί νά κάνουν σέ μιά κατάσταση πού δέν τήν προβλέπει ὁ «κανονισμός». Γιατί στό σημερινό πόλεμο εἶναι πολλές, πάρα πολλές οἱ τέτοιες καταστάσεις, πού δέν τίς προβλέπει ὁ ἀστικός κανονισμός.

II. Ἡ ζωή, ἡ δράση καί ἡ πεῖρα εἶναι τό καλύτερο σχολειό καί γιά κείνους πού ἔχουν περάσει ἀπό σχολές καί γιά κείνους πού δέν ἔχουν. Μέ τήν προϋπόθεση ὅτι ἡ πεῖρα αὐτή μελετιέται καί ἀφομοιώνεται. Ἕνα παράδειγμα: Ἕνας λόχος πού πῆρε μέρος σέ μιά ἐπίθεση ἐνάντια σέ τοποθεσία πρόχειρα ὀργανωμένη παρουσίασε, ἀπό τήν πλευρά τῶν στελεχῶν του πολλές ἀδυναμίες. Ἔγινε σύσκεψη ὅλων τῶν ὁμαδαρχῶν καί διμοιριτῶν του καί συζητήθηκαν αὐτές οἱ ἀδυναμίες. Ἕνας ἄλλος λόχος τῆς ἴδιας ταξιαρχίας δέν συζήτησε καθόλου πάνω στίς ἀδυναμίες πού κι' αὐτός φανέρωσε στήν ἴδια ἐπιχείρηση. Σέ κατοπινές παρόμοιες ἐπιχειρήσεις ὁ πρῶτος λόχος διόρθωσε τίς ἀδυναμίες του, ὁ δεύτερος ὅμως δέν μπόρεσε ν' ἀπαλλαχτεῖ ἀπ' αὐτές. Ἐδῶ τό λάθος βέβαια δέν εἶναι τόσο τοῦ λόχου, ὅσο τοῦ τάγματος καί τῆς ταξιαρχίας, πού δέν εἶχαν φροντίσει νά καθιερωθεῖ ἡ γόνιμη κριτική τῶν αγώνων ἀπό τά τμήματά τους.

III. Ἡ πεῖρα ἑνός τμήματος πρέπει νά ἀνταλλάσσεται μέ τήν πεῖρα τῶν ἄλλων. Π.χ. Τό κάθε τάγμα ἤ καί λόχος θά μποροῦσε εὔκολα κάθε μήνα νά φτιάχνει μιά καλά μελετημένη ἔκθεση δράσης, πού μέσα σ' αὐτή ν' ἀναφέρονται ὅλα τά θετικά καί ἀρνητικά σημεῖα τῆς δράσης του μέσα στό μήνα, καθώς καί τῆς δράσης τῶν παρακάτω τμημάτων, ἰδιαίτερα ἀπό τήν πλευρά τῆς τακτικῆς, καθώς καί στήν ὀργανωτική καί διοικητική δουλειά. Ἐπίσης στήν ἴδια ἔκθεση ν' ἀναφέρονται κι' ὅλες οἱ θετικές καί ἀρνητικές πλευρές τῆς δράσης τῶν στελεχῶν τοῦ τάγματος ἀπό ὁμαδάρχη κι' ἀπάνω. Αὐτή ἡ ἔκθεση δράσης νά συζητιέται αμέσως ὕστερα σε αχτίφ στελεχῶν τοῦ τάγματος ἤ τοῦ λόχου ἀπό τον ὁμαδάρχη κι' ἀπάνω.

IV. Στον ἀστικό στρατό κάθε μονάδα εἶχε καθιερώσει τίς βδομαδιάτικες συγκεντρώσεις ἀξιωματικῶν, ὅπου συνήθως ὁ διοικητής ἀνέπτυσσε ἀφηρημένα ἕνα θέμα τακτικῆς, χωρίς νά ἐπακολουθεῖ συζήτηση. Ἔτσι οἱ συγκεντρώσεις αὐτές καταντοῦσαν ἄγονες. Σέ μᾶς ὅμως μπορεῖ νά καθιερωθοῦν τέτοιες συγκεντρώσεις κατά λόχο ἤ τάγμα ἀνάλογα με την κατάσταση, καθώς καί στά ἐπιτελεῖα τῶν μονάδων μας, ἀλλά το θέμα νά εἶναι ζωντανό, παρμένο ἀπό τήν πεῖρα τῶν ἴδιων τῶν τμημάτων, ἀπό τό «Δημ. Στρατό» κλπ. Κι' ὕστερα ἀπό τήν ἁπλή καί μελετημένη ἀνάπτυξη τοῦ θέματος νά ἐπακολουθεῖ πλατειά δημιουργική συζήτηση, καί νά βγαίνουν στό τέλος ξεκαθαρισμένα συμπεράσματα γιά τά πιό βασικά ζητήματα τοῦ θέματος.

V. Ὅσες ταξιαρχίες ἔχουν δυνατότητες, θά μποροῦσε νά μαζεύουν διαδοχικά στήν ἕδρα τους 10—15 ὁμαδάρχες καί διμοιρίτες, νά τούς κρατᾶνε μόνο μιά βδομάδα καί μ' ἕνα καλό πρόγραμμα νά τούς βοηθᾶνε σ' ἐκείνους τούς τομεῖς, πού ἔχουν περισσότερο ἀνάγκη.

VI. Πρίν ἀπό κάθε ἐπιχείρηση ὁ ταγματάρχης στούς λοχαγούς, ὁ λοχαγός στούς διμοιρίτες κι' ὁ διμοιρίτης στούς ὁμαδάρχες, νά καθορίζουν ὅσο τό δυνατό πιό καλά καί συγκεκριμμένα τήν ἀποστολή τους. Μάλιστα ὅταν εἶναι δυνατό, ὁ ταγματάρχης νά παρακολουθεῖ καί νά βοηθάει τό λοχαγό, τήν ὥρα πού δίνει τις ἀποστολές, χωρίς ὅμως νά τοῦ κόψει καθόλου τήν πρωτοβουλία. Τό ἴδιο νά κάνει ὁ λοχαγός γιά τούς διμοιρίτες κι' ὁ διμοιρίτης γιά τούς ὁμαδάρχες του. Τό καλό ξεκαθάρισμα τῆς ἀποστολῆς στό μυαλό τοῦ ὑπεύθυνου ἐκτελεστή, ἀποτελεῖ το μισό τῆς ἐπιτυχίας.

VII. Ν' ἀξιοποιοῦμε ἀνάμεσα στά κατώτερα στελέχη μας ὅσο τό δυνατό πιό πολύ τά στρατιωτικά βοηθήματα καί τό «Δημοκρατικό Στρατό».

VIII. Τα ἀνώτερα στελέχη νά ἐπιδιώκουν ἀδιάκοπη, ζωντανή ἐπαφή μέ τα κατώτερα. Νά ξέρουν καλά τίς ἱκανότητες καί τίς ἀδυναμίες τους καί νά τά βοηθοῦν ὅσο μποροῦν ἀπό κοντά—μέ διάφορες ὑποδείξεις, δημιουργική κριτική καί ἔλεγχο. Ὁ ἀδιάκοπος ἔλεγχος στήν ἐκτέλεση τῶν διαταγῶν εἶναι ἀπ' τούς καλύτερους τρόπους γιά νά διδάσκεται ὄχι μόνο αὐτός πού ἐλέγχεται, ἀλλα καί αὐτός πού ἐλέγχει.

IX. Νά φροντίζουμε νά πλαταίνει ἀδιάκοπα ὁ ἰδεολογικός καί πολιτικός ὁρίζοντας τῶν κατώτερων στελεχῶν μας. Πῶς θά γίνει αὐτό, εἶναι ζήτημα τοῦ κάθε κλιμακίου, ἀνάλογα μέ τα μέσα καί τίς δυνατότητες πού διαθέτει.

* * *

Ὅλα τά παραπάνω εἶναι μερικά μέτρα

γιά νά βοηθήσουμε καί ν' άναδείξουμε τά κατώτερα στελέχη μας, μέ τήν προϋπόθεση ότι τήν έφαρμογή αύτών τών μέτρων θά τήν όργανώσουν καί θά τήν έλέγξουν οί παραπάνω διοικήσεις. Παράλληλες όμως προσπάθειες χρειάζεται να κάνουν καί τά ίδια τά κατώτερα στελέχη μας, πάλι φυσικά μέ τή βοήθεια τών μονάδων τους. Βασικά χρειάζεται νά προσέξουν μερικές άδύνατες πλευρές τους καί συγκεκριμένα:

1) Ό διμοιρίτης νά μάθει καλά νά διοικεί καί νά συντονίζει, κυρίως στήν έπίθεση άλλά καί στην άμυνα, την κίνηση όλων τών όμάδων του καί νά έκμεταλλεύεται στο άνώτατο δυνατό όριο τη δύναμη πυρός, πού διαθέτει. Όλες οί κινήσεις νά συνδυάζονται μέ τέχνη καί σβελτάδα πρός την κατεύθυνση τοῦ στόχου καί καμμιά σφαίρα νά μήν πηγαίνει έξω άπό τό στόχο. Τό ίδιο νά κάνει ό λοχαγός γιά τις διμοιρίες του κι' ό όμαδάρχης γιά τούς άντρες του καί τίς ήμιομάδες. Νά σταματήσει αύτό πού γίνεται μέ πολλούς διμοιρίτες μας—νά κολάνε κοντά σέ μιά όμάδα καί οί άλλες νά μένουν άκυβέρνητες.

2) Νά πολεμοῦν μέ τρόπο Κολοκοτρωνέϊκο, μέ πρωτοβουλία, τόλμη καί πονηριά. Στή Ρούμελη π.χ. ένα μικρό τμήμα την ώρα τής μάχης, μέ πρωτοβουλία τοῦ διμοιρίτη, καβάλλησε τον έχθρό άπό ένα ύψωμα, άνεβαίνοντας σ' αύτο άπό μέρος, πού θεωρούνταν άδύνατο ν' άνεβεί άνθρωπος. Έβγαλαν τούς σουγιάδες τους, έσκαψαν σύντομα σκαλάκια κι' άνέβηκαν. Έτσι κερδίθηκε ή μάχη. Σέ μιά άλλη μάχη ένας διμοιρίτης, πού κατείχε μέ τή διμοιρία του ένα μακρύ ύψωμα, διέθετε μόνο δυό όπλοπολυβόλα. Μόλις άρχισε ή μάχη διέταξε τούς σκοπευτές νά βάζουν μερικές ριπές άπό τή θέση, πού τά είχαν τάξει, κι' ύστερα νά τά παίρνουν τρέχοντας καί νά τά τάζουν άλλοῦ 50—100 μέτρα μακρυά. Έβαζαν κι' άπό κεί κι' ύστερα τά ξανάφερναν στην πρώτη θέση τους. Ό έχθρός νόμισε ότι έχει άπέναντί του 4 όπλοπολυβόλα καί δέν τόλμησε νά συνεχίσει τήν προσπάθειά του. Σέ μιά μάχη πάλι στό Μοναχῆτι, τόν περασμένο χειμώνα, ήρθαν τά άεροπλάνα καί τριγύριζαν πανω άπο τό πεδίο τής μάχης, προσπαθώντας νά έπισημάνουν τίς θέσεις μας. Ένας διμοιρίτης μας ρίχνει τότε μέ τόν όλμίσκο ένα καπνογόνο στίς κοντινότερες θέσεις τοῦ έχθροῦ. Τ' άεροπλάνα μόλις είδαν τόν καπνό άδειασαν άμέσως τίς ρουκέτες καί τά μυδράλλια τους πάνω στούς δικούς τους.

3) Νά μάθουν καλά νά μελετάνε νά έκμεταλλεύονται καί να όργανώνουν τό έδαφος. Ή τελευταία πείρα μας πάνω σ' αύτό τόν τομέα, ίδιαίτερα άπο τίς μάχες τής Ήπείρου, είναι τόσο πλούσια, πού δέν πρέπει νά μείνει άνεκμετάλλευτη.

4) Νά μελετάν άδιάκοπα τόν έχθρό καί μόλις πάρουν τήν άποστολή τους νά ξεκαθαρίσουν καλά μέσα στό μυαλό τους πώς θα ένεργήσουν, κι' αύτό τό σταθερό προσανατολισμό στό σκοπό νά μήν τόν χάνουν ποτέ άπό τά μάτια τους καί τό μυαλό τους. Έπισης δέν πρέπει ποτέ νά χάνουν κάτω άπ' όποιεσδήποτε συνθήκες, τή σύνδεση μέ τήν παραπάνω διοίκηση.

5) Νά έξασκηθοῦν όσο τό δυνατό πιό τέλεια στίς νυχτερινές μάχες, ίδιαίτερα σέ κατοικημένο τόπο καί στίς νυχτερινές πορείες.

* * *

Άναφέρθηκαν μέχρις έδῶ μερικές βάσεις, πού πάνω σ' αύτές, άνάλογα καί μέ τίς σημερινές δυνατότητες, μπορεί νά στηριχθεί μιά ούσιαστική βοήθεια στά κατώτερα στελέχη μας. Τό θέμα όμως, όπως καί τό πρόβλημα, είναι μεγάλο καί δέν έξαντλιέται σ' ένα άρθρο. Κάθε στέλεχος καί μονάδα μας, πού έχει μιά σχετική πείρα πάνω σ' αύτό, άς φροντίσει ή πείρα αύτή νά γίνει χτήμα όλων τών μονάδων καί στελεχῶν τοῦ στρατοῦ μας.

Α.

ΕΚΘΕΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΑΡΙΝΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΜΟΝΑΡΧΟΦΑΣΙΣΜΟΥ ΣΤΗ Β. Δ. ΗΠΕΙΡΟ

Ι.—Χῶρος ποὺ ἐξελίχτηκαν οἱ ἐπιχειρήσεις.

Ὁ χῶρος ποὺ ἐξελίχτηκαν οἱ ἐπιχειρήσεις τῆς Α'. (25/2 μέχρι 8/3/48) καὶ Β'. (27/3 — 9/4/48) φάσης τῆς ἀνοιξιάτικης ἐξόρμησης τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοῦ στὴν περιοχή μας, περιλαβαίνει τὴν ἐπαρχία Πωγωνιοῦ, τὴν ἐδαφικὴ λουρίδα μεταξὺ τῶν ὀρεινῶν ὄγκων Μουργκάνας—Κασιδιάρη, γνωστὴ σὰ Λάκκα Πωγωνιοῦ, τὴ νότια περιοχὴ τοῦ Κασιδιάρη μὲ μέρος τῆς ἐπαρχίας Κουρέντων (Β Καλαμᾶ) καὶ μεγάλο μέρος τῆς ἐπαρχίας Φιλιατῶν.

Βασικὸ καὶ σπουδαῖο στρατηγικὸ ἔρεισμα στὸ χῶρο Λάκκα Πωγωνιοῦ περιοχὴ Ν. Κασιδιάρη—Κουρέντων καὶ περιοχὴ Φιλιατῶν εἶναι τὸ ὀρεινὸ συγκρότημα τῆς Μουργκάνας.

Ἐφ' ὅσον αὐτὸ τὸ συγκρότημα κατέχεται ἀπὸ ἰσχυρὰ τμήματά μας κάθε σοβαρὴ ἐπιχείρηση ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀπὸ κατευθύνσεις Κόνιτσα—Ζαγόρια πρὸς Γράμμο, εἶναι ἐπισφαλὴς καὶ ὁ ἐχθρὸς γιὰ νὰ ἐνεργήσει πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτή, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξουδετερώσει τὴ σοβαρὴ αὐτὴ ἀπειλὴ στὰ νῶτα του καὶ στοὺς ἄξονες μεταφορῶν του, εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καλυφθεῖ μὲ σοβαρὲς δυνάμεις, ποὺ θὰ διαθέσει ἢ ἀπὸ τὰ τμήματα τῆς ἐπιθετικῆς του προσπάθειας ἢ θὰ μεταφέρει ἀπὸ ἄλλες περιοχὲς τῆς χώρας.

Ὁ ὀρεινὸς ὄγκος τῆς Μουργκάνας ἀποτελεῖ στρατηγικὸ πέταλο μεγάλης σημασίας στὸ χῶρο τῆς Β.Δ. Ἐπειδὴ εἶναι καὶ βάση ἐξόρμησης πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις (Πωγώνι, Καλαμᾶ, Κούρεντα, Σούλι, Φιλιάτες) μὰ ἀκόμα καὶ ἀμυντικὴ τοποθεσία ποὺ παρέχει τὴ δυνατότητα τῆς ἐνέργειας κατὰ ἐσωτερικὲς γραμμές.

Μεγάλο τὸ μειονέκτημα ἡ ἔλλειψη ἐπαρκῶν δρομολογίων καὶ ἡ ὁλοκληρωτικὴ ἔλλειψη κάλυψης. Ὅλος ὁ ὀρεινὸς ὄγκος βραχώδης καὶ μόνο πρὸς τὴν κατεύθυνση τῆς Καστάνιανης παρουσιάζει σχετικὰ γεώδη σύσταση μὲ ἐλαφρὰ κάλυψη.

Τὸ ὑδάτινο κώλυμα τοῦ Καλαμᾶ ποὺ περιβάλλει ἀπὸ νότο τὴν περιοχή, στὴν περίοδο τῶν ἐπιχειρήσεων ἦταν ἀδιάβατο καὶ ἀπὸ τὸ μικρότερο τμῆμα.

ΙΙ.—Σκοπὸς τοῦ ἐχθροῦ.

Σκοπὸς τῶν ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐχθροῦ καὶ στὴν Α'. καὶ στὴ Β'. φάση μπῆκε ἡ κατάληψη τῆς Μουργκάνας καὶ ἡ μετέπειτα διατήρησή της. Ἔτσι ὁ ἐχθρὸς ὑπολόγιζε, «νὰ σφραγίσει τὰ σύνορα» στὸν τομέα αὐτὸν καὶ ἐξουδετερώνοντας τὴ σοβαρὴ αὐτὴ ἀπειλὴ στὰ νῶτα του, νὰ στραφεῖ ἀνενόχλητος πρὸς Γράμμο, ἀπὸ τὴν κατεύθυνση Κόνιτσα—Ζαγόρι. Ὑπολόγιζε ὅτι μὲ συγκέντρωση μεγάλων δυνάμεων καὶ μέσων ἢ θὰ πετύχαινε ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα συντρίβοντας τὶς δυνάμεις μας σὲ μάχη ἐκ παρατάξεως ἢ θὰ μᾶς «ἔσπρωχνε» στὸ ἔδαφος τῆς Λαϊκοδημοκρατικῆς Ἀλβανίας, πετυχαίνοντας ἔτσι μιὰ βάση γιὰ νὰ ἐξαπολύσει παγκόσμια καμπάνια «γιὰ τὴν ἔξωθεν ἐνίσχυση καὶ ὑποστήριξη τῶν συμμοριτῶν» ἀπὸ τὶς Λαϊκοδημοκρατικὲς χῶρες τῶν Βαλκανίων.

Γι' αὐτὸ τὶς ἐπιχειρήσεις καὶ στὶς δυὸ φάσεις παρακολουθοῦσαν πολλοὶ καὶ διάφοροι «ἐπίσημοι μάρτυρες» Ἀμερικάνοι, Ἄγγλοι, Γάλλοι, Ο.Η.Ε.δες.

ΙΙΙ.—Α'. Φάση (25/2—8/3/48).

Ι Προπαρασκευὴ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἐχθρὸς συμπλήρωσε τὶς μονάδες του μὲ καινούργιο ἔμψυχο ὑλικὸ ἀπὸ τὰ Κ.Β.Ε. Καλαμῶν, Κορίνθου καὶ Μεσολογγιοῦ, ὥστε ἡ δύναμη τῶν ταγμάτων του νὰ φτάνει τοὺς 650—700 ἄνδρες. Ἐνίσχυσε τοὺς λόχους πεζικοῦ μὲ ἀμερικανικοὺς ὅλμους τῶν 60 χιλιοστῶν (1 ὅλμος σὲ κάθε διμοιρία). Μετέφερε στὸ χῶρο ἐπιχειρήσεων 2 τάγματα κομάντος (3η Μοίρα Ο.Κ.) εἰδικὰ ὀργανωμένα καὶ ἐκπαιδευμένα γιὰ αἰφνιδιασμούς, διεισδύσεις στὰ νῶτα μας ἀπὸ δύσβατα ἐδάφη καὶ διαλεγμένα ἀπὸ τὸ καλύτερο ἔμψυχο φασιστικὸ ὑλικό του.

Ἐπὶ πλέον, ἀπὸ ἀρκετὲς ἡμέρες πρὶν ἀρχίσει τὶς ἐπιχειρήσεις ἄνοιξε ἔντονη ψυχολογικὴ καμπάνια μὲ ὅλα τὰ μέσα, μὲ σκοπὸ ν' ἀναπτερώσει τὸ πεσμένο ἠθικὸ τῶν τμημάτων του καὶ τῶν ὀπαδῶν του καὶ νὰ ρίξει τὸ ἠθικὸ τῶν τμημάτων μας καὶ τοῦ λαοῦ τῆς περιοχῆς.

Ὁ ἐχθρὸς κατὰ τὴν Α'. φάση τῆς ἐαρινῆς ἐκστρατείας ἀπὸ 25.2—8.3.48 χρησιμοποίησε τὶς παρακάτω δυνάμεις καὶ μέσα

α) Στὸ χῶρο Πωγώνι—Λάκκα Πωγωνιοῦ—Β. Κασιδιάρης (Βόρειος τομέας). Τὴν 75 μοναρχοφασιστικὴ ταξιαρχία μὲ τὰ 582, 583 καὶ 584 τάγματα. Ἐπὶ πλέον τμήματα τοῦ 18 τάγματος Ἐθνοφρουρᾶς, τμήματα Χωροφυλακομάνδων καὶ οὐλαμὸ πεδινοῦ πυροβολικοῦ, στὸ Κεράσοβο.

β) Στὸ χῶρο Ν Κασιδιάρη—Καλαμᾶ (Κεντρικὸς τομέας) Τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα τῆς 74 ταξιαρχίας καὶ 2 τάγματα κομάντος 3η Μοῖρα Ο. Κ.).

Ἐπὶ πλέον τμήματα Χωροφυλακομάνδων καὶ οὐλαμὸ Π. πυροβολικοῦ στὴ Βρωσίνα.

γ) Στὸ χῶρο Β. Φιλιατῶν (Νότιος τομέας). Τὴν 76 μοναρχοφασιστικὴ ταξιαρχία μὲ τὰ 581, 611 καὶ 625 μοναρχοφασιστικὰ τάγματα, τὸ ἀνεξάρτητο τάγμα τοῦ ἀρχιδολοφόνου Γιαννη, τμή-

ματα Χωροφυλακομάνδων καὶ οὐλαμὸ Π. πυροβολικοῦ στὸ Γηρομέρι Β. Φιλιατῶν.

Ἐπὶ πλέον ὁ ἐχθρὸς διέθεσε 8—10 ἀεροπλάνα τοῦ ἀεροδρομίου Κατσικᾶς Γιαννίνων.

Κατὰ τὶς επιχειρήσεις ἀπὸ 28-2 οἱ Σ. Δ. τῶν μοναρχοφασιστικῶν μονάδων προωθήθηκαν ὡς ἑξῆς.

Σ.Δ. VIII μοναρ(χι)κῆς Μεραρχίας. . . . Βροσύνα.
Σ.Δ. 75 « Ταξιαρχίας. . . . Κεράσοβο.
Σ.Δ. 76 « « . . . . Φατίρ.

2) Προώθηση τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἐχθρὸς μὲ βάση ἐξόρμησης τὸ χῶρο Δολιανά—Γεροπλάτανος ἀρχίζει τὸ πρωί. στὶς 25-2 ἐντυπωσιακὴ προέλαση πρὸς Πωγῶνι μὲ τὰ 582 καὶ 584 μοναρχοφασιστικὰ τάγματα τῆς 75 ταξιαρχίας καὶ μὲ τὸ 583 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα τῆς ἴδιας ταξιαρχίας πρὸς Β. Κασιδιάρη.

Στὸ Πωγῶνι ἀντιμετωπίζεται μὲ ἐνεδρευτικὸ ἀγῶνα ἀπὸ ἐλαφρὰ τμήματά μας καὶ στὸ Β. Κασιδιάρη χτυπιέται ἀποτελεσματικὰ καὶ καθηλώνεται ἐπὶ πολλὲς ὧρες ἀπὸ μικρὸ τμῆμα μας.

Στὶς 27-2 οἱ μοναρχοφασιστικὲς δυνάμεις περιοχῆς Πωγωνιοῦ, ἀφοῦ ἀπὸ τὶς 25-2 σὲ δύο φάλαγγες διέτρεξαν τὸ Πωγῶνι χωρὶς νὰ ἔχουν τὸ ἐλάχιστο ἀποτέλεσμα ἐνάντια στὰ τμήματά μας, ἔφτασαν τὸ μὲν 584 τάγμα στὴν περιοχὴ Βάλτιστας, τὸ δὲ 582 τάγμα στὴν περιοχὴ Λάβδανης τῆς Λάκκας Πωγωνιοῦ.

Στὶς 23-2 ἀπὸ Ζίτσα κινήθηκε ἐπιθετικὰ τὸ 658 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα τῆς 74 ταξιαρχίας πρὸς περιοχὴ Ν. Κασιδιάρη (Ασπρόπετρα—Γραιτσοπούλα), μὲ ταυτόχρονη κίνηση πρὸς τὴν ἴδια περιοχὴ καὶ τῆς 3ης Μοίρας Ο.Κ. Ἐλαφρὰ τμήματά μας καὶ ὁμάδες ἐλεύθερων σκοπευτῶν χτύπησαν ἐπανειλημμένα αἰφνιδιαστικὰ τὸν ἐχθρὸ καὶ πέρασαν στὰ νῶτα του.

Στὸν τομέα Φιλιατῶν ἡ διάταξη τῶν ἐχθρικῶν δυνάμεων τῆς 76 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας ἦταν μέχρι τὶς 25-2, τοτίως τῆς γραμμῆς Φαρμακοβοῦνι—Κότσιου Θεόστρουγκα—Πούλια κατὰ σειρὰ καὶ ἀπὸ Α. πρὸς Δ. ὡς ἑξῆς: 625, 581, 611 μοναρχοφασιστικὰ τάγματα καὶ στὸ ἄκρο ἀριστερὸ τῆς ἐχθρικῆς διάταξης τὸ τάγμα τοῦ ἀρχιδολοφόνου Γαλάνη.

Ἀπὸ τὶς 27-2 οἱ ἐχθρικὲς δυνάμεις τοῦ τομέα Φιλιατῶν, ἀρχίζουν τὴν ἐπιθετική τους κίνηση πρὸς Β. ἐφ' ὅλου τοῦ μετώπου καὶ πρὸς τὶς κατευθύνσεις: 62[illegible] μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ ὑψώματα Σίδερης πρὸς Μαλοῦνι—Κόκκινο Λιθάρι, Βελοῦνα—Κορπόραχη, 581 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ Γηρομέρι πρὸς Φαρμακοβοῦνι, Κοκουρὶ—Βριζαμιές. 611 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ τάγμα ἀρχιδολοφόνου Γαλάνη ἀπὸ περιοχὴ Πλαισίου—Κότσικας πρὸς Κότσιου Θεόστρουγκα—Πούλια, Τζελίλ.

Στὴ κίνησή τους οἱ μοναρχοφασιστικὲς δυνάμεις χτυπιοῦνται ἀπὸ ἐλαφρὰ τμήματά μας σὲ διαδοχικὰ σημεῖα μὲ ἀρκετὲς ἀπώλειες καὶ τὸ πρωί τῆς 29-2 βρίσκονται Ν. Δ. τῆς γραμμῆς Τζελὶλ—Βριζαμιές—Κοκουρὶ — Κορπόραχη —Κεραμίτσα.

3) Ἐπίθεση τοῦ ἐχθροῦ. Τὸ πρωί τῆς 29-2 ὁ ἐχθρὸς μὲ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας ἀρχίζει ἐπίθεση στὸν τομέα Φιλιατῶν (Ν. τομέας) σὲ ὅλο τὸ μέτωπο μὲ τὸ σύνολο τῶν δυνάμεών του καὶ στὸ τομέα Καστάνιανης (Β. τομέας) μὲ τὸ 584 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ Βάλτιστα καὶ τὸ 582 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ Λάβδανη πρὸς Καστάνιανη.

Τὰ τμήματά μας ἀντιμετωπίζουν ἀποφασιστικὰ τὸν ἐχθρὸ μὲ ἐνεργητικὴ ἄμυνα καὶ τοῦ προξενοῦν σοβαρὲς ἀπώλειες.

Τὶς βραδυνὲς ὧρες τῆς 29/2 διλοχία τοῦ 581 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος καταλαμβάνει τὶς Βριζαμιὲς ποὺ ὑπεράσπιζε μικρὸ τμῆμα μας (2 διμοιρίες). Τὴν ἴδια νύχτα διαλύει λόχο τοῦ 625 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος στὸ ὕψωμα 641 Β. τοῦ χωριοῦ Κόκκινο Λιθάρι. Τὴν ἴδια νύχτα στὸν τομέα τῆς Καστάνιανης τὸ τμῆμα μας (λόχος) ποὺ κρατοῦσε τὸ χωριὸ μὲ σειρὰ ἀντεπιθέσεων ἀνατρέπει τὸν ἐχθρὸ ἀπὸ θέσεις ποὺ εἶχε καταλάβει μὲ σκληρὸ ἀγώνα ὅλη τὴν ἡμέρα.

Τὸ πρωί τῆς 1/3 ὁ ἐχθρὸς μὲ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας συνεχίζει τὴν ἐπίθεσή του στὸ Ν. καὶ Β. τομέα.

Στὸ Β. τομέα τὸ 584 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ τὰ Β.Δ. τῆς Καστάνιανης καὶ τὸ 582 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ Γκρεμ[illegible] συνεχίζουν τὶς ἐπιθέσεις τους πρὸς Καστάνιανη. Ἀποκρούονται ἀποτελεσματικὰ μὲ μεγάλες ἀπώλειες καὶ ἀνατρέπονται.

Στὸ Ν. τομέα τὸ 611 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ τὸ τάγμα τοῦ ἀρχιδολοφόνου Γαλάνη ἐπιτίθενται πρὸς Τζελὶλ ποὺ ὑπερασπίζει λόχος μας. Τὸ 581 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ Νεροχῶρι καὶ Βριζαμιὲς ἐπιτίθεται πρὸς Κοκουρί, ποὺ ὑπερασπίζει μικρὸ τμῆμα μας (δυὸ διμοιρίες) καὶ τὸ 625 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα ἀπὸ ὑψώματα Β. τῶν χωριῶν Μαλοῦνι—Κόκκινο Λιθάρι ἐπιτίθεται πρὸς Ἁγία Παρασκευὴ Ν. Βελοῦνας—Κορπόραχη.

Ὁ ἐχθρὸς παρ' ὅλο τὸν ὄγκο τῶν δυνάμεων καὶ τῶν μέσων ποὺ διαθέτει ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν πετυχαίνει κανένα ἀποτέλεσμα καὶ ὅλες οἱ ἐπιθέσεις του τσακίζονται μὲ μεγάλες ἀπώλειες.

Στὸ κέντρο ὁ ἐχθρὸς προωθεῖ τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ τὴν 3η μοίρα Ο.Κ. στὸ χῶρο μεταξὺ Κάτω Λάβδανης καὶ Τσαρ[illegible]κλιμάνι.

Τὶς νυχτερινὲς ὧρες 1—2/3 ὁ ἐχθρὸς στὸ Ν. τομέα κατορθώνει μὲ νυχτερινὴ ἐνέργεια νὰ καταλάβει τὸ Τζελὶλ καὶ Κοκουρὶ καὶ τὰ τμήματά μας ἀποσύρονται στὰ [illegible] χης—Πλόκιστας—Μελίσσι.

Τὴν ἴδια νύχτα ἡ 3η [illegible] τὸ τμῆμα μας στὸ Τσεραβ[illegible] Σκιταριὸ (ὑψ. 1.400) ἐπὶ [illegible] 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα [illegible] 3η μοῖρα Ο.Κ. χτυπιέται [illegible] Τυεργέται καὶ ἀπὸ ὁμάδες [illegible]

μας ποὺ παρακολουθοῦσαν καὶ παρενοχλοῦσαν συνεχῶς τὸν ἐχθρὸ καὶ καθηλώνεται μὲ σοβαρὲς ἀπώλειες Α. τοῦ Τσεοοβέτσι.

Ἡ κατάληψη τοῦ Σκιταριοῦ (ὑψ. 1400) ἀπὸ τὸν ἐχθρὸ ἀνατρέπει τὴν κατάσταση. Ἀποφασίζεται ἡ ἀναδιάταξη τῶν τμημάτων μας καὶ ἡ συγκέντρωση δυνάμεων γιὰ ἀνατροπὴ τῆς 3ης μοίρας Ο.Κ.

Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τοῦ αἰφνιδιασμοῦ καὶ ὅλη τὴν ἡμέρα τῆς 2)3 τὰ τμήματά μας τοῦ κεντρικοῦ τομέα, μὲ τμῆμα μας τοῦ βόρειου τομέα περισφίγγουν τὴν 3η μοῖρα Ο.Κ στὸ Σκιταριὸ (ὑψ 1400) καὶ τὴν ἀπομονώνουν, ἐνῶ ταυτόχρονα μένει καθηλωμένο ὁ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ ἀνέβει στὸ Σκιταριὸ (ὑψ. 1400) γιὰ ἐνίσχυση τῆς 3ης μοίρας Ο.Κ. καὶ γιὰ ἐκμετάλλευση τῆς ἐπιτυχίας της.

Τὴν ἴδια νύχτα γίνεται ἡ ἐπαγκίστρωση τῶν τμημάτων μας ἀπ' τὴν Καστάνιανη, ποὺ καταλαβαίνουν καινούργιες θέσεις Ν.Δ. καὶ Ν. τοῦ χωριοῦ Καστάνιανη.

Ἡ ἀπαγκίστρωση τῶν τμημάτων μας τοῦ Ν. τομέα ἀπὸ Βελοῦνα καὶ Κεραμίτσα ἀρχίζει τὸ μεσημέρι τῆς 2)3 μὲ ἰσχυρὴ ὀπισθοφυλακὴ καὶ πλαγιοφυλακή, ἐνῶ ταυτόχρονα ἐκδηλώνεται ἐχθρικὴ ἐπίθεση σὲ ὅλο τὸ μέτωπο τοῦ Ν. τομέα μὲ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας.

Ἡ ἐπαγκίστρωση τῶν τμημάτων μας πέτυχε ἀπόλυτα καὶ τὸ βράδυ τὰ τμήματά μας τοῦ Ν. τομέα ἔχουν ἐγκατασταθεῖ στὴ γραμμὴ Προφήτης Ἠλίας Λειᾶ—χωριὸ Λειᾶ—Κάστρο Πόλης - Βαβοῦρι—Ταβέρα (ὑψ. 767) ὑψώματα Λιντίοντας

Ὅλη τὴν ἡμέρα τῆς 2)3 τμήματά μας ἐπιτίθενται στὸ Σκιταριὸ (ὑψ. 1400) κατὰ τῆς 3ης μοίρας Ο.Κ. καὶ τῆς ἐπιφέρουν μεγάλες ἀπώλειες.

Τὴ νύχτα 2—3)3 τὰ τμήματά μας ἀνατρέπουν τὴν 3η μοῖρα Ο.Κ. ἀπὸ Σκιταριὸ (ὑψ. 1400) καὶ τὴν καταδιώκουν πέρα ἀπ' τὴν Κάτω Λάβδανη. Τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα συμπτύσσεται πρὸς Τσαρακλιμάνη.

Στὶς 3)3 ὁ ἐχθρὸς μὲ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορία, συνεχίζει τὶς ἐπιθέσεις του ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ Ν. τομέα μὲ τὸ σύνολο τῶν δυνάμεών του. Τὸ 627 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα πρὸς Προφήτη Ἠλία Λειᾶ χωριὸ Λειᾶ. Τὸ 581 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα πρὸς Βαβοῦρι. Τὸ 611 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ τάγμα ἀρχιδολοφόνου Γαλανη πρὸς Ταβέρα (ὑψ. 767) ποὺ μάχεται μικρὸ τμῆμα μας (2 διμοιρίες) καὶ ὑψώματα Λιντίοντας.

Τὸ ἴδιο καὶ στὸ Β. τομέα, ὅπου ὁ ἐχθρὸς ἐπιτίθεται μὲ τὰ 584, 582 583 μοναρχοφασιστικὰ τάγματα πρὸς Ἁγία Μαρίνα—μονὴ Μακρυλέξη.

Ὁ ἐχθρὸς ἀντιμετωπίζεται ἀποφασιστικὰ μὲ σοβαρὲς ἀπώλειες καὶ μὲ ἀντεπιθέσεις ἀνατρέπεται.

Στὶς 4)3 ὁ ἐχθρὸς συνεχίζει τὶς ἐπιθέσεις του ὅπως καὶ τὴν προηγούμενη μέρα Ὅλες οἱ ἐπιθέσεις του τσακίζονται μὲ μεγάλες ἀπώλειες. Μοναδική του ἐπιτυχία εἶναι ἡ κατάληψη τῆς Ταβέρας (ὑψ. 767) ἀπὸ τὸ 611 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα.

4) Ἀντεπίθεση τῶν τμημάτων μας. Τὴ νύχτα 4—5)3 τμήματά μας (μιὰ διλοχία ἐφεδρεία τοῦ Ἀρχηγείου καὶ μιὰ διλοχία ἀπὸ τὸ δεξιὸ τῆς διάταξής μας) στὸ Ν. τομέα, μὲ βάση ἐξόρμησης τὰ ὑψώματα Λιντίοντας, ἐπιτίθενται αἰφνιδιαστικὰ καὶ κεραυνοβόλα πρὸς Μελίσσι—Πόβλα—Πλόκιστα—Τζελὶλ στὸ ἀριστερὸ τῆς ἐπιθετικῆς διάταξης τῆς 76 μοναρχοφασιστικῆς ταξ)χίας, ἐνῶ σὲ ὁλόκληρο τὸν ὑπόλοιπο τομέα ἐξαπολύονται ὅλη τὴ νύχτα ἰσχυρὲς ἐπιθετικὲς κρούσεις ἀπὸ ἄλλα τμήματά μας.

Ὁ ἐπιθετικὸς ἐλιγμὸς τῶν τμημάτων μας πέτυχε τὸν αἰφνιδιασμὸ καὶ τὰ τμήματά μας ἀνατρέπουν καὶ διαλύουν τὸ 611 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ τὸ τάγμα τοῦ ἀρχιδολοφόνου Γαλάνη καὶ ἐπιτυγχάνουν ὅλους τοὺς ἀντικειμενικοὺς τους σκοπούς. Ἀνακαταλήφθηκαν τὸ χωριὰ Πόβλα καὶ τὰ ὑψώματα Μελίσσι, Πλόκιστα (ὑψ. 861) καὶ Τζελὶλ (ὑψ. 712), ἐνῶ ὁ λόχος τῆς Δημοκρατικῆς Νεολαίας τοῦ Ἀρχηγείου μας μετὰ σκληρὸν ἀγώνα ὅλη τὴ νύχτα ἀνατρέπει καὶ διαλύει τὸν 4ο λόχο τοῦ 611 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος καὶ ἀνακαταλαμβάνει τὴν Ταβέρα (ὑψ. 767).

Τὸ πρωὶ τῆς 5)3 μιὰ διλοχία τῶν τμημάτων μας τοῦ ἐπιθετικοῦ ἐλιγμοῦ βρίσκεται στὰ ὑψώματα Πλόκιστα (ὑψ. 861) καὶ Τζελὶλ (ὑψ. 712) ὁ λόχος Δημοκρατικῆς Νεολαίας τοῦ Ἀρχηγείου στὸ ὕψωμα τῆς Ταβέρας (ὑψ. 767) ἐνῶ ἡ ἄλλη διλοχία τῶν τμημάτων μας ἐλιγμοῦ, ἀφοῦ καταδίωξε τὰ ὑπολείμματα τοῦ 611 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος πέρα ἀπὸ τὴ Μεγάλη Ράχη, κινεῖται πρὸς περιοχὴ Κωστάνας στὸ πλευρὸ τοῦ 625 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος, παρὰ τὴ διαταγὴ τοῦ Ἀρχηγείου ποὺ καθόριζε νὰ ἐγκατασταθεῖ στὴ Μεγάλη Ράχη γιὰ ν' ἀποκόψει τὸ 581 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα, ποὺ βρέθηκε τὸ πρωὶ τῆς 5)3 μέσα στὴ βαθειὰ γραμμή, μεταξὺ Μεγάλης Ράχης καὶ Ν. ἀντερεισμάτων τῆς Μουργκάνας. Ἔτσι τὸ 581 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα, πιεζόμενο συνεχῶς καὶ καταδιωκόμενο ἀπὸ ἄλλο τμῆμα μας (διλοχία) τοῦ τομέα Βαβοῦρι—Λειᾶ, βρῆκε τὴ δυνατότητα νὰ διαφύγει καὶ νὰ ἐγκατασταθεῖ τελικὰ τὶς βραδυνὲς ὥρες τῆς 5)3 στὴ Μεγάλη Ράχη μὲ μεγάλες ἀπώλειες.

Τὸ 625 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα συμπτύσσεται καταδιωκόμενο πρὸς Βελοῦνα, ὅπου μὲ σοβαρὲς ἀπώλειες κατόρθωσε νὰ ἐγκατασταθεῖ τὶς βραδυνὲς ὥρες τῆς)3.

Ἡ μοναρχοφασιστικὴ διοίκηση ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ 611 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος καὶ τοῦ τάγματος τοῦ ἀρχιδολοφόνου Γαλάνη, μεταφέρει ἐσπευσμένα μὲ αὐτοκίνητα ἀπὸ τὸν κεντρικὸ τομέα τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα πρὸς Φιλιάτες, ποὺ τὸ βράδυ τῆς 6/3 ἐγκαταστάθηκε ἐπὶ τῆς γραμμῆς Βριζαμιές—Κοκοκρί.

Τὰ τμήματά μας ὅλη τὴν ἡμέρα τῆς 6)3 καὶ τὸ βράδυ 6—7)3 (διλοχία) ἐπιτίθενται κατὰ τοῦ 581 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος, ποὺ ὅμως κα

τορθώνει ν' άπαγκιστρωθεῖ τὸ βράδυ τῆς 6—7)3 καὶ νὰ μεταφερθεῖ πίσω ἀπὸ τὴ γραμμὴ Βριζαμιές—Κοκουρί.

Ἔτσι στὶς 7)3 ὁ ἐχθρὸς κατέχει: Βελοῦνα—Κορπόραχη μὲ τὸ 625 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα καὶ Κοκουρί—Βριζαμιὲς μὲ τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα.

Τὸ 581, τὰ ὑπολείμματα τοῦ 611 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος καὶ τοῦ τάγματος τοῦ ἀρχιδοσοφόνου Γαλάνη Ν. τῆς γραμμῆς Βριζαμιὲς—Κοκουρί.

Στὶς 8)3 ὁ ἐχθρὸς μὲ ὑποστήριξη πυροβολικοῦ, διλοχία τοῦ 62 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος καὶ διλοχία Ο Κ. ποὺ μεταφέρθηκαν ἀπὸ τὸν κεντρικὸ τομέα ἐπιτίθεται καὶ ἀνακαταλαμβάνει τὸ Τζελίλ.

Μὲ τὴν ἀνακατάληψη τοῦ Τζελὶλ ἀπ' τὸν ἐχθρὸ τελειώνει ἡ Α! φάση τῆς ἐαρινῆς του ἐκστρατειας στὴν περιοχή μας.

Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τῶν ἐπιχειρήσεων τῆς πρώτης φάσης, τὸ τμῆμα μας περιοχῆς Πωγωνι ϋ (Λόχος κομάντος—σαμποτέρ) ἀνέπτυξε ἔντονη δράση στὰ μετόπισθεν τῆς 75 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχιας. Μὲ συνεχῆ αἰφνιδιαστικὰ χτυπήματα στὶς φρουρὲς τῶν μετόπισθεν τοῦ ἐχθροῦ, μὲ ἔνταση τοῦ ναρκοπόλεμου καὶ τῶν καταστροφῶν στοὺς ἄξονες μεταφορῶν του καὶ μὲ ἐπανειλημμένες τολμηρὲς ἐπιθετικὲς κρούσεις στὸ Σ.Δ. τῆς 75 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας, ἐπέφερε σοβαρὴ φθορὰ σὲ μεταφορικὰ μέσα τοῦ ἐχθροῦ, μεγάλη καθυστέρηση στὶς μεταφορές του πανικὸ καὶ σύγχιση καὶ σοβαρὲς ἀπώλειες σὲ νεκροὺς καὶ τραυματίες.

Το ἴδιο καὶ οἱ ὁμάδες σαμποτέρ καὶ ἐλεύθερων σκοπευτῶν μας στὴν περιοχὴ Καλαμᾶ καὶ ιδιαιτερα στὶς μεταφορὲς τοῦ ἐχθροῦ κατὰ μῆκος τοῦ ὁδικοῦ ἄ ονα Γιάννενα—Καλπάκι καὶ Γιάννενα—Ἠγουμενίτσα.

Ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ 13—15/3 ἀντικαθιστᾶ στὸ Ν. τομέα τὴν 76 μοναρχοφασιστικὴ ταξιαρχία μὲ τὴν 74. Διάταξη τοῦ ἐχθροῦ στὶς 15)3·

Ν. τομέας. 627 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα Τσαρακλιμάνι—Βελοῦνα.
628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα Βριζαμιές—Κοκουρί.
629 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα. Τζελίλ—ὑψώματα Φαιῆρι.
Οὐλαμὸς Πεδινοῦ πυροβολικοῦ Γηρομέρι Φιλιατῶν.
Σ.Δ. 74 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας φιλιάτες.
Β. τομέας. 584 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα Καστάνιανη.
582 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα Γκρεμήτικο Ἀσῆμι.
583 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα Β. Κασιδιάρης.
Οὐλαμὸς Πεδ. πυροβολικοῦ Κεράσοβο.
Σ. Δ. 75 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας Κεράσοβο.

5) Ἀποτελέσματα. Κατὰ τὴν Α.' φάση τῶν ἐπιχειρήσεων ὁ ἐχθρὸς εἶχε μεγάλες ἀπώλειες σὲ ἔμψυχο καὶ πολεμικὸ ὑλικό.

Οἱ ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ κατὰ τὴν Α.' φάση τῆς ἐκστρατείας του εἶναι οἱ παρακάτω. Νεκροὶ 267, ἐκ τῶν ὁποίων 4 ἀξιωματικοί. Τραυματίες 250, ἐκ τῶν ὁποίων 3 ἀξιωματικοί. Αἰχμάλωτοι 185, ἐκ τῶν ὁποίων 4 ἀξιωματικοί. Σύνολο ἀπωλειῶν τοῦ ἐχθροῦ 702.

Τὰ τμήματά μας πῆραν λάφυρα: 2 ἀγγλικοὺς ὁμαδικοὺς ὅλμους μὲ σκοπευτικὰ μηχανήματα. 8 ἀμερικάνικους ὅλμους τῶν 60 χιλ. μὲ σκοπευτικὰ μηχανήματα, 700 βλήματα ὅλμων, 23 ὁπλοπολυβόλα μπρέν, 3 πυδράλλια, 4 στάγερ, 16 τόμιγκαν, 40 ἀνταλλακτικὲς κάννες ὁπλοπολυβόλου μπρέν, 200 γεμιστῆρες ὁπλοπολυβόλου μπρέν, 120 γεμιστῆρες τάμιγκαν, 297 ὅπλα ἀγγλοαμερικάνικα, 3 πίατ, 100 βλήματα πίατ, 150.000 φυσίγγια, 500 χειροβομβίδες μίλς, 2 βενζινομηχανὲς ἠλεκτροπαραγωγῆς, 6 ἀσυρήλεκτρογεννήτριες, 4 ἀσυρμάτους Νο 22 6 ἀσυρμάτους Νο 18, 1 ἀσυρματοτηλέφωνο, 10 μπαταρίες τῶν 12 βόλτ, 7 μπαταρίες ξηρές, 3 τηλέφωνα, πολλὰ χιλιόμετρα τηλεφωνικὸ καλώδιο, 100 μεταγωγικὰ καὶ πολλὲς ἑκατοντάδες κουβέρτες, ἀντίσκηνα, ἀδιάβροχα, ἀτομικοὺς γυλιούς, μεγάλες ποσότητες ἱματισμοῦ, ὑπόδησης, εἰδῶν ἑστιάσεως καὶ τροφίμων.

Ἐπὶ πλέον ὁ ἐχθρὸς ἀπὸ τὴ δράση τῶν σαμποτέρ μας 27/2—8)3 ἔχασε 8 αὐτοκίνητα καὶ 1 τὰνκς Καταστράφηκαν τεχνικὰ ἔργα (γέφυρες καὶ τοῖχοι ἀντιστήριξης) ποὺ καθυστέρησαν τὶς μεταφορὲς τοῦ ἐχθροῦ στοὺς ὁδικοὺς ἄξονες Καλπάκι—Χάνι Δελβινάκι—Κεράσοβο καὶ Καλπάκι—Κόνιτσα.

Ἡ νικηφόρα ἀντιμετώπιση τοῦ ἐχθροῦ ἀπὸ τὰ τμήματά μας στὴν Α' φάση τῆς ἐκστρατείας του ἐτσάκισε τὴν 76 μοναρχοφασιστικὴ ταξιαρχία, ἀνέτρεψε ὁλοκληρωτικὰ τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐπιβράδυνε τὶς ἐπιχειρήσεις του γενικώτερα.

6) Κριτική. α) Ταχτικὴ τοῦ ἐχθροῦ. Ὁ ἐχθρὸς χρησιμοποιῶντας τὶς μονάδες του Ὀρεινῶν Καταδρομῶν προσπάθησε αἰφνιδιαστικὰ καὶ τυχοδιωκτικὰ νὰ πετύχει ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα στὸν Κ. τομέα, μὲ παράλληλη χρησιμοποίηση μεγάλων δυνάμεων στοὺς ἄλλους τομεῖς, γιὰ κύκλωση τῶν τμημάτων μας καὶ ἀποκοπή τους ἔξω ἀπὸ τὸ βασικό τους ἔρεισμα, τὴ Μουργκάνα. Ἐὰν ὁ ἐχθρὸς πετύχαινε νὰ ἐγκαταστήσει σταθερὰ τὴν 3η Μοῖρα Ὀρεινῶν Καταδρομῶν καὶ τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα στὸ Τσεροβέτσι—Σκιταριὸ (ὕψωμα 1400) ἐπὶ τῆς Μουργκάνας τὴ νύχτα 1—2/3 μὲ τὴν ἐγκατάσταση καὶ ἄλλων τμημάτων ποὺ ἦταν προσανατολισμένα πρὸς τὰ σημεία αὐτὰ (583 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα), τότε ἡ θέση τῶν τμημάτων μας γινόταν πολὺ δύσκολη. Ὁ ἐχθρὸς θὰ ἀπομόνωνε τὰ τμήματά μας τοῦ Β. τομέα ἀπὸ τὶς ὑπόλοιπες δυνάμεις μας. Τὰ τμήματά μας τοῦ Β. τομέα θὰ βρίσκονταν στὶς Α. πλαγιὲς τῆς Μουργκάνας μεταξὺ

τῶν ἐχθρικῶν τμημάτων Τσεροβέτσι—Σκιταριοῦ ἐπὶ τῆς Μουργκάνας καὶ τῆς Καστάνιανης καὶ θὰ ἦταν ἀναγκασμένα νὰ ἐπιδιώξουν ἐπικίνδυνη διείσδυση πρὸς Πωγώνι, ἐγκαταλείποντας τίς θέσεις τους καὶ ἀρκετὰ ὑλικά τους. Τὸ ἴδιο θὰ συνέβαινε καὶ μὲ τὰ τμήματά μας τοῦ Ν. καὶ Κ. τομέα ποὺ ἡ θέση τους ἦταν πολὺ πιὸ δύσκολη.

—Ὁ ἐχθρός, μετὰ τὴν ἀποτυχία τοῦ αἰφνιδιασμοῦ τῶν τμημάτων μας ἀπὸ τὰ τμήματα Ο. Κ. καὶ τὸ 628 μοναρχοφασιστικὸ τάγμα, προσπάθησε νὰ πετύχει ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα, μὲ κύρια προσπάθεια στὸ Ν. τομέα, διαθέτοντας ὅλες του τίς δυνάμεις στὴν ἐπίθεση χωρὶς νὰ ἔχει κλιμάκωση σὲ βάθος μὲ τὸ κράτημα ὁρισμένων βάσεων. Αὐτὸ παρουσιάστηκε ἰδιαίτερα στὸ κέντρο τῆς ἐπιθετικῆς διάταξης τῆς 76 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας, ποὺ τὸ 581 τάγμα της, βρέθηκε στίς 5/3 μέσα στὴ βαθειὰ γραμμὴ μεταξὺ Μουργκάνας καὶ Μεγάλης Ράχης. Αὐτὸ ἦτανε ἕνα ἀπὸ τὰ βασικὰ λάθη τῆς μοναρχοφασιστικῆς διοίκησης καὶ ὀφείλεται κυρίως στὴν ὑποτίμηση τῶν τμημάτων μας ἀπὸ μέρους της. Ἐὰν ὁ ἐλιγμός μας ἐφαρμοζόταν ὅπως ἡ διαταγὴ τοῦ Ἀρχηγείου, ἰδιαίτερα μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς 76 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας, ἡ τύχη τοῦ 581 τάγματος θὰ ἦταν ὅμοια τουλάχιστον μὲ τὴ τύχη τοῦ 611.

—Ὁ ἐχθρός, ἀφοῦ ὅλη τὴν ἡμέρα, μὲ τὴν ὑποστήριξη πυροβολικοῦ καὶ ἀεροπορίας προώθησε ὅσο μποροῦσε τὰ τμήματά του τῆς ἐπίθεσης πρὸς τίς θέσεις μας, ἐνεργοῦσε τὴ νύχτα αἰφνιδιαστικὲς ἐφόδους στὰ σημεῖα στηρίγματος ποὺ κρατοῦσαν τὰ τμήματά μας, μὲ διεισδύσεις κι ἀπὸ τὰ πλευρά. Ἔτσι πέτυχε ὁ ἐχθρὸς νὰ καταλάβει τὸ Τζελίλ καὶ τὸ Κοκουρὶ τὴ νύχτα 1—2/3. Τοῦτο ἦταν γιὰ τὸν ἐχθρὸ πιὸ εὔκολο, γιατὶ τὰ σημεῖα στηρίγματος αὐτὰ ἦταν ἀπομονωμένα τὸ ἕνα ἀπὸ τ' ἄλλο καὶ δὲν ὑπῆρχε μιὰ συνεχὴς τοποθεσία ἄμυνας.

—Ὁ ἐχθρὸς ἔδειξε μεγάλη βραδύτητα στίς κινήσεις του καὶ τὰ τμήματά του τῆς ἐπίθεσης ἐκινόνταν σὲ μιὰ συνεχῆ γραμμή, προσέχοντας νὰ μὴν ἀφήσουν ἐκτεθειμένα τὰ πλευρά τους.

Ὁ ἐχθρὸς χρησιμοποίησε τὰ τμήματα Ο. Κ. ποὺ πέτυχαν τὸν αἰφνιδιασμὸ καὶ τὴ διείσδυση στὰ σημεῖα ποὺ ὁ ἐχθρὸς ἤθελε. Πίσω ἀπὸ τὰ τμήματα Ο. Κ. ὁ ἐχθρὸς διέθεσε ἄλλα τμήματά του γιὰ τὸ σταθερὸ κράτημα τῶν σημείων αὐτῶν καὶ τὴν ἐκμετάλλευση τῆς ἐπιτυχίας ἀπὸ τὸν αἰφνιδιασμό.

β) Τακτική μας. Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἐπιθετικῆς κίνησης τοῦ ἐχθροῦ ἐνεδρευτικὰ ἀποτελέσματα χτυπήματα ἀπὸ προωθημένα τμήματά μας. Κούραση καὶ φθορὰ τοῦ ἐχθροῦ. Ἐνεργητικὴ ἄμυνα σὲ ὁρισμένα σημεῖα στηρίγματος στὴ γραμμὴ Βελοῦνα—Μεγάλη Ράχη—Πλάκιστα—Τζελὶλ (Ν. τομέας), Καστάνιανη (Β. τομέας), γιὰ νὰ ἐπιφέρουμε ὅσο μπορούσαμε μεγαλύτερη φθορὰ στὸν ἐχθρό. Συνεχὴς παρενόχληση καὶ αἰφνιδιαστικὰ χτυπήματα στὰ νῶτα του ἀπὸ ἀνταρτοομάδες μας.

Ἀποφασιστικὴ ἐνεργητικὴ ἄμυνα στὸν ὀρεινὸ ὄγκο τῆς Μουργκάνας, σὲ προκαθορισμένες, γνωστὲς στὰ τμήματά μας καὶ ἀπὸ πρὶν ὀργανωμένες θέσεις. Ἐπιθετικὸς ἐλιγμὸς σὲ χρόνο καὶ σὲ κατεύθυνση ποὺ ἐπιβάλονταν ἀπ' τὸ ἔδαφος καὶ τὴν ἐχθρικὴ διάταξη γιὰ ἀνατροπὴ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἐκμετάλλευση τῆς ἐπιτυχίας.

7) Θετικὰ σημεῖα ποὺ παρουσιάσαμε. α) Ὅλες οἱ Διοικήσεις τῶν τμημάτων μας στάθηκαν στὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τους καὶ ἀντιμετώπισαν τὸν ἐχθρὸ ἀποφασιστικά. Ἐφάρμοσαν ἀριστοτεχνικὰ τὴν ἐνεργητικὴ ἄμυνα καὶ ἐξαντλοῦσαν καὶ τὴν τελευταία δυνατότητα γιὰ τὴν ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπιση τοῦ ἐχθροῦ.

β) Παρ' ὅλο τὸν αἰφνιδιασμὸ ἀπὸ τὴν 3η Μοίρα Ο.Κ. τὴ κατάληψη ἀπ' τὸν ἐχθρὸ τοῦ Σκιταριοῦ καὶ τὴν ταυτόχρονη ἐπίθεση τοῦ 628 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος πρὸς Τσεροβέτσι, τὰ τμήματά μας τοῦ Κ. τομέα (διλοχία) ἀντιμετώπισαν ἀποφασιστικὰ τὸν ἐχθρὸ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ὀργάνωσαν τὴν ἀντεπίθεση σὲ συνεργασία μὲ τμῆμα μας τοῦ Β. τομέα κατὰ τῆς 3ης Μοίρας Ο. Κ. ἀνέτρεψαν τὸν ἐχθρό, ἐνῶ ταυτόχρονα, μαζὺ μὲ τίς ἀνταρτοομάδες μας τοῦ Κ. τομέα ἐκράτησαν ὅλη τὴν πίεση τοῦ 628 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος, τὸ καθήλωσαν καὶ ἀνέτρεψαν τελικὰ τὰ σχέδια τοῦ ἐχθροῦ στὸν τομέα αὐτό.

γ) Παρ' ὅλο τὸν ὄγκο τῆς ἀεροπορίας ποὺ ὁ ἐχθρὸς ἔρριξε στίς 2/3 καὶ τὴν ταυτόχρονη ἐπίθεση ὅλης τῆς 76 μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας στὸ Ν. τομέα, τὰ τμήματά μας (διλοχία) τοῦ ἀριστεροῦ τοῦ τομέα αὐτοῦ (Βελοῦνα—Κεραμιτσα) πέτυχαν ν' ἀπαγκιστρωθοῦν χωρὶς καμμιὰ ἀπώλεια καὶ χωρὶς ν' ἀφήσουν τίποτα ἀπὸ τὰ ὑλικά τους. Ὅλες οἱ κινήσεις τους ἔγιναν μὲ μαστοριά, καθὼς καὶ ἡ κατάληψη τῶν καινούργιων θέσεων. Τα τμήματα ὀπισθοφυλακῆς καὶ πλαγιοφυλακῆς (διλοχία ἐκπλήρωσαν πέρα γιὰ πέρα τὴν ἀποστολή τους καὶ κράτησαν τὸν ἐχθρὸ μέχρι τὸ βράδυ τῆς 2/3 στὴ Μεγάλη Ράχη, ἐπιφέροντάς του μεγάλες ἀπώλειες, δίνοντας ἔτσι τὸν ἀπαραίτητο χρόνο στ' ἄλλα τμήματά μας τοῦ Ν. τομέα νὰ ἐγκατασταθοῦν στις θέσεις τους.

δ) Ἡ Διοίκηση τῆς ἐπιχείρησης τοῦ ἐπιθετικοῦ ἐλιγμοῦ τῆς 4—5/3, καθὼς καὶ οἱ Διοικήσεις καὶ οἱ μαχητὲς τῶν τμημάτων ἐλιγμοῦ στάθηκαν ὁλοκληρωτικὰ στὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς τους καὶ μὲ τὴν καλὴ μελέτη καὶ ὀργάνωση, πειθαρχία, ἡρωϊσμό, αὐταπάρνηση καὶ ἀντοχὴ ποὺ ἐπέδειξαν, πέτυχαν τὴν ἀνατροπὴ καὶ διάλυση τῶν κατὰ πολὺ ἀνώτερων ἐχθρικῶν δυνάμεων καὶ ἔδωσαν συντριπτικὸ χτύπημα, ποὺ ἔφερε τὴν ἀποφασιστικὴ ἀνατροπὴ ὅλης τῆς προσπάθειας τοῦ ἐχθροῦ στὴν Λ. φάση.

ε) Ὅλοι οἱ μαχητές, τὰ στελέχη καὶ οἱ Διοικήσεις τῶν μονάδων μας ἔδειξαν τὴν ἀναγκαία γιὰ τίς περιστάσεις ψυχραιμία, ἀποφασιστικότητα, ἐπιμονὴ καὶ αὐταπάρνηση. Ἀντιμετώπισαν ἀποτελεσματικὰ ὅλες τίς τακτικὲς καταστάσεις καὶ ἀνέπτυξαν τὴν ἀπαιτούμενη πρωτοβουλία. Ἕνα κα-

ραχτηριστικὸ ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα εἶναι ἡ πρωτοβουλία τῆς Διοίκησης τῶν τμημάτων τοῦ Β. τομέα (διλοχία), ποὺ παρὰ τὸ ὅτι ὁλόκληρο ἐχθρικὸ τάγμα βρέθηκε στὶς πλάτες της (3η μοῖρα Ο.Κ.) ἀπαγκίστρωσε τὸ τμῆμα της ἀπὸ Καστάνιανη κανονικὰ καὶ διέθεσε τμῆμα ποὺ σὲ συνεργασία μὲ τμήματά μας τοῦ Κ. τομέα ἀνέτρεψαν τὸν ἐχθρό ἀπὸ Σκιταριό. Οἱ Διοικήσεις τῶν μονάδων μας ἐφάρμοσαν τὶς διαταγὲς τῆς Διοίκησης μὲ πειθαρχία, ἔγκαιρα καὶ πετυχημένα, δίνοντας ἔτσι τὴ δυνατότητα στὴ Διοίκηση νὰ διευθύνει τὴν ὅλη ἐπιχείρηση τῆς Α' φάσης.

στ) Διαπιστώθηκε κατὰ τὶς παραπάνω ἐπιχειρήσεις καὶ ἀποδείχτηκε ἀπὸ τὶς ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ ὅτι ἡ φονικότητα τῶν πυρῶν ὅλων τῶν ὅπλων μας ἦταν πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὶς προηγούμενες ἐπιχειρήσεις. Αὐτὸ βασικὰ ὀφείλεται στὴν ἑνιαιικὴ ἐκπαίδευση τῶν τμημάτων μας καὶ στὴν καλὴ ὀργάνωση τῶν θέσεων μάχης.

ζ) Ἡ ὕπαρξη ἔγκαιρων πληροφοριῶν γιὰ τὴ δύναμη καὶ τὴ διάταξη τοῦ ἐχθροῦ βοήθησε πολὺ γιὰ τὴν ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπιση καὶ ἀνατροπὴ τῆς ἐχθρικῆς προσπάθειας.

8) Ἀρνητικὰ σημεῖα. α) Δὲν εἶχε γίνει ἡ ἀπαραίτητη ἀναγνώριση σὲ ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ ὀρεινοῦ ὄγκου τῆς Μουργκάνας καὶ ἡ ὀργάνωση τοῦ ἐδάφους ὅπου καὶ ὅσο ἔπρεπε.

β) Δὲν ἀποδόθηκε ἡ ἀπαραίτητη καὶ σοβαρὴ σημασία στὸ ὕψωμα τοῦ Σκιταριοῦ (ὑψ. 1400) καὶ δὲν εἴχαμε στὸ ὕψωμα αὐτὸ οὔτε τὸ μικρότερο τμῆμα.

γ) Δὲν εἶχε ἐξασφαλιστεῖ ἐσωτερικὸ τηλεφωνικὸ δίχτυ καὶ μὲ τὴ διακοπὴ τῆς τηλεφωνικῆς γραμμῆς μὲ τὰ τμήματά μας τοῦ Β. τομέα, ἀπὸ τη διείσδυση τῆς 3ης μοίρας Ο.Κ. στὸ Τσεροβέτσι—Σκιταριό, χάσαμε τὸ σύνδεσμο μὲ τὰ τμήματά μας αὐτὰ ἐπὶ 24 ὧρες.

δ) Σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις ὄχι ὁλοκληρωμένα μέτρα ἐπαγρύπνησης καὶ ἀσφάλειας. Ἀποτέλεσμα ἦταν ὁ ἐχθρός (3η μοῖρα Ο.Κ.) χρησιμοποιώντας ἐπιμελητές μας, ποὺ ἐνεδρεύοντας ἔπιασε αἰχμαλώτους, νὰ κατορθώσει νὰ αἰφνιδιάσει τὸ τμῆμα μας στὸ Τσεροβέτσι καὶ ν' ἀνέβει στὸ Σκιταριό. Ἡ ἔλλειψη καὶ ἡ ἀδυναμία μας αὐτὴ φαίνεται ἀκόμη μεγαλύτερη, γιατὶ ὑπῆρχε πληροφορία, ἔστω καὶ ἀνεξακρίβωτη, ὅτι στὸν τομέα τοῦ Ν. Κασιδιάρη ὑπῆρχε ἐχθρικὴ δύναμη ποὺ μποροῦσε νὰ μᾶς δημιουργήσει ἐπικίνδυνη κατάσταση, ἔχοντας ὑπόψη μας καὶ τὴν αἰφνιδιαστικὴ κατάληψη τῆς Βελοῦνας στὶς 1—2/2.

ε) Σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις δὲν κατορθώσαμε νὰ ματαιώσουμε τὶς νυχτερινὲς ἐπιθέσεις τοῦ ἐχθροῦ μὲ προωθημένες ἐνέδρες, περιπόλους καὶ ὀργανωμένες ἀντεπιθέσεις σὲ κατάλληλη στιγμή, ἀποθώντας τον ἀπὸ τὶς προωθημένες θέσεις του καὶ ἔτσι ὁ ἐχθρός κατόρθωσε μὲ τέτοιες ἐπιθέσεις νὰ καταλάβει τὸ Τζελὶλ καὶ τὸ Κοκουρὶ τὴ νύχτα 1—2/3.

στ) Σὲ ὁρισμένες περιπτώσεις δὲν ἔχει γίνει ὅσο ἔπρεπε ἡ ἀπαιτούμενη καὶ ἀναγκαία προσαρμογὴ τῶν πυρῶν, ὥστε νὰ βρίσκονται στὰ χέρια ὅλων τῶν Διοικήσεων ἀπὸ ἐξοικονόμηση δυνάμεων, ἔστω καὶ μικρὲς ἐφεδρεῖες καὶ γιὰ ἀντιμετώπιση κάθε ἐνδεχόμενου.

ζ) Τὰ τμήματα τοῦ ἐπιθετικοῦ ἑλιγμοῦ μετὰ τὴν ἀνατροπὴ τοῦ ἀριστεροῦ τῆς 76ης μοναρχοφασιστικῆς ταξιαρχίας, δὲν μπόρεσαν νὰ πάρουν ἀκριβῶς τὴ διάταξη ποὺ εἶχε καθοριστεῖ (ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ ἐγκατάσταση διλοχίας στὴ Μεγάλη Ράχη γιὰ τὸν ἀποκλεισμὸ τοῦ 581 μοναρχοφασιστικοῦ τάγματος) κι' ἔτσι διέφυγε τὸ 581 μοναρχοφασιστικό τάγμα μὲ μεγάλες ἀπώλειες βέβαια.

«...Τὰ στελέχη μας νὰ ἀνεβάσουν ἀκόμα πιὸ ψηλὰ τὴ λαϊκο-ἐπαναστατικὴ στρατιωτικὴ τους τέχνη, νὰ ποτιστοῦν ἀκόμα πιὸ πολὺ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς ἐπίθεσης καὶ τῆς πρωτοβουλίας, νὰ γίνουν πιὸ μαστόροι στὴν τέχνη τοῦ ἑλιγμοῦ καὶ ὑπερνικώντας κάθε ἐμπόδιο καὶ δυσκολία νὰ ὁδηγοῦν τὸ τμῆμα τους ἀπὸ νίκη σὲ νίκη. Ἂς συνεχίσουμε ὅλοι μὲ καινούργια ὁρμὴ τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴ συντριβὴ τοῦ μοναρχοφασισμοῦ καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τῆς Ἑλλάδας».

(Ἀπὸ τὴν Πρωτομαγιάτικη ἡμερήσια διαταγὴ τοῦ στρατηγοῦ ΜΑΡΚΟΥ)

ΔΥΟ ΜΑΧΕΣ

('Απὸ ἔκθεση τοῦ 'Αρχηγείου Ρούμελης)

Τὸ μήνα Γενάρη, τὰ τμήματά μας τοῦ 'Αρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς, ἐνισχυμένα καὶ ἀπὸ δυνάμεις μας περιοχῆς Φθιώτιδας, ἐνήργησαν σοβαρὲς ἐπιθετικὲς ἐπιχειρήσεις στὸ χῶρο τῆς ὀρεινῆς Ναυπακτίας. Οἱ ἐπιχειρήσεις αὐτὲς ἔγιναν μὲ βάση το μηνιάτικο πλάνο ἐπιχειρήσεων τοῦ 'Αρχηγείου Ρούμελης καὶ στέφθηκαν μὲ ἐπιτυχία.

Δυὸ ἀπὸ τὶς μεγαλύτερες ἐπιθετικὲς μάχες ποὺ ἔδωσαν τὰ τμήματα μας στὴν περιοχὴ αὐτή, ἦταν ἡ μάχη τῆς 'Αράχωβας ποὺ ἔγινε στὶς 13 τοῦ Γενάρη καὶ ἡ μάχη τοῦ Πλάτανου στὶς 17 τοῦ Γενάρη. Οἱ δυὸ αὐτὲς μάχες, παρ' ὅλο ποὺ ἔγιναν ἀπὸ τὰ ἴδια δικά μας τμήματα καὶ μὲ τὸν ἴδιο περίπου συσχετισμὸ δυνάμεων, εἶχαν πολὺ διαφορετικὰ ἀποτελέσματα ὅπως θὰ δοῦμε παρα κάτω. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ ὀφείλεται ἀποκλειστικὰ στὸν τρόπο ἐνέργειας τῆς διοίκησης τῶν τμημάτων στὶς δυὸ αὐτὲς περιπτώσεις.

Μάχη 'Αράχωβας.

Οἱ ἐχθρικὲς δυναμεις ποὺ ὑπεράσπιζαν τὴν 'Αραχωβα, ἦταν σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες ποὺ ὑπῆρχαν καὶ ὅπως διαπιστώθηκε κατόπιν ἀπὸ τὰ γεγονότα, 2 λόχοι ἐθνοφρουρίτες, χωροφύλακες καὶ ΑΥδες.

'Η διοίκηση τοῦ 'Αρχηγείου Δυτικῆς Στερεᾶς, εἶχε στὴ διάθεσή της γιὰ τὴν ἐπιχείρηση αὐτὴ συνολικὰ 5 λόχους. 'Εκτιμώντας πολὺ σωστὰ τὶς περιορισμένες δυνατότητες τοῦ ἐχθροῦ, γιὰ γρήγορη μεταφορὰ ἐνισχύσεων ἀπὸ γειτονικὲς περιοχές, διέθεσε ἐλαφρὰ τμήματα, (περίπου 1 λόχο) γιὰ τὴν κάλυψη τῆς ἐπιχείρησης κατὰ τῆς 'Αράχωβας καὶ ἔκανε τὴν ἐπίθεση στὸν κύριο στόχο μὲ ὅλες τὶς διαθέσιμες δυνάμεις της (4 λόχοι). 'Ενεργώντας ἔτσι μὲ συγκεντρωμένες δυναμεις στὸν τομέα τῆς κύριας ἀποστολῆς, κατόρθωσε νὰ πετύχει γρήγορα ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα. 'Ο ἐχθρὸς ἐκμηδενίστηκε ὁλοκληρωτικὸ καὶ ἄφησε στὸ πεδίο τῆς μάχης 40 νεκροὺς καὶ 160 αἰχμαλώτους. "Ολος ὁ ὁπλισμὸς τὰ πολεμοφόδια καὶ ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν δύο ἐχθρικῶν λόχων πέρασε στα χέρια τῶν τμημάτων μας.

'Η μὴ διαφυγὴ τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἡ αἰχμαλωσία του, μετὰ τὴν συντριβὴ τῆς ἀντιστασής του, ἐξασφαλίστηκε, μὲ τὴν καλὴ ἐπιθετικὴ διάταξη τῶν τμημάτων μας, ποὺ στηρίχθηκε στὴν σωστὴ μελέτη τοῦ στόχου, ἀπὸ ἄποψη θέσης τῶν ἐχθρικῶν αντιστάσεων καὶ τοῦ ἐδάφους. Στὴ μάχη αὐτη εἴχαμε πραγματικὰ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς καλῆς προπαρασκευῆς καὶ καλῆς ἐχτέλεσης. Τὸ ἀποτέλεσμα ἔδειξε ἄλλη μιὰ φορὰ ὅτι οἱ ἡρωικὴ μαχητές μας εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἐκμηδενίζουν τὸν ἐχθρὸ καὶ ὅταν βρίσκεται ταμπουρωμένος μέσα στὰ ὀχυρα του, ἀρκεῖ νὰ καθοδηγοῦνται σωστὰ στὴ μάχη.

Μάχη Πλατάνου. 'Ο ἐχθρὸς μετὰ τὸ πάθημα τῆς 'Αράχωβας, μὴ ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στοὺς ἐθνοφρουρίτες ἀντικατέστησε στὸν Πλάτανο τὸ ἐκεῖ τάγμα ἐθνοφρουρᾶς με 1 λόχο τῆς ταξιαρχίας Ρίμινι, 2 λόχους ΛΟΚ καὶ 1 λόχο ἐθνοφρουρᾶς. 'Η διοίκηση τοῦ 'Αρχηγείου Δ. Στερεᾶς, εἶχε στὴ διαθεσή της γιὰ τὴν ἐπιχείρηση στὸν Πλάτανο 3 τάγματα, μὲ 2 λόχους τὸ καθένα καὶ 1 ἀκόμα λόχο.

'Απὸ τὶς δυνάμεις αὐτές, ἔβαλε γιὰ τὴν ἐπίθεση στὸ Πλάτανο μόνο τρεῖς λόχους καὶ διέθεσε το μεγαλύτερο μέρος (περίπου 4 λόχοι) γιὰ κάλυψη τῆς ἐπιχείρησης ἀπὸ τὶς κατευθύνσεις Θέρμου, Σίμης καὶ "Ανω Χώρας. 'Ακόμα ὅμως στὸν τομέα τῆς κύριας ἀποστολῆς (Πλάτανος), ἔβαλε στὴ σοβαρότερη κατεύθυνση 1 λόχο, ποὺ ὁ διοικητής του δὲν μποροῦσε νὰ ἀποτελεῖ ἐγγύηση (ἀνίκανος καὶ δειλός), γιὰ τὴ σίγουρη ἐκπλήρωση τῆς ἀποστολῆς του. 'Ο λόχος αὐτὸς δὲν μπόρεσε τελικά, φυσικὰ ἀπὸ ὑπαιτιότητα τῆς διοίκησής του, νὰ καταλαβει τὸν ἀντικειμενικό του σκοπό, ποὺ ἦταν ἕνα ὀχυρὸ ὕψωμα στὴ Δυτικὴ παρυφὴ τῆς κωμόπολης.

'Η μὴ κατάληψη ἀπὸ τὰ τμήματά μας αὐτοῦ τοῦ ὑψώματος, ἔδωκε τη δυνατότητα στὸν ἐχθρό, ὅταν ἔσπασε ἡ ἀντίστασή του μέσα στὸν Πλάτανο, νὰ συγκεντρώσει ἐκεῖ τὶς μισοδιαλυμένες δυνάμεις του, να τὶς ἀνασυγκροτήσει κάπως καὶ νὰ συνεχίσει τὴν ἀπεγνωσμένη ἀντίστασή του, ἕως ὅτου ἔφθασαν ἐπὶ τόπου σοβαρὲς ἐνισχύσεις.

'Ο ἐχθρος εἶχε στὴν μάχη αὐτὴ σοβαρὲς ἀπώλειες, πανω ἀπὸ 100 νεκροὺς καὶ τραυματίες καὶ ἄφησε ἀρκετὰ λάφυρα. Τὰ τμήματά μας κατέλαβαν τὴν κωμόπολη ὅπου ἔμειναν πολλὲς ὧρες, ὅμως τελικὰ συμπτύχθηκαν μετὰ τὴν ἄφιξη σοβαρῶν ἐχ-

θρ κῶν ἐνισχύσεων, χωρὶς νὰ ἔχουν ὁλοκληρώσει τὴν ἐξόντωση τοῦ ἐχθρικοῦ στόχου.

Εἶναι φανερὸ ὅτι στὴ μάχη αὐτὴ ἡ Διοίκηση ὑποτίμησε ἀδικαιολόγητα τὴ σημαμασία τῆς κύριας ἀποστολῆς καὶ ἐνῶ οἱ ἐχθρικὲς δυνάμεις ἦταν διπλάσιες ἀριθμητικὰ ἀπὸ τὴν Ἀράχωβα καὶ πολὺ περισσότερο ἀξιόμαχες, διέθεσε στὸν Πλάτανο λιγώτερες δυνάμεις, ἀπὸ κεῖνες ποὺ διέθεσε προηγούμενα στὴν Ἀράχωβα. Αὐτὸ ἔγινε γιατὶ ἔδωκε πολὺ μεγάλη σημασία στὶς δευτερεύουσες ἀποστολὲς τῆς κάλυψης τῆς ἐπιχείρησης, ὑπερεκτιμώντας, στὴν περίπτωση αὐτή, τὶς δυνατότητες τοῦ ἐχθροῦ νὰ φέρει γρήγορα ἐνισχύσεις. Αὐτὸ ἦταν βασικὸ λάθος, γιατὶ μιὰ ποὺ δὲν πέτυχε στὸν Πλάτανο τέτοια ὑπεροχὴ δυνάμεων ποὺ νὰ ἐξασφαλίζει ἐκεῖ γρήγορο ἀποφασιστικὸ ἀποτέλεσμα καὶ ἡ κάλυψη ἦτον ἐπισφαλής. Τὰ ἴδια γεγονότα ἔδειξαν ὅτι ἡ παράταση τῆς ἀντίστασης τοῦ ἐχθροῦ στὸν Πλάτανο τοῦ ἔδωσε τὴν δυνατότητα νὰ συγκεντρώσει σοβαρὲς δυνάμεις καὶ ἀποχτώντας σὲ μιὰ κατεύθυνση μεγάλη ὑπεροχὴ κατόρθωσε τελικὰ παρὰ τὴν ἰσχυρὴ κάλυψη ποὺ ἐπιδίωξε ἡ Διοίκηση τῶν τμημάτων μας, νὰ φθάσει στὸν Πλάτανο.

Τὸ σωστὸ θὰ ἦταν νὰ ἐνεργήσει τὴν ἐπίθεση στὸν κύριο στόχο μὲ 5-6 λόχους καὶ νὰ ἐπιδιώξει τὴν κάλυψη γιὰ μικρὸ χρονικὸ διάστημα μὲ ἕνα περίπου λόχο.

Ἡ γρήγορη συντριβὴ καὶ ἐκμηδένιση τοῦ ἐχθροῦ στὸν Πλάτανο, θὰ ἦταν καὶ ἡ καλύτερη κάλυψη τῆς ἐπιχείρησης, γιατὶ τότε ἡ Διοίκηση θὰ μποροῦσε μὲ τὸ σύνολο τῶν δυνάμεών της νὰ ἀντιμετωπίσει ἀποτελεσματικὰ ὁποιανδήποτε ἐχθρικὴ ἐνέργεια.

Τὸ πιὸ βασικὸ συμπέρασμα ποὺ βγαίνει ἀπ' τὴν ἀντιπαραβολὴ τῶν δυὸ αὐτῶν μαχῶν εἶναι τοῦτο:

Σὲ κάθε ἐπιχείρηση ἔχει πρωτεύουσα σημασία νὰ ξεκαθαρίζουμε καλὰ—μετὰ ἀπὸ τὴν προσεχτικὴ μελέτη τοῦ σκοποῦ ποὺ ἐπιδιώκουμε (ἀποστολή), τοῦ συσχετισμοῦ τῶν δυνάμεων καὶ μέσων καὶ τοῦ ἐδάφους—ποιὰ εἶναι ἡ κύρια ἀποστολὴ καὶ ποιὰ εἶναι ἡ δευτερεύουσα.

Αὐτὸ τὸ ξεκαθάρισμα θὰ μᾶς ὁδηγήσει ἀσφαλῶς σὲ μιὰ σωστὴ κατανομὴ τῶν δυνάμεών μας, ἀνάμεσα στὴν κύρια καὶ τὶς δευτερεύουσες ἀποστολές. Ἀκόμα ὅμως ἡ καλὴ μελέτη τῆς διάταξης τοῦ ἐχθροῦ πάνω στὸ ἔδαφος καὶ τῆς φύσης τῶν ὀχυρώσεών του, θὰ μᾶς ἐπιτρέψει νὰ καθορίσουμε καὶ στὸν τομέα τῆς κύριας ἀποστολῆς καὶ στοὺς ἄλλους τομεῖς, σὲ ποιὸ σημεῖο θὰ κατευθύνουμε τὴν κύρια μας προσπάθεια, ὥστε στὸ σημεῖο αὐτὸ νὰ ἐξασφαλίσουμε τὴν μεγαλύτερη δυνατὴ συγκέντρωση δυνάμεων καὶ μέσων.

Ἕνα δεύτερο συμπέρασμα εἶναι ὅτι, μιὰ ποὺ στὶς σημερινὲς συνθῆκες τῆς μεγάλης γενικὰ ἀριθμητικὰ ὑπεροχῆς τοῦ ἐχθροῦ, δὲν μποροῦμε γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα, νὰ ἐξασφαλίσουμε σὲ μιὰ περιοχὴ ἢ τοποθεσία τὴν ὑπεροχή, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ στηρίξουμε τὴν ἐπιτυχία μας στὴν ταχύτητα τῆς ἐνέργειας. Ἔτσι τὴν κάλυψη μιᾶς ἐπιθετικῆς ἐπιχείρησής μας, ποὺ ἀποβλέπει στὴν ἐκμηδένιση τοῦ στόχου, θὰ τὴν ἐξασφαλίζουμε κυρίως, ἐφόσον θὰ πετυχαίνουμε μὲ ὁρμητικὸ συγκεντρωτικὸ χτύπημα γρήγορο ἀποτέλεσμα. Τότε ἔχοντας στὰ χέρια μας καὶ τὶς δυνάμεις ποὺ διαθέσαμε στὴν κύρια ἀποστολή, μποροῦμε πολὺ εὔκολα νὰ ἀντιμετωπίσουμε τὶς προσπάθειες τοῦ ἐχθροῦ. Ἄλλωστε ἡ ἐκμηδένιση τοῦ ἐχθρικοῦ στόχου ἔχει πάντα τέτοιο ἠθικὸ ἀντίχτυπο, στὶς ἐχθρικὲς δυνάμεις ποὺ ἔρχονται γιὰ ἐνίσχυση, ἐνῶ ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τὰ τμήματά μας μετὰ τὴν νίκη τους ἔχουν τέτοια ἐμπιστοσύνη στὴ δύναμή τους, ποὺ ἡ ὑπεροχή μας στην περίπτωση αὐτὴ εἶναι ἐπιβλητική.

ΛΙΓΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΤΟ Δ.Σ.Ε.

Τοῦ συν. ΟΔΥΣΣΕΑ ΜΠΑΣΤΗ

Μελετώντας τά συμπεράσματα ἀπό ὁρισμένες ἀποτυχημένες ἐπιχειρήσεις, ἀνάμεσα στά αἴτια τῆς ἀποτυχίας θά βροῦμε σέ κάποια μορφή τόν παράγοντα, πληροφορίες.

Ἡ μάχη τῶν Γρεβενῶν χάθηκε γιατί κοντά στ' ἄλλα λάθη και ἀδυναμίες μας ἡ διεύθυνση τῆς ἐπιχείρησης δέν εἶχε φρέσκες πληροφορίες.

Ἡ μάχη τῆς Κόνιτσας χάθηκε γιατί κοντά στ' ἄλλα λάθη καί ἐλλείψεις μας δέν εἴχαμε σωστές πληροφορίες γιά τήν ποιότητα τῶν ἐχθρικῶν τμημάτων.

Ὕστερα ἀπό κάθε τέτοια περίπτωση προβάλλεται στίς διοικήσεις τῶν μονάδων μας τό πρόβλημα τῶν πληροφοριῶν, τό πρόβλημα τῆς ἀνάπτυξης τοῦ τομέα αὐτοῦ ἔτσι πού νά μή σκοντάψουν σέ ἄλλη ἐπιχείρηση. Ὑπάρχουν ὅμως περιπτώσεις πού γλήγορα ξεχνᾶμε τήν πεῖρα μας καί ξαναγυρίζουμε στήν ἴδια παλιά κατάσταση, παρόλο πού ἔχουμε μιά πλούσια πεῖρα, παλιότερη καί καινούργια παρόλο πού τήν ἀδυναμία μας στόν τομέα αὐτό τήν πληρώνουμε μέ αἷμα.

Τό κάθε στέλεχος καί ὁ κάθε μαχητής τοῦ Δ.Σ.Ε. ἔχει μιά σειρά περιπτώσεις ἀπό τή δράση του πού δείχνουν τή σημασία πού ἔχουν στή διεξαγωγή τοῦ πολέμου οἱ πληροφορίες. Οἱ σωστές πληροφορίες ἐμπνέουν θάρρος καί πεποίθηση στίς διοικήσεις. Οἱ σωστές πληροφορίες μᾶς βοήθησαν ν' ἀντιμετωπίσουμε δύσκολες καταστάσεις, μᾶς ἔδωσαν τή δυνατότητα γιά σημαντικές ἐπιτυχίες.

Ἡ ταχτική πού ἐφάρμοσε τό Γενικό Ἀρχηγεῖο γιά τήν ἀντιμετώπιση τῆς «ἐαρινῆς» ἐκστρατείας στηρίχθηκε στίς σωστές πληροφορίες.

Τό Γενικό Ἀρχηγεῖο καί ὁ στρατηγός Μάρκος δίνουν ἐξαιρετική σημασία στόν τομέα τῶν πληροφοριῶν.

Ἀπό τήν ἵδρυση τοῦ Γενικοῦ Ἀρχηγείου τονίζεται «ἡ βασική σημασία τῶν πληροφοριῶν γιά τό Δ.Σ.Ε.,τοποθετεῖται σά ζήτημα πρωταρχικῆς σημασίας» Διαταγή Α.Π1)19)11)46 Γ.Α.

Ὁ σ. Ζαχαριάδης μᾶς λέγει «εἶναι ἕνα κεφάλαιο σημαντικό στήν πολεμική τέχνη, πού ἐμεῖς ὅμως σέ ἀντιθέση μέ τούς ἀντιπάλους μας τό ὑποτιμᾶμε ἐπιπόλαια καί ἐγκληματικά». Καί παρακάτω.

«Ἡ σημασία τῆς καλῆς ὀργάνωσης τῆς ἀνίχνευσης τοῦ ἐχθροῦ σου ἐπιτρέπει καλά νά ὀργανώσεις μιά ἐπιχείρηση καί νά ἐξασφαλίζεις σ' αὐτή τό ἀνώτατο τῆς ἐπιτυχίας, μαζί μέ τή μεγαλύτερη δυνατή οἰκονομία, στή δύναμη, στίς ἀπώλειες σου, στό ἀνθρώπινο ὑλικό σου πράγμα πού πρέπει νάναι ἡ διαρκής καί πρωταρχική φροντίδα γιά τόν κάθε καθοδηγητή στρατιωτικό καί πολιτικό».

Ὕστερα ἀπό αὐτά προβάλλει τό ἐρώτημα: Μπορει ὁ Δ.Σ.Ε. νάχει τίς πληροφορίες πού τοῦ χρειάζονται κάθε φορά; Ἡ ἴδια ἡ ζωή δίνει ἀπάντηση: Ὅπου προσέχτηκε καί καλά ὀργανώθηκε ὁ τομέας αὐτός ἐκεῖ εἴχαμε καί θαυμάσιες πληροφορίες. Ἀλλά ἄς ἐξετάσουμε καί συνολικά τό ὅλο πρόβλημα:

Ὁ Δ.Σ.Ε. ἀπό τήν ἴδια του τή φύση, ἀπό τόν ἴδιο τό χαραχτῆρα τοῦ ἀγῶνα πού διεξάγει, πρωτοπόρο κομμάτι τοῦ Λαοῦ μας ἔχει παντοῦ τίς ρίζες καί τά πλοκάμια του, τούς ἀνθρώπους του. Ἔχει τούς ἀνθρώπους του στίς μεγά-

λες πόλεις καί στά πιό μικρά χωριά, στά ἐργοστάσια καί στά μαγαζιά, στίς κρατικές ὑπηρεσίες καί στόν ἴδιο τό μοναρχοφασιστικό στρατό. Ἀντλεῖ ἀπ' τό λαό —τή βασική πηγή δύναμης— τίς δυνατότητές του. Ὁ λαός ἀκούει καί βλέπει γιά τό Δ.Σ.Ε.

Ὁ λαός θά μᾶς δώσει τίς πληροφορίες πού μᾶς χρειάζονται.

Κοντά σ' αὐτό θά πρέπει νά δοῦμε καί τίς πολιτικές—ἠθικές ἀδυναμίες τοῦ μοναρχοφασιστικοῦ στρατοπέδου. Οἱ ἐκδηλώσεις τῆς πολιτικῆς ἠθικῆς κρίσης ποῦ ὑπάρχει στό μοναρχοφασιστικό στρατόπεδο ἀποτελοῦν πηγές πληροφοριῶν γιά τό Δ.Σ.Ε., αὐξαίνουν τίς δυνατότητές του.

Ὁ μοναρχοφασιστικός στρατός παρά τίς τρεῖς ἀστυνομίες πού ἔχει ὀργανώσει στίς γραμμές του δέν μπορεῖ νά φυλάξει τά μυστικά του. Ἔχει ὀργανικές ἀδυναμίες πού πηγάζουν ἀπ' τόν ἀντιλαϊκό—ἀποικιακό του χαρακτῆρα.

Ὅταν σκεφθοῦμε πώς σέ πόλεμο ἀνάμεσα σέ ἔθνη παρόλο πού τά χωρίζουν ἀποστάσεις, σύνορα, γραμμές μετώπου ὅμως δημιουργοῦν δυνατότητες γιά πληροφορίες, εἶναι φανερό πώς οἱ δικές μας δυνατότητες εἶναι τεράστιες. Μποροῦμε νά ποῦμε πῶς οἱ συνθῆκες εἶναι μοναδικές καί δέν χωράει καμμ ά δικαιολογία γιά ὁποιαδήποτε καθυστέρηση.

Ὁρισμένες δυσκολίες πού μᾶς δημιούργησε ἡ δράση τοῦ ἐχθροῦ μποροῦν νά ὑπερνικηθοῦν μέ τήν καλή καί μελετεμένη ὀργάνωση τῆς δουλειᾶς. Ἐπίσης τίς δυσκολίες πού συναντοῦμε ἀπό τήν ἔλλειψη τεχνικῶν μέσων μποροῦμε νά τίς περιορίσουμε μελετώντας τά προβλήματα τῶν διαβιβάσεων, νοικοκυρεύοντας συνεχῶς τή δουλειά μας σ' αὐτή τήν κατεύθυνση.

Ἡ καθυστέρηση πού παρουσιάζεται βασικά ὀφείλεται σέ μιά ὑποτίμηση πού ὑπάρχει σέ μερικά στελέχη καί στίς ἐλλείψεις, τίς ἀδυναμίες καί τά λάθη τῶν στελεχῶν πού δουλεύουν σ' αὐτή τή δουλειά.

Θά δείξουμε μερικές ἀρνητικές πλευρές ἀπό τή δουλειά στόν τομέα τῶν πληροφοριῶν πού ἐξηγοῦν τήν καθυστέρηση πού ὑπάρχει.

Εἴχαμε περιπτώσεις πού στελέχη κλείστηκαν μέσα στά γραφεῖα τους καί ἀποσπασμένοι ἀπό τά προβλήματα τῆς δουλειᾶς εἶχαν ειδικευθεῖ νά γράφουν ὡραῖες διαταγές. Ἕνας μάλιστα μέσα ρέ μιά μέρα ἔβγαλε πέντε ἐνῶ εἶχε 1 1)2 χρόνο νά βγεῖ ἀπό τό γραφεῖο του.

Ὑπάρει μιά ἄλλη πλευρά ἐξίσου ἐπιζήμια. Μά ὑποτίμηση στήν ἐπεξεργασία καί μελέτη τῶν πληροφοριῶν πού ἔχει σάν ἀποτέλεσμα χρήσιμο ὑλικό νά μένει ἀνεκμετάλλευτο.

Μά τό πιό σοβαρό εἶναι ὅτι δέν φροντίζουμε συνεχῶς γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν δυνατοτήτων ἀλλά καί χοντροκομένα ἀφήνουμε καί μᾶς φεύγουν πληροφορίες. Εἶναι γνωστό πώς οἱ αἰχμάλωτοι καί τά ἔγγραφα τοῦ ἐχθροῦ ἀποτελοῦν τίς καλλίτερες πηγές πληροφοριῶν. Ὑπάρχουν περιπτώσεις πού αἰχμάλωτοι δέν ἀνακρίνονταν καί τά ἔγγραφα τοῦ ἐχθοοῦ διασκορπίζονταν.

Ὁ Δ.Σ.Ε. στόν ἀγῶνα πού διεξάγει γιά τή Λευτεριά καί τήν Ἀνεξαρτησία τοῦ λαοῦ καί τῆς χώρας ἔχει ἀνάγκη ἀπό πληροφορίες θετικές—ἔγκαιρες γιά τήν ποσοτική καί ποιοτική κατάσταση τοῦ ἐχθροῦ, γιά τίς προθέσεις του κάθε φορά μερικές καί γενικώτερες, γιά τά ἀδύνατα κάθε φορά σήμεῖα τοῦ ἐχθροῦ.

Οἱ καλές πληροφορίες θά τοῦ ἐπιτρέψουν νά ἐκμεταλλευθεῖ τίς δυνατότητες πού ὑπάρχουν γιά νά ἔχει συνεχῶς ἐπιτυχίες.

Ὁ ἐχθρός κι' ὕστερα ἀπό τή συγκρότησ.η τῆς ἐθνοφρουρᾶς δέν εἶναι σέ θέση νά κρατήσει ταυτόχρονα ὅλα τά σημεῖα τῆς χώρας. Εἶναι ὑποχρεωμένος νά βρίσκεται ἀδύνατος κάθε φορά

ΣΤΗ ΛΕΥΤΕΡΗ ΚΙΝΑ

(Ἀπὸ τὸ βιβλίο «Κόκκινο ἀστέρι πάνω ἀπὸ τὴν Κίνα» τοῦ ΕΝΤΓΑΡ ΣΝΟΟΥ)

Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο

Ξαφνικὰ νωρὶς τὸ Μάη τοῦ 1935 οἱ Κόκκινοι γύρισαν πρὸς τὸ νοτο καὶ μπῆκαν στὸ Γιουνάν. Μιὰ πορεία 4 ἡμερῶν τοὺς ἔφερε 10 μίλια ἀπὸ τὴν πρωτεύουσα Γιουναν-φοὺ καὶ ὁ στρατηγὸς Λ ύγκ-Γιοὺν τάχασε καὶ κινητοποίησε ὅλα τὰ διαθέσιμα στρατεύματα γιὰ ἄμυνα. Οἱ ἐνισχύσεις τοῦ Τσιάγκ στὸ ἀναμεταξὺ κινήθηκαν ἀπὸ τὸ Κβαϊχὸβ γιὰ νὰ τοὺς κυνηγήσουν γρήγορα. Ὁ ἴδιος ὁ Τσιάγκ καὶ ἡ κυρία Τσιάγκ ποὺ ἔμειναν στὸ Γιουνάν-φοὺ στὰ γρήγορα ἔπαιρναν τὸ γαλλικὸ σιδηρόδρομο. Ἕνα μεγάλο σμῆνος ἀπὸ βομβαρδιστικὰ τοῦ Νανκὶν πετοῦσαν ὅλη τὴν ἡμέρα πάνω ἀπὸ τοὺς κόκκινους, μὰ αὐτοὶ προχωροῦσαν. Τώρα ὁ πανικὸς ἔπεψε. Ἀποκαλύφθηκε πὼς ἡ προώθηση στὸ Γιουνὰν ἦταν μονάχα ἀντιπερισπασμὸς ποὺ ἔγινε ἀπὸ λιγοστὰ στρατεύματα. Οἱ κύριες κόκκινες δυνάμεις κινιοῦνταν δυτικά, προφανῶς μὲ την πρόθεση νὰ περάσουν τὸ ποτάμι στὸ Λιγκάι-τ. Τὰ λίγα περάσματα εἶχαν πιαστεῖ ἀπὸ πολὺ καιρὸ ἀπὸ κυβερνητικὰ στρατεύματα. Ὁ Τσιάνκ ἦταν κατευχαριστημένος. Διέταξε τώρα νὰ τραβηχτοῦν ὅλες οἱ βαρκες στὴ βόρεια ὄχθη τοῦ ποταμοῦ καὶ νὰ καοῦν. Τότε ἄρχισε μὲ τὰ στρατεύματα τὰ δικά του καὶ τοῦ Λούγκ Γιοὺν μιὰ κυκλωτικὴ κίνηση γύρω στὸν κοκκινο στρατό, ἐλπίζοντας νὰ τον ξοφλήσει μιὰ γιὰ πάντα στὶς ὄχθες αὐτοῦ τοῦ ἱστορικοῦ καὶ δόλιου ποταμοῦ.

Οἱ κόκκινοι ἐξακολουθοῦσαν νὰ βαδίζουν γοργὰ πρὸς τὴ δύση σὲ τρεῖς φάλαγγες, πρὸς τὸ Λιγκάι-τ. Οἱ βαρκες εἶχαν καεῖ ἐκεῖ καὶ οἱ πιλότοι τοῦ Νανκὶν ἀνέφεραν πὼς μιὰ κόκκινη ἐμπροστοφυλακὴ εἶχε ἀρχίσει νὰ φτιάχνει μιὰ γέφυρα ἀπὸ μπαμποῦ. Ὁ Τσιάγκ ἔμεινε πιὸ ἱκανοποιημένος. Αὐτὴ ἡ κατασκευὴ γέφυρας θὰ τραβοῦσε βδομάδες ὁλόκληρες. Ἀλλὰ ἕνα βράδυ, ὁλότελα ἄνετα, ἕνα κόκκινο τάγμα ξαφνικὰ ἄλλαξε κατεύθυνση. Μὲ μιὰ φαινομενικὰ ἀναγκαστικὴ πορεία ἔκανε σ' ἕνα μερόνυχτο 85 μίλια 150 πάνω κάτω χιλιόμετρα) καὶ ἀργὰ τὸ ἀπόγευμα κατέβηκε στὸ μοναδικὸ δυνατὸ ἄλλο πέρασμα στὰ περίχωρα τοῦ φρουρίου Σοὺ-Πίνγκ. Ντυμένοι μὲ στολὲς τοῦ στρατοῦ τοῦ Νανκίν, οἱ ἄντρες τοῦ τάγματος μπῆκαν στὴν πόλη τὸ σουρούπωμα χωρὶς νὰ προκαλέσουν σχόλια καὶ ἥσυχα ἀφόπλισαν τὴ φρουρά.

Οἱ βάρκες εἶχαν τραβηχτεῖ στὴ βόρεια ὄχθη, ἀλλὰ δὲν εἶχαν καταστραφεῖ. Μὰ πὼς νὰ πάρουν βάρκες ἀπὸ τὴ βόρεια ὄχθη; Ἀφοῦ σκοτείνιασε οἱ κόκκινοι ὁδήγησαν τὸν διοικητὴ τοῦ χωριοῦ στὸ ποτά-

---

σέ μιά σειρά σημεῖα. Οἱ καλές πληροφορίες θά φανερώνουν κάθε φορά αὐτές τίς εὐκαιρίες. Σ' ὅλους εἶναι γνωστό πώς ἄν εἴχαμε πληροφορίες σέ βάθος ὁ θαυμάσιος ἑλιγμός τῆς Ἠπήρου τό φθινόπωρο τοῦ 1947 θά εἶχε πολύ σοβαρότερα ἀποτελέσματα.

Οἱ καλές πληροφορίες θά βοηθήσουν τό Δ.Σ.Ε. νά ξοφλήσει στό πιό σύντομο χρονικό διάστημα μέ τή 2η «ἐαρινή» ἐπιθετική ἐκστρατεία τοῦ ἐχθροῦ, καί νά προχωρήσει, μέ σύντομη πορεία γιά τήν πραγματοποίηση τῶν ἐπιδιώξεών του.

Γι' αὐτό χρειάζεται συνεχῶς νά μελετᾶμε καί νά φροντίζουμε γιά τήν ἀξιοποίηση τῶν δυνατοτήτων.

Ἡ λαϊκή ἐπαναστατική ἐφευρετικότητα καί δημιουργικότητα πρέπει νά βάλει τή σφραγίδα της καί σ' αὐτή τήν κατεύθυνση.

Ἡ δράση τῶν ἐλεύθερων σκοπευτῶν μας καί τῶν σαμποταριστῶν μας μᾶς δείχνει πώς μποροῦμε νά ὑπολογίσουμε σέ πιό τολμηρές μεθόδους.

Οἱ ἀνιχνευτές, οἱ παρατηρητές, οἱ ὠτακουστές μας πρέπει νά βαδίξουν στόν ἴδιο δρόμο. Νά μηχανεύονται συνεχῶς καί καινούργιες μέθοδες ὥστε τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.Ε. νάχουν πάντοτε τίς πληροφορίες πού χρειάζονται.

μι καὶ τὸν ἀνάγκασαν νὰ φωνάξει στοὺς φρουροὺς ἀπέναντι, στὴν ἄλλη ὄχθη, πὼς μερικὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα ἦρθαν καὶ χρειάζονται μιὰ βάρκα. Ἀνύποπτα στάλθηκε μιὰ βάρκα. Στιβάχτηκαν μέσα σ' αὐτὴν ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς «στρατιῶτες τοῦ Νανκὶν» ποὺ γρήγορα ἀποβιβάστηκαν στὴ βόρεια ὄχθη στο Σιτσουάν.

Ἥσυχα μπῆκαν στοὺς καταυλισμοὺς τῆς φρουρᾶς βρῆκαν τοὺς στρατιῶτες νὰ παίζουν εἰρηνικά, ἐνῶ τὰ ὅπλα τους κρέμονταν ἥσυχα στὸν τοῖχο. Μὲ ἀνοιχτὸ το στόμα κατάπληχτοι κύτταξαν τοὺς κόκκινους, ποὺ τοὺς φώναξαν «ψηλὰ τὰ χέρια» καὶ παίρναν τὸ ὅπλα τους. Γιὰ λίγο δὲν κατάλαβαν πὼς ἦταν αἰχμάλωτοι τῶν «ληστῶν», ποὺ τοὺς νόμιζαν τουλάχιστον τρεῖς μέρες μακρυά.

Στὸ ἀναμεταξὺ οἱ κύριες δυνάμεις τοῦ κόκκινου στρατοῦ ἐξετέλεσαν μια μεγάλη αντιπορεία καὶ τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης μέρας ἡ ἐμπροστοφυλακη ἔφθασε στο φρούριο. Ἕξ μεγάλες βάρκες δούλεψαν ἀδιάκοπα γιὰ 9 μέρες. Ὅλος ὁ στρατὸς μεταφέρθηκε στο Σιτσουὰν χωρὶς νὰ χαθεῖ οὔτε ἕνας. Ἀφοῦ τελείωσαν τη δουλειά, οἱ κόκκινοι κατέστρεψαν τὶς βάρκες. Ὅταν οἱ δυνάμεις τοῦ Τσιάγκ ἔφθασαν στὸ ποτάμι, ὕστερα ἀπὸ δυὸ μέρες, οἱ ὀπισθοφυλακὲς τοῦ ἐχθροῦ τους εὔθυμα τοὺς καλοῦσαν ἀπὸ τὴ βόρεια ὄχθη νὰ περάσουν τὸ ποτάμι. Τὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα ἦταν ὑποχρεωμένα νὰ κάνουν ἕνα γύρο πάνω ἀπὸ 200 μίλλια στὸ πιὸ κοντινὸ πέρασμα καὶ ἔτσι οἱ κόκκινοι ἀπαλλάχτηκαν ἀπὸ τὸ κυνηγητό τους. Μανιασμένος ὁ στρατάρχης ἔτρεχε τώρα πρὸς τὸ Σιτσουάν, ὅπου κινητοποιοῦσε καινούργιες δυνάμεις πάνω στο δρόμο τῆς «ὀρδῆς», ποὺ «προχωροῦσε», ἐλπίζοντας νὰ τοὺς κόψη σὲ ἕνα ἀκόμα στρατηγικὸ ποταμό, τὸ μεγάλο Τατού.

Τὸ πέρασμα τοῦ ποταμοῦ Τατοῦ ἦταν τὸ πιὸ κρίσιμο γεγονὸς ἀπὸ τὴ μακρὰ πορεία. Ἂν ἀποτύχαινε ἐκεῖ ὁ Κόκκινος Στρατὸς θᾶταν ὁλότελα δυνατὸ νὰ ἔχει ἐξοντωθεῖ.

Ὁ στρατάρχης Τσάγκ Κάϊ Σὲκ τηλεγραφοῦσε τώρα στοὺς στρατηγοὺς Λιοῦ Χσιάγκ καὶ Λιοῦ Γουὲν Χουΐ, τοὺς συμμάχους του στὸ Σετσουάν, μιὰ ἔκκληση, νὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἱστορία τοῦ Τσι'κίνγκ. Ἐδῶ ἀναπόφευκτα οἱ κόκκινοι θάβρισκαν τὸ χαμό.

Οἱ κόκκινοι ἦταν κινούμενοι γοργὰ πρὸς βορρᾶν ἀπὸ τὸ Γιάγκτσε στὸ Σετσουάν, μπῆκαν γρήγορα στὴ χώρα ποὺ κατοικοῦνταν ἀπὸ πολεμοχαρεῖς αὐτόχθονους, τοὺς ἄσπρους καὶ μαύρους Λόλος τῆς ἀνεξάρτητης Λόλολαντ. Αὐτὴ ἡ χώρα δὲν εἶχε ποτὲς καταχτηθεῖ, ποτὲς δὲν εἶχε ἀφομοιωθεῖ ἀπὸ τοὺς Κινέζους ποὺ μέναν γύρω τους. Ὁ Τσάγκ—Κάϊ—Σὲκ μὲ ἐμπιστοσύνη λογάριαζε μιὰ μεγάλη καθυστέρηση καὶ μιὰ ἐξασθένηση τῶν κόκκινων ἐδῶ, ποὺ θὰ τοῦ ἐπέτρεπε να συγκεντρώσει δυνάμεις «βόρεια τοῦ Τατοῦ». Τὸ μῖσος τῶν Λόλος πρὸς τοὺς Κινέζους ἦταν παράδοση καὶ σπάνια πέρασε Κινεζικὸς στρατὸς τὰ σύνορά τους χωρὶς βαρειὲς ἀπώλειες, ἢ χωρὶς νὰ ἐξοντωθεῖ.

Ἀλλὰ οἱ κόκκινοι εἶχαν τὴ μεθοδό τους. Εἶχαν ἤδη περάσει στὰ σύνορα μέσα ἀπὸ τὶς φυλὲς τῶν λαῶν τοῦ Μιάο καὶ τοῦ Σιάν, τοὺς ἰθαγενεῖς τοῦ Κβάϊ Χὸβ καὶ τοῦ Γιουνάν, καὶ κέρδισαν τὴ φιλία τους καὶ ἀκόμα, στρατολόγησαν μερικοὺς ἰθαγενεῖς στὸ στρατό τους. Τώρα ἔστειλαν ἀπεσταλμένους μπροστὰ νὰ μιλήσουν μὲ τοὺς Λόλος. Στὸ δρόμο πῆραν ἀρκετὲς πόλεις στὰ σύνορα τῆς ἀνεξάρτητης χώρας τῶν Λόλος, ὅπου βρῆκαν μερικοὺς φύλαρχους Λόλος ποὺ εἶχαν φυλακιστεῖ σὰν ὅμηροι ἀπὸ τοὺς Κινέζους μιλιταριστές. Ἀπελευθερωμένοι καὶ σταλμένοι πίσω στὸ λαό τους φυσικὸ αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι ἐπαινοῦσαν τοὺς κόκκινους.

Στὴν ἐμπροσθοφυλακὴ τοῦ κόκκινου στρατοῦ ἦταν διοικητὴς ὁ Λιοῦ—Πὲη Τσὲγκ. Ὁ Λιοῦ γνώριζε τοὺς ἰθαγενεῖς καὶ τὶς ἐσωτερικές τους ἔχθρες καὶ δυσαρέσκειες. Εἰδικὰ γνώριζε τὸ μῖσος τους πρὸς τοὺς Κινέζους καὶ μποροῦσε νὰ μιλήσει λίγο τὴ γλῶσσα τους. Μπῆκε στὸ ἔδαφός τους καὶ ἔκανε μιὰ σύσκεψη μὲ τοὺς φυλάρχους. Οἱ Λόλος εἶπε, εἶναι ἀντίθετοι μὲ τοὺς στρατηγοὺς Λιοῦ Χσιάγκ καὶ Λιοῦ Γιὲν Χουΐ καὶ μὲ τὸ Κουόμιταγκ. Τὸ ἴδιο εἶναι καὶ οἱ κόκκινοι. Οἱ Λόλος θέλουν νὰ διατηρήσουν τὴν ἀνεξαρτησία τους. Ἡ πολιτικὴ τῶν κόκκινων εὐνοεῖ τὴν αὐτονομία γιὰ ὅλες τὶς ἐθνικὲς μειονότητες τῆς Κίνας. Οἱ Λόλος μισοῦν τοὺς Κινέζους, γιατί εἶχαν καταπιεστεῖ ἀπ' αὐτούς. Ἀλλὰ ὑπάρχουν «ἄσπροι Κινέζοι» καὶ «Κόκκινοι Κινέζοι», ὅπως ὑπάρχουν «ἄσπροι Λόλος καὶ μαῦροι Λόλος». Καὶ αὐτοὶ ποὺ πάντα σκότωναν καὶ καταπίεζαν τοὺς Λόλος ἦταν οἱ ἄσπροι Κινέζοι. Δὲ θἄπρεπε οἱ κόκκινοι Κινέζοι καὶ οἱ μαῦροι Λόλος νὰ ἑνωθοῦν ἐνάντια στοὺς κοινοὺς ἐχθρούς τους, τοὺς ἄσπρους Κινέζους; Οἱ Λόλος ἄκουγαν μὲ ἐνδιαφέρον. Πονηρὰ ζήτησαν ὅπλα καὶ σφαῖρες γιὰ νὰ φυλάξουν τὴν ἀνεξαρτησία τους καὶ νὰ βοηθήσουν τοὺς κόκκινους Κινέζους νὰ χτυπήσουν τοὺς ἄσπρους. Κατάπληχτοι εἶδαν πὼς οἱ κόκκινοι τοὺς δῶσαν καὶ ὅπλα καὶ σφαῖρες.

Ἑκατοντάδες Λόλος μπῆκαν μὲ τοὺς

Κόκκινους Κινέζους γιά νά βαδίσουν πρός τόν ποταμό Τατοῦ καί νά πολεμήσουν τόν κοινόν έχθρό. Μερικοί άπ' αύτούς τούς Λόλος μετανάστεψαν πρός τά βορειοδυτικά.

Έτσι μιά μεραχία έμπροστοφυλακής άπό τό 1ο σῶμα στρατοῦ, μέ τόν Λιν Πιάο έφτασε τόν Τατοῦ. Τήν τελευταία μέρα τής πορείας ξεπετάχτηκαν άπό τά πυκνά δάση τής Λόλολαντ (πού στά πυκνά φυλλώματά τους οί πιλότοι τοῦ Νανκίν χάσαν όλότελα τά ἴχνη τους) γιά νά κατέβουν άπότομα στην παράχθια πόλη Άν Γιέν Τσάγκ. Όδηγημένοι μέσα άπό στενά μονοπάτια άπό τούς Λόλος ή έμπροστοφυλακή γλύστρησε ήσυχα στή μικρή πόλη καί άπό ψηλά κύτταξε κάτω τήν όχθη καί είδε μέ έκπληξη καί εύχαρίστηση, πώς μιά άπό τίς τρεῖς μεγάλες σχεδίες ήταν δεμένη στήν νότια όχθη τοῦ ποταμοῦ. Τώρα στήν άντίθετη όχθη ήταν μονάχα ένα σύνταγμα άπό τά στρατεύματα τοῦ στρατηγοῦ Λιοῦ Γουάν Χουΐ, τοῦ συνδικτάτορα τής έπαρχίας Σετσουάν.

Έτσι συνέβηκε ὥστε οἱ κόκκινοι παίρνοντας τήν πόλη ξαφνικά αίχμαλώτισαν τον διοικητή, τή σχεδία του καί τό πέρασμα πρός Βορρά.

16 άνδρες γιά κάθε έναν άπό τούς πέντε Λόχους έθελοντικά προσφέρθηκαν νά περάσουν μέ την πρώτη βάρκα καί νά φέρουν πίσω τούς άλλους, ένῶ στή νότια όχθη οἱ κόκκινοι στησαν πολυβόλα στίς πλαγιές τοῦ βουνοῦ καί άρχισαν μιά συνεχη προστατευτική βολή συγκεντρωμένη στίς πιό έκτεθειμένες θέσεις τοῦ έχθροῦ. Ήταν Μάιος. Χείμαρροι κατέβαιναν άπό τά βουνά καί τό ποτάμι ήταν όρμητικό καί πιό πλατύ άπό τό Γιάγκτσε. Ή σχεδία έκανε δυο ὥρες γιά νά περάσει καί νά άράξει άκριβῶς άπέναντι άπό τήν πόλη. Άπό τόν νότια όχθη οἱ κάτοικοι κυττοῦσαν μέ κομμένη την άνάσα. Θά τούς χαλάσουν όλους! Μά στάσου. Είδαν τούς ταξειδιῶτες να άράζουν σχεδόν κάτω άπό τά ντουφέκια τοῦ έχθροῦ. Τώρα, σίγουρα, θά ξοφλήσουν. Καί νά... Άπό τή νότια όχθη τα πολυβόλα τῶν κόκκινων γαύγιζαν. Οἱ θεατές είδαν τό μικρό τμήμα νά πηδάει στήν όχθη, νά καλύπτεται γρήγορα καί ὕστερα άργά νά τραβάει πάνω σ' ένα άπότομο γκρεμό, πού βρίσκονταν πανω άπό τίς έχθρικές θέσεις. Έκεῖ στησαν τα δικά τους έλαφρά πολυβόλα καί στείλαν κάτω βροχή άπό μολύβι καί χειροβομβίδες στά έχθρικά όχυρώματα κατά μῆκος τοῦ ποταμοῦ.

Ξαφνικά, τά άσπρα στρατεύματα έπαψαν πύρ, βγῆκαν άπό τά όχυρώματά τους καί φύγαν πρός μιά δεύτερη καί ὕστερα μιά τρίτη γραμμή άμυνας. Ένας μεγάλος ψίθυρος άνέβηκε άπό τή νότια όχθη καί φωνές «Χάο» πέρασαν άπό τό ποτάμι πρός τη μικρή όμάδα πού είχε πιάσει τίς σχεδίες. Στό άναμεταξύ ή σχεδία γύρισε σέρνοντας δυό άλλες καί στό δεύτερο ταξείδι κάθε μιά μετάφερε 80 άνδρες. Ό έχθρος τό σκασε έντελῶς. Έκείνη τήν ἡμέρα καί τήν νύχτα καί την άλλη τότες οἱ τρεῖς σχεδίες δούλεψαν πίσω, μπρός, ὥσπου σχεδόν μιά μεραρχία μεταφέρθηκε στη βόρεια όχθη.

Μά τό ποτάμι έτρεχε όλοκαί πιό όρμητικό. Τό πέρασμα έγινε όλο καί πιο δύσκολο. Τήν τρίτη μέρα χρειάστηκαν 4 ὧρες γιά νά μεταφερθεῖ ένα φορτίο άπό άνδρες άπό όχθη σε όχθη! Μέ τέτοιο ρυθμό χρειαζότανε βδομάδες γιά νά μεταφερθεῖ όλος ό στρατός μέ τά ζῶα καί τά έφόδιά του. Πολύ πριν συμπληρωθεῖ ή μεταφορά θά είχανε κυκλωθεῖ. Τό πρῶτο σῶμα στρατοῦ γέμισε τήν Άν Γιέν Τσάγκ καί πισω ήταν οἱ πλαγιοφυλακές, οἱ μεταφορές καί οἱ όπισθοφυλακές. Τά άεροπλάνα τοῦ Τσάγκ Κάϊ-Σέκ βοήκαν τό στόχο καί το βομβάρδιζαν άγρια. Έχθρικά στρατεύματα τρέχανε άπό νοτιοανατολικά. Άλλα πλησιάζανε άπό βορρά. Μιά βιαστική στρατιωτική σύσκεψη κλήθηκε άπο τό Λιν Πιάο.

Κάπου 400 λί δυτικά τής Άν Γιέν Τσαγκ, ύπάρχει μιά περίφημη σιδερένια κρεμαστη γέφυρα.

Είναι τό τελευταῖο δυνατό πέρασμα τοῦ Τατοῦ άνατολικά τοῦ Θιβέτ. Πρός αύτήν κατευθύνθηκαν τώρα οἱ ξυπόλητοι κόκκινοι σ' ένα μονοπατι άνάμεσα άπό φιδωτές λαγκαδιές, άλλοτε σκαρφαλώνοντας πολλές χιλιάδες πόδια ψηλά καί άλλοτε βουτῶντας μέσα στή λάσπη ὡς τή μέση. Άν πέρναν τή Λιοῦ Τινκ Τσιάο όλος ό στρατος θά μπορούσε νά μπεῖ στό κεντρικό Σέ—Τσουάν. Καί άν άποτύχαιναν; Θά ἔπρεπε νά ξαναγυρίσουν μέσα άπο τή Λολολαντ νά ξαναμποῦν στά Γιουνάν καί νά πολεμήσουν σ' όλο το δρόμο δυτικά πρός το Λικιάγκ στά σύνορα τοῦ Θιβέτ, ένα λοξοδρόμισμα άπό περισσότερα άπό 1000, μίλια, όπου λίγοι θά μπορούσαν νά έλπιζουν πώς θά έπιζήσουν. Ένῶ οἱ κύριες δυνάμεις προωθοῦνταν δυτικά στήν νότια όχθη, ή κόκκινη μεραρχία πού ήδη βρισκόνταν στη βόρεια όχθη, κινοῦνταν κι' αύτή. Κάπου κάπου αύτο τό χάσμα άναμεσάτους ήταν τόσο μεγάλο πού τούς έπαιρνε ό φόβος πώς άπομάκρυνε ό Τατοῦ νά τούς χωρίσει για πάντα καί τότε βάδιζαν πιό γρήγορα. Νύχτα καί μέρα οἱ έμπροσθοφυλακές κινοῦνταν

μὲ διπλῆ σβελτάδα, σταματώντας μόνο γιὰ δεκάλεφτα ἀνάπαυση καὶ γιὰ φαΐ, ὅλοι οἱ φαντάροι ἄκουγαν ὁμιλίες ἀπὸ τοὺς κουρασμένους πολιτικοὺς ἐπιτρόπους τους, ποὺ ὅλο καὶ τοὺς ἐξηγοῦσαν τὴ σοβαρότητα αὐτῆς τῆς ἀποστολῆς, καλώντας τους νὰ δώσει ὁ καθένας τὴν τελευταία του ἀνάσα, τὴν τελευταία του δύναμη, γιὰ νὰ νικήσουν στὸ καθῆκον ποὺ τοὺς ἀνατέθηκε. Δὲν μποροῦσε νὰ ὑπάρξει οὔτε χαλάρωση τοῦ βήματος, οὔτε λιποψυχία, οὔτε κούραση. Ἡ νίκη ἦταν ἡ ζωή. Ἡ ἧττα σίγουρος θάνατος.

Τὴ δεύτερη μέρα ἡ ἐμπροσθοφυλακὴ στὴ δεξιὰ ὄχθη ἔμεινε πίσω. Στρατὸς τοῦ Σέτσουαν εἶχε πιάσει θέσεις στὸ δρόμο καὶ ἄρχισαν ἀψιμαχίες. Αὐτοὶ ποὺ ἦταν στὴ νότια ὄχθη σπεύδανε πιὸ ἄγρια. Τώρα καινούργια στρατεύματα φάνηκαν στὴν ἀντίθετη ὄχθη καὶ μὲ τὰ κυάλια τους οἱ κόκκινοι εἶδαν πὼς ἦταν ἐνισχύσεις τῶν λευκῶν ποὺ σπεύδανε πρὸς τὴ γέφυρα. Γιὰ ὁλόκληρη μέρα αὐτὰ τὰ στρατεύματα παρατρέχανε κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ ἀλλὰ βαθμιαῖα οἱ κόκκινες ἐμπροσθοφυλακὲς οἱ διαλεχτοὶ ἀπὸ ὅλο τον κόκκινο στρατὸ τράβηξαν μπροστὰ ἀπὸ τοὺς κουρασμένους στρατιῶτες τοῦ ἐχθροῦ ποὺ οἱ στάσεις τους γινόντουσαν ὅλο καὶ πιὸ πολύωρες καὶ πιὸ συχνές, ποὺ ἡ ἐνεργητικότητά τους φαινότανε πιὸ ἐξαντλημένη, ποὺ στὸ κάτω κάτω, δὲν εἶχαν καὶ μεγάλη σκασίλα νὰ πεθάνουν γιὰ ἕνα γεφῦρι. Χοντρὰ σανίδια ἦταν δεμένα πάνω ἀπὸ τις ἁλυσσίδες τῆς γέφυρας καὶ φτιάχναν το δρόμο τῆς γέφυρας—ἔτσι γίνονται οἱ γέφυρες σὲ κεῖνα τὰ μέρη—ἀλλὰ ὅταν φτάσαν οἱ κόκκινοι βρῆκαν πὼς οἱ μισὲς ἀπὸ τις σανίδες αὐτὲς εἶχαν μετακινηθεῖ καὶ μπροστά τους κουνιόταν μονάχα οἱ σιδερένιες ἁλυσσίδες ὣς ἕνα σημεῖο στὰ μισὰ ἀπὸ τὸ ρεῦμα. Στὴ βόρρεια ὄχθη μιὰ ἐχθρικὴ φωτιὰ πολυβόλα τοὺς περίμενε καὶ περίμενε καὶ πίσω ἀπὸ αὐτὴ ἦταν θέσεις ποὺ κρατιόνταν ἀπὸ μιὰ μεραρχία λευκῶν Τώρα βέβαια ἡ γέφυρα θὰ καταστρέφονταν. Ἀλλὰ οἱ Σετσουανέζοι ἦταν αἰσθηματικοὶ μὲ τὰ λίγα γεφύρια τους. Δὲν ἦταν εὔκολο νὰ τὰ ξαναφκιάσουν, Καὶ κόστιζαν πολύ. Καὶ ὁπωσδήποτε ποιὸς μποροῦσε νὰ σκεφθεῖ πὼς οἱ κόκκινοι θἄχουν τὴν τρέλλα νὰ δοκιμάσουν νὰ περάσουν μονάχα πάνω στὶς ἁλυσσίδες; Ἀλλὰ αὐτὸ ἀκριβῶς κάναν.

Δὲν ὑπῆρχε καιρὸς γιὰ χάσιμο. Τὸ γεφύρι πρέπει νὰ καταληφθεῖ πρὶν φτάσουν οἱ ἐχθρικὲς ἐνισχύσεις. Ἀκόμα μιὰ φορὰ ἔγινε ἔκκληση γιὰ ἐθελοντές. Ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ προσφέρθηκαν διαλέχτηκαν 30. Στὶς πλάτες τους δέθηκαν χειροβομβίδες καὶ ὅπλα καὶ νά! κουνιόταν πάνω ἀπὸ τὸ ὁρμητικὸ ποτάμι χέρι μὲ χέρι κολλημμένοι πάνω στὶς σιδιρένιες ἁλυσσίδες. Τὰ πολυβόλα τῶν κόκκινων λαλοῦσαν πρὸς τὶς ἐχθρικὲς ὀχυρώσεις καὶ ράντιζαν μὲ σφαῖρες τὸ προγεφύρωμα. Ὁ ἐχθρὸς ἀπαντοῦσε μὲ τὰ δικά του πολυβόλα καὶ οἱ σφαῖρες σφύριζαν πάνω ἀπὸ τοὺς κόκκινους ποὺ λικνίζονταν πάνω ἀπὸ τὸ νερὸ δουλεύοντας ἀργὰ καὶ προχωρώντας. Ὁ πρῶτος πολεμιστὴς χτυπήθηκε καὶ ἔπεσε κάτω στὸ ρεῦμα. Ἕνας δεύτερος ἔπεσε καὶ ὕστερα τρίτος. Ἀλλὰ καθὼς προωθοῦνταν πιὸ κοντὰ στὶς ἁλυσσίδες, τὸ σανίδωμα τοῦ γεφυριοῦ τοὺς προστάτευε κάπως αὐτοὺς τοὺς τολμηροὺς ποὺ παίζανε ἔτσι τὴ ζωή τους καὶ πολλὲς ἀπὸ τὶς ἐχθρικὲς σφαῖρες σκόνταφταν στὸ σανίδωμα, ἢ φτάναν στὸ γκρεμνὸ στὴν ἀπέναντι ὄχθη.

Οἱ Σετσουανέζοι δὲν εἶχαν δεῖ ποτὲς πρὶν Κινέζους πολεμιστὲς σὰν κι' αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους. Στο τέλος ἕνας κόκκινος σκαρφάλωσε πάνω στὸ σανίδωμα τῆς γέφυρας, ἄνοιξε μιὰ χειροβομβίδα καὶ τὴν πέταξε μὲ ἀκρίβεια μέσα στὸ ἐχθρικὸ ὀχύρωμα. Ἀπελπισμένοι οἱ ἀξιωματικοὶ διέταξαν νὰ ἀνατιναχτεῖ τὸ ὑπόλοιπο σανίδωμα. Ἦταν πιὰ πολὺ ἀργά. Πιὸ πολλοὶ κόκκινοι εἶχαν σκαρφαλώσει. Ρίχτηκε παραφίνη στο σανίδωμα καὶ ἄρχισε νὰ καίγεται. Ἀλλὰ ἤδη κάπου 20 κόκκινοι κινοῦνται μπροστὰ μὲ τὰ χέρια καὶ μὲ τὰ γόνατα πετώντας χειροβομβίδα πάνω σὲ χειροβομβίδα στὴν ἐχθρικὴ φωληὰ πολυβόλων.

Ξαφνικὰ στὴν ὄχθη οἱ σύντροφοι τους ἄρχισαν νὰ φωνάζουν χαρούμενα «Ζήτω ὁ Κόκκινος Στρατός, Ζήτω ἡ ἐπανάσταση! Ζήτω οἱ 30 ἥρωες τοῦ Τατοῦ Χὸ γιατὶ οἱ λευκοὶ ὑποχωροῦσαν τόσκαζαν ἄταχτα. Τρέχοντας, πατώντας πάνω στὶς ὑπόλοιπες σανίδες τῆς γέφυρας ἀκριβῶς μέσα στὶς φλόγες ποὺ τοὺς ἔγλυφαν οἱ ἐπιτιθέμενοι μὲ τὴ σβελτάδα πήδησαν μέσα στὸ ἐχθρικὸ χαράκωμα καὶ ἔστρεψαν τὸ ἀφημένο πολυβόλο ἐνάντια στὴν ὄχθη.

Πιὸ πολὺ οἱ κόκκινοι στριμώχθηκαν πάνω ἀπὸ τὶς ἁλυσσίδες καὶ φτᾶσαν γιὰ νὰ βοηθήσουν νὰ σβυστεῖ ἡ φωτιὰ καὶ νὰ ἀντικατασταθοῦν οἱ σανίδες. Καὶ λίγο ὑστερότερα ἡ κόκκινη μεραρχία ποὺ πέρασε στὴν Ἂν Γιὲν Τσάνγκ, ἔφτασε ἀρχίζοντας μιὰ πλευρικὴ ἐπίθεση στὶς ὑπόλοιπες ἐχθρικὲς θέσεις, ἔτσι ποὺ σὲ λίγο ὅλα τὰ λευκὰ στρατεύματα εἴτε φεῦγαν εἴτε πήναιναν μὲ τοὺς κόκκινους. Γιατὶ κάπου 100 στρατιῶτες τοῦ Σὲ Τσουὰν πετάξαν ἐδῶ τὰ ὅπλα τους καὶ γύρισαν νὰ ἑνωθοῦν μὲ τοὺς διῶχτες τους. Σὲ μιὰ ἢ

δυό ὧρες ὅλος ὁ στρατός περνοῦσε χαρούμενα τριγουρδώντας τόν ποταμό Τατοῦ στό Σέ Τσουιν. πολύ ψηλά πάνω τους θυμωμένα καί ἀδύναμα θορυβοῦσαν τά ἀεροπλάνα τοῦ Τσάγκ-Κάι-Σέκ καί οἱ κόκκινοι μέ ἀπερίγραπτες φωνές τά προκαλοῦσαν. Ὅταν τά κομμουνιστικά στρατεύματα περνοῦσαν πάνω ἀπό τό ποτάμι, τά ἀεροπλάνα προσπαθοῦσαν νά χτυπήσουν τή γέφυρα μά οἱ τρπίλλες τους κάναν μονάχα ὡραῖες μπουρμπουλίθρες μέσα στό ποτάμι.

Γιά τή διακεκριμένη ἀνδρεία του, οἱ ἥρωες τοῦ Ἄν Γιέν Τσάγκ καί τοῦ Λιοῦ Τσιγκ Τσάο ἀμείφθηκαν μέ τό χρυσό ἀστέρι το μεγαλύτερο παράσημο στόν κόκκινο στρατό τῆς Κίνας.

Ὁ συγγραφέας περιγράφει ὕστερα τό τελευταῖο μέρος τῆς μακρᾶς πορείας καί καταλήγει μέ τό παραπάνω ποίημα πού ἔγραψε γιά τή μακρυ πορεία ὁ Πρόεδρος Μάο Τσέ Τούνγκ «πού ξέρει», λένει ὁ συγγραφέας, νά γράφει στίχους ὅπως καί νά ὁδηγεῖ μιά σταυροφορία.

Χωρίς νά φοβᾶται ποτές τήν προκλητική
μακρά πορεία,
ὁ κόκκινος στρατός
Κύτταξε φωτεινά στούς γκρημνούς καί τά
ποτάμια
ἡ γραμμή τοῦ Βοῦ, Λιάνγκ ἀνέβαινε κατέβαινε κλωθογύριζε
καί πρασίνιζαν οἱ πατημασιές τοῦ Βοῦ
Λιάνγκ
ζεστά χτυποῦσαν τά κύματα τοῦ Γιάγκ
Τσέ πάνω στά βράχια
καί κρύες ἦταν οἱ σιδερένιες ἁλυσσίδες
τῆς γέφυρας τοῦ Τατοῦ
Χίλια χαρούμενα λί ἀπό δροσιστικό χιόνι
στό Μίν Σάν
καί τότες ἀφοῦ ποραμερίστηκαν τά τελευταῖα περάσματα,
τρεῖς στρατιές χαμογελοῦσαν.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Στό τεῦχος 4 τοῦ περιοδικοῦ μας στή σελίδα 119 καί στό ἄρθρο «ΜΕΡΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ» νά γίνουν οἱ παρακάτω διορθώσεις:

1) Ἡ παράγραφος πού ἀρχίζει στόν τελευταῖο στίχο τῆς πρώτης στήλης «Μιά βασική ὅμως αἰτία...» καί τελειώνει στόν 6 στίχο τῆς δευτερης στήλη πρέπει νά μπεῖ ὁλόκληρη μετά τό στίχο 26 τῆς δεύτερης στήλης πάλι σάν ξεχωριστή παράγραφος.

2) Ἡ φράση πού ἀρχίζει στό στίχο 21 τῆς δεύτερης στήλης «δηλαδή δέν τούς δόθηκαν ὅλα ἐκεῖνα τά στοιχεῖα πού νά πειστοῦν, ὅτι ἡ νέα μορφή ὀργάνωσης ἐπιβάλλεται ἀπό τήν ἀνάγκη τῆς προσαρμογῆς τῆς ταχτικῆς στήν ἐξυπηρέτηση τῶν καινούργιων ἐπιδιώξεών μας καί τοπικά καί γενικώτερα»

Ὁλόκληρη πρέπει νά μπῆ στό στοῖχο 36 τῆς ἴδιας στήλης πρίν ἀπό τή φράση πού ἀρχίζει ἔτσι «Δέν πῆγαν ἀπό κοντά νά καθοδηγήσουν...»

ΚΡΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

Μέσα στὸ μῆνα Ἀπρίλη, ἐκδόθηκαν καὶ στάλθηκαν στὶς Μονάδες τὰ πάρα κάτω βιβλία.

α) «Ἐκπαίδευση στὰ πολυβόλα». Τὸ βιβλιαράκι αὐτὸ ἐκπονήθηκε ἀπὸ τὴ σχολὴ ἀξιωματικῶν τοῦ Γ. Α. μὲ βάση τὰ μαθήματα ποὺ διδάχτηκαν στοὺς μαθητὲς στὶς 3 πρῶτες σειρές. Περιέχει τὰ βασικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴν ὀνοματολογία, λειτουργία, βολὴ καὶ ταχτικὴ χρησιμοποίηση τῶν πολυβόλων. Δεδομένου ὅτι τὸ πολυβόλο εἶναι τὸ πιὸ ἰσχυρὸ καὶ τὸ βασικότερο ὅπλο τοῦ πεζικοῦ γιὰ ὅλες τὶς φάσεις τοῦ ἀγῶνα, οἱ ἀξιωματικοὶ γενικὰ καὶ ξεχωριστὰ ὅσοι διοικοῦν μονάδες πολυβόλων, πρέπει τέλεια νὰ ξέρουν νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν στὶς διάφορες περιπτώσεις. Τὰ τεχνικὰ στοιχεῖα ποὺ δίνει τὸ βοήθημα αὐτό, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν καθημερινὴ πραχτικὴ πολεμικὴ μας πεῖρα, θὰ προωθήσουν στὸν ἀνώτερο βαθμὸ τὴν δράση τῶν πολυβόλων μας. Γι' αὐτὸ χρειάζεται νὰ διαβαστεῖ προσεχτικὰ καὶ νὰ βρίσκεται πάντα στὰ χέρια τῶν πολυβολητῶν μας.

β) «Μαθήματα κινητήρων καὶ Ἀσυρματοτεχνίας». Τὸ βοήθημα αὐτὸ γράφτηκε ἀπὸ τοὺς συναγ. ὑπολοχαγοὺς Καραθάνον Ν. καὶ Σιούλαν Β. ἐκπαιδευτὲς τῆς σχολῆς τεχνιτῶν Γ. Α.

Δίνει στοιχειώδεις τεχνικὲς γνώσεις, γιὰ τοὺς τεχνίτες ποὺ δουλεύουν σὲ συνεργεῖα Σταθμῶν Ἀσυρμάτου, τοὺς ὑποδείχνει πῶς νὰ διαπιστώνουν σὲ ποιὲς αἰτίες ὀφείλονται οἱ διάφορες ἀνωμαλίες καὶ πῶς νὰ διορθώσουν τὶς βλάβες. Ἔχοντας τὸ βοήθημα αὐτὸ οἱ ὑπεύθυνοι τῶν συνεργείων, θὰ μποροῦν πιὸ συστηματικὰ νὰ συντηροῦν καὶ νὰ ἐξασφαλίζουν τὴν καλὴ λειτουργία, στὶς μηχανὲς φόρτισης στὶς μπαταρίες καὶ τὰ μηχανήματα ἀσυρμάτου καὶ γενικὰ θὰ τοὺς διευκολύνει στὴ δουλειά τους. Εἶναι γνωστὴ ἡ ἐξαιρετικὴ σημασία τῆς καλῆς λειτουργίας τοῦ διχτύου τῶν ραδιεπαφῶν, στὸ Δημοκρατικὸ Στρατό. Ἔτσι τὸ βοήθημα αὐτὸ ποὺ προωθεῖ σοβαρὰ τὴν ἐπίδοση τῶν τεχνιτῶν μας, ἀποτελεῖ μιὰ σημαντικὴ συμβολὴ στὴν ἀνάπτυξη καὶ καλὴ λειτουργία τῶν διαβιβάσεων.

γ) «Πραχτικὸ βοήθημα γιὰ τὴ βολὴ πυροβολικοῦ».

Γράφτηκε ἀπὸ τὸν συν. Στεφάπουλο Χρίστο ταγματάρχη τοῦ πυροβολικοῦ. Περιέχει τὰ ἀπαραίτητα τεχνικὰ στοιχεῖα, ποὺ χρειάζονται στοὺς ἀξιωματικούς μας τοῦ πυροβολικοῦ γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ὀργανώνουν καὶ νὰ διευθύνουν τὴ βολὴ πυροβολικοῦ. Πιάνει μὲ ὅσο μποροῦσε πιὸ ἁπλὸ καὶ κατανοητὸ τρόπο τὰ πιὸ οὐσιώδη ζητήματα τῆς βολῆς. Γιὰ νὰ μπορέσουν οἱ ἀξιωματικοί μας νὰ τὰ ἀφομοιώσουν χρειάζεται νὰ ἔχουν στοιχειώδεις γνώσεις πραχτικῆς ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρίας, ποὺ μποροῦν καὶ ἂν δὲν τὶς ἔχουν στὸ βαθμὸ ποὺ ἀπαιτεῖται, νὰ τὶς ἀποχτήσουν εὔκολα. Τὸ βιβλιαράκι αὐτὸ πρέπει σὲ σύντομο διάστημα νὰ γίνει κτῆμα ὅλων τῶν ἀξιωματικῶν μας τοῦ πυροβολικοῦ, γιατὶ ἡ βολὴ εἶναι τὸ σοβαρότερο κεφάλαιο τῆς εἰδίκευσης στὸ πυροβολικό. Σὲ τελευταία ἀνάλυση, τότε μπορεῖ νά 'ναι ἕνας καλὸς πυροβολητής, ὅταν μπορεῖ νὰ πετυχαίνει καλὲς βολὲς στὸ πεδίο τῆς μάχης. Στὸ Δημ. Στρατὸ ὅλοι οἱ πυροβολητὲς μας φιλοδοξοῦν ἀσφαλῶς νὰ ἔχουν πάντα τέτοιες ἐπιτυχίες. Σ' αὐτὸ θὰ τοὺς βοηθήσει σημαντικὰ αὐτὸ τὸ βοήθημα.

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

ΑΠΟ 10 ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ — 5 ΤΟΥ ΜΑΗ

10)4—Τμήματα Δ.Σ. Ἠπείρου χτύπησαν στό δρόμο Γιάννενα—Καλπάκι μοναρχοφασιστικό τμῆμα καί ἀνατίναξαν στρατιωτικό αὐτοκίνητο. Σκοτώθηκαν 4, τραυματίστηκαν 5 καί αἰχμαλωτίστηκαν 9 στρατιῶτες. Λάφυρα: 1 μπρέν, 13 ὅπλα, 1 ναρκοσυλλέκτης καί πυρομαχικά. Μοναρχοφασιστικές δυνάμεις πού ἐπιδίωξαν νά πλευροκοπήσουν τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτυπήθηκαν ἀπ' αὐτά καί εἶχαν ἀπώλειες 12 νεκρούς.

11)4—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου ὕστερα ἀπό ἰσχυρή ἐπίθεση σύντριψαν τίς μοναρχοφασιστικές δυνάμεις πού ἀποτελοῦνταν ἀπό 1 τάγμα ἐθνοφρουρᾶς, 80 χωροφύλακες καί χιτομάυδες καί κατέλαβαν τά Καλάβρυτα, στά ὁποῖα ἔμειναν δυό μέρες. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ. Νεκροί: 98 ἐθνοφρουρῖτες καί χωροφύλακες, καί πάνω ἀπό 150 τραυματίες. Ἀνάμεσα στούς νεκρούς εἶναι καί 7 ἀξιωματικοί (1 ἀντισυνταγματάρχης, 1 ταγματάρχης, 2 ὑπολοχαγοί καί 3 ἀνθυπολοχαγοί.) Αἰχμάλωτοι: 200 καί μεταξύ τους 7 ἀξιωματικοί (2 ὑπολοχαγοί καί 5 ἀνθυπολοχαγοί). Λάφυρα πού πῆραν οἱ μαχητές τοῦ Δ.Σ. Ὅλος ὁ ὁπλισμός καί ὁ ἐφοδιασμός τοῦ τάγματος: 4 βίκερς, 5 ὅλμοι μέ 500 βλήματα, 22 μπρέν, 300 τουφέκια, 45 ἡμιαυτόματα, 9.500 σφαῖρες, 400 χειροβομβίδες μίλς, 1 ἀσύρματο, 15 πιστόλια, 500 στολές, 800 κουβέρτες, 8 φορτία φάρμακα, 10.000 ὀκ. ἀλευρα, 6.000 ὀκ. ζάχαρι, 8.000 κοῦτες τσιγάρα, Συνολικά 460 φορτώματα ὑλικό. Ἀπ' τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀπελευθερώθηκαν 10 κρατούμενοι δημοκρατικοί πολίτες.

—Δύο ἐχθρικοί λόχοι πού κινήθηκαν ἀπό Κάρτεζι καί Μέγα Σπήλαιο χτυπήθηκαν ἀπό τμήματα τοῦ Δ.Σ. καί ἀνατράπηκαν:

12)4—Σέ μάχες στήν περιοχή Χαλκιδικῆς τά τμήματα τοῦ Δ.Σ. προξένησαν στούς μοναρχοφασίστες ἀπώλειες: 16 νεκρούς, 31 τραυματίες καί 14 ἀγνοούμενους.

13)4—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. πού διείσδυσαν στήν περιοχή Ἀσπραγγέλου. Βίννισα Ἠπείρου σέ σύγκρουση μέ μοναρχοφασιστικές δυνάμεις τίς προξένησαν ἀπώλειες 13 νεκρούς, πολλούς τραυματίες καί ἔπιασαν αἰχμάλωτους 15 στρατιῶτες. Πῆραν λάφυρα: 2 μπρέν, 3 ἡμιαυτόματα, 10 ὅπλα κ.λ.π.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Βερμίου χτύπησαν ἐχθρική διλοχία πού κινήθηκε ἀπό Ἀκρινή—Κοζάνης πρός Βέρμιο. Ἀπώλειες ἐχθροῦ: 6 νεκροί καί 6 τραυματίες. Λάφυρα: 1 μυδράλλιο, 6 χιλ. σφαῖρες καί πολλά μεταγωγικά μέ τρόφιμα καί ἱματισμό.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν ἐχθρική διλοχία στό Μεγάλο Χωριό. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 20 νεκρούς καί τραυματίες.

—Ἀπό 2—13)4 σαμποτέρ Ἀρχηγείου Κ. Μακεδονίας ἀνατίναξαν 5 στρατιωτικά αὐτοκίνητα καί 2 γέφυρες. Οἱ μοναρχοφασίστες εἶχαν ἀπώλειες 15 νεκρούς καί 12 τραυματίες.

14)4—Ὕστερα ἀπό προπαρασκευή ὅλμων καί πυροβολικοῦ τμήματα τοῦ Δ.Σ. εἰσέδυσαν ἀπό 3 σημεία στό Διδυμότειχο. 16 πατριῶτες κατατάχθηκαν στά τμήματα. Σκοτώθηκαν 8 μοναρχοφασίστες.

—Ἐλεύθερος σκοπευτής σκότωσε στήν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ Φυλακτό—

Σουφλιοῦ τόν ἀρχιτρομοκράτη Πρωϊκάκη.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Χαλκιδικῆς ἀντιμετώπισαν ἐχθρική ἐκστρατεία καί μέ ἀντεπίθεση διέλυσαν τό λόχο ἐθνοφρουρᾶς Στρατονίκης. Πιάστηκαν αἰχμάλωτοι 3 ἐθνοφρουροί. Λάφυρα: 10 μεταγωγικά, 6 χιλ. σφαῖρες 2 ὀλμίσκοι, ὅπλα κ.λ.π.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν 2 διλοχίες ἐχθροῦ στό Σταυρό—Ἀράχωβας. Σκοτώθηκαν 4 καί τραυματίστηκαν 9 στρατιῶτες.

—15)4—Στήν περιφέρεια Φλώρινας—Καστοριᾶς ἀό 12—15)4 σαμποτέρ τοῦ Δ.Σ. ἀνατίναξαν σέ διάφορα σημεῖα 13 γέφυρες, 400 μ. τοίχους ἀντιστήριξης καί 4 στρατιωτικά αὐτοκίνητα μέ ἀποτέλεσμα νά σκοτωθοῦν 36 καί νά τραυματιστοῦν 22 στρατομάῦδες.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀνέτρεψαν δυνάμεις 2 ἐχθρικῶν ταγμάτων στις ράχες Καρπενησιοῦ προξενώντας τους ἀπώλειες 15 νεκρούς καί πολλούς τραυματίες.

—Στίς ἐπιχειρήσεις πού ἔκαναν οἱ μοναρχοφασίστες ἀπό 13—15)4 στήν περιοχή Δράμας εἶχαν ἀπώλειες πάνω ἀπό 160 ἐξακριβωμένους νεκρούς καί τραυματίες καί 3 αἰχμαλώτους. Ὁ Δ.Σ. κυρίεψε λάφυρα: 6 μπρέν, 14 ὅπλα, 50.000 σφαῖρες,5 μουλάρια κ.λ.π.

—Μεταξύ Σώστης—Φυλάκιο Σώστης ἀνατινάχτηκε ἁμαξοστοιχία. Σκοτώθηκαν 46 καί τραυματίστηκαν πολλοί στρατιῶτες.

16)4—Τμήματα Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν ἐχθρική δύναμη πού κινήθηκε ἀπό Δελφούς πρός Κροκί καί τῆς προξένησαν ἀπώλειες 4 νεκρούς καί 6 τραυματίες.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀνέτρεψαν ἐχθρική ταξιαρχία πού κινήθηκε ἀπό Κοζάνη πρός Πτολεμαΐδα καί Πολύμυλο καί τῆς προξένησαν ἀπώλειες 18 νεκρούς καί 27 τραυματίες.

17)4—Πυροβολικό τοῦ Δ.Σ. ἔβαλε 130 βλήματα στούς στρατῶνες τοῦ χωριοῦ Παπάδες—Δράμας καί στούς Ἀμαξάδες Δράμας

—Τμήματα Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν μοναρχοφασιστικό τμῆμα πού κινήθηκε ἀπό Ἀράχωβα πρός Παρνασσό καί τοῦ προξένησαν ἀπώλειες 5 νεκρούς καί 6 τραυματίες.

18)4)— Μέ κεραυνοβόλα ἐπίθεση τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ἀνατ. Μακεδονίας-Θράκης μπῆκαν στό Τείχιο-Σουφλίου πού κατέχονταν ἀπό 150 μάδ. 30 ἐθνοφρουρίτες καί 8 χωροφύλακες. Κάηκαν 35 ὀχυρωμένα σπίτια καί ἀποθήκη μέ 28 μπρέν, 345 ὅπλα καί 7000 σφαῖρες. Ἀπώλειες ἐχθροῦ: Ἐξακριβωμένοι νεκροί: 25. Λάφυρα: 20 κάρρα ἱματισμός καί τρόφιμα. Στό Δ. Σ. προσχώρησαν 37 ἄνδρες καί 41 γυναῖκες.

19)4) Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν δυνάμεις χωροφυλακῆς και μάυ στήν Ἰτέα. Ἄλλα τμήματα ἀνατίναξαν τό ὑδραγωγεῖο τῆς Ἄμφισσας.

— Ἀπό 15-19(4 σαμποτέρ τοῦ Ἀρχηγείου Δυτικῆς Μακεδονίας ἀνατίναξαν 3 αὐτοκίνητα τοῦ στρατοῦ, τοίχους ἀντιστήριξης καί 2 γέφυρες, μέ ἀποτέλεσμα νά σκοτωθοῦν 13 στρατιῶτες, 1 ἀνθυπολοχαγός, ὁ διοικητής τοῦ 584 τάγματος καί νά τραυματιστοῦν 7 στρατιῶτες.

20)4)— Τμήματα Δ.Σ. Πελοποννήσου διέλυσαν στήν Κέρτεζα Καλαβρύτων ἐχθρικό λόχο. Κυριεύτηκαν λάφυρα: 130 βλήματα ὅλμου, 50 ὅπλα, 1500 σφαῖρες καί 150 κουβέρτες.

— Τμήματα τοῦ ΔΣ Θεσσαλίας ἀντιμετώπισαν στήν περιοχή Καρδίτσας δυό διλοχίες ΟΚ καί τίς προξένησαν ἀπώλειες 35 νεκρούς καί πολλούς τραυματίες.

21)4 — Τμήματα τοῦ ΔΣ Κεντρικῆς Μακεδονίας ἀπό 13-24)4 χτύπησαν ἐχθρική δύναμη στήν Κρύα 26 χλμ. ἀπ' τή Θεσσαλονίκη καταυλισμό μοναρχοφασιστῶν στό Περιστέρι, ἀνάγκασαν τόν ἐχθρό νά ἐγκαταλείψει τό πολυβολεῖο Σαλάτς—Κιλκίς

καί κατέστρεψαν ἐγκαταστάσεις μεταλλείων στήν Κασσάνδρα. Ἔπιασαν 5 αἰχμάλωτους. Κυρίεψαν λάφυρα· 1 μπρέν, 2 στέν, 3000 σφαῖρες, 27 κουβέρτες κ.ά. Σκότωσαν καί τραυμάτισαν 65 μοναρχοφασίστες. Ἀνάμεσα στούς νεκρούς τοῦ ἐχθροῦ εἶναι ὁ φασίστας ταγματάρχης Σκόρδας. 16 νέοι ἀκολούθησαν τά τμήματα τοῦ Δ.Σ.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ρούμελης σύντριψαν στά Τοπόλιανα μοναρχοφασιστική διλοχία. Σκοτώθηκαν 20 καί αἰχμαλωτίσθηκαν 50 μαζί μέ τό γιατρό τοῦ Τάγματος. Ἀπό τούς ὑπόλοιπους οἱ περισσότεροι φεύγοντας πνίγηκαν στόν Ἀχελῶο. Οἱ μαχητές τοῦ Δ.Σ. πῆραν λάφυρα· 9 μπρέν, 60 ὅπλα, 4 ὁλμίσκους μέ 70 βλήματα καί ἄφθονο ὑλικό.

23)4) Σαμποτέρ τοῦ Ἀρχηγείου Πελοποννήσου κατέστρεψαν 3 γέφυρες στό δρόμο Πύργου—Τριπόταμου καί 1 στό δρόμο Πάτρα—Καλάβρυτα καί κατέστρεψαν σέ πολλά σημεία τό δρόμο Καλάβρυτα—Μαζέϊκα.

24)4.—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Ρούμελης χτύπησαν ἐπί 2 μέρες στόν Κλειστό Εὐρυτανίας—στά μετόπισθεν δηλαδή τοῦ περιβόητου κλοιοῦ πού λέν ὅτι ἔκαναν οἱ μοναρχοφασίστες ἐκεῖ—τίς ἐχθρικές δυνάμεις. Οἱ φασίστες εἶχαν ἀπώλειες 30 νεκρούς καί 28 τραυματίες.

25)4—Ἀπό 9—25)4 τά τμήματα τοῦ Δ Σ κι' οἱ ὁμάδες ἐλευθέρων σκοπευτῶν Ἀρχ. Ἠπείρου ἀναπτύσσοντας ἔντονη δράση, προξένησαν στόν ἐχθρό ἀπώλειες, 70 νεκρούς καί τραυματίες. Μεταξύ τους εἶναι 3 ἀξιωματικοί. Τά τμήματα τοῦ Δ Σ μπῆκαν σέ πάνω ἀπό 20 χωριά.

—Ἀπό 15—25)4 τμήματα τοῦ Δ Σ Πελοποννήσου μπῆκαν σέ πάνω ἀπό 40 χωριά τῆς Ἠλείας. Οἱ χίτες τῶν χωριῶν παράδωσαν τά ὅπλα. Ἀνατινάχθηκαν 5 γέφυρες. 120 πατριῶτες ἀπ' τίς περιοχές Καλαμάτας καί Τρίπολης προσχώρησαν στό Δ.Σ.

26)4—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. ἀνέτρεψαν ἐπιθετικές προσπάθειες ἐχθρικῶν δυνάμεων ἀπό 3 τάγματα στήν περιοχή Ξάνθης. Μέ ἀντεπιθέσεις ἀνάγκασαν τόν ἐχθρό νά συμπτυχτεῖ στίς βάσεις του προξενώντας τους πολλές ἀπώλειες.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. χτύπησαν καί ἐκτόπισαν ἐχθρικές δυνάμεις ἀπό διάφορα ὑψώματα στόν τομέα Φλώρινας. Ἀπώλειες τοῦ ἐχθροῦ 37 νεκροί καί πολλοί τραυματίες.

27)4—Πυροβολικό τοῦ Δ.Σ. ἔβαλε εὔστοχα 250 βλήματα ἐνάντια σέ μοῖρα αὐτοκινήτων καί στίς ἐχθρικές θέσεις στήν Ἀλεξανδρούπολη.

—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. κατέλαβαν μέ ἐπίθεση τό Λιβάδι—Ζαγορίου. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 11 νεκρούς καί 12 τραυματίες. Πιάστηκαν 4 αἰχμάλωτοι καί κυριεύτηκαν πολλά λάφυρα.

28)4—Μεταξύ Μάνδρας καί Βυρώνειας ἀνατινάχτηκε ἁμαξοστοιχία. Καταστράφηκε ἡ ἀτμομηχανή καί 5 βαγόνια. Ἀπώλειες μοναρχοφασιστῶν 14 νεκροί καί 13 τραυματίες. Κάηκαν 5.

30)4—Τμήματα τοῦ Δ.Σ. Χαλκιδικῆς σέ σύγκρουση μέ δυνάμεις ἐθνοφρουρᾶς στήν περιοχή Βαρβάρας—Σοφόλιανης διέλυσαν 2 λόχους καί τούς ἔτρεψαν σέ πανικόβλητη φυγή. Ὁ ἐχθρός εἶχε ἀπώλειες 40 ἐθνοφρουρούς καί μεταξύ τους 1 ἀνθ)γό. Πιάστηκαν 5 αἰχμαλωτοι, Πάρθηκαν λάφυρα: 4 ὅλμοι, 12 μπρέν, 1600 σφαῖρες, 1 ἀσύρματος, 20 ὅπλα καί ἄφθονο ὑλικό.

1 Μάη—Ὁ ἐλεύθερος σκοπευτής Στάθης Μητσογιάννης σκότωσε μέ χειροβομβίδα στό κέντρο τῆς Ἀθήνας τό δολοφόνο ὑπουργό τῆς Δικαιοσύνης στή μοναρχοφασιστική κυβέρνηση τῆς Ἀθήνας, Χρῆστο Λαδᾶ.

—Τμῆμα τοῦ Δ.Σ. Θεσσαλίας χτύπησε στό δρόμο Λαμίας-Δομοκοῦ φάλαγγα αὐτοκινήτων. Ἔκαψε 6 αὐτοκίνητα καί ἀνατίναξε μέ νάρκη ἄλλα [illegible] ἄλλοι. Πιάστηκαν 2 αἰχμάλωτοι ἐθνοφρουροί. Πάρθηκαν λάφυρα 1 μπρέν.

ΑΠΟ ΜΗΝΑ ΣΕ ΜΗΝΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΠΟ 10 ΑΠΡΙΛΗ — 10 ΜΑΗ

Ἀπὸ καιρὸ εἶχε γίνει ὁλοφάνερη ἡ ἀποσύνθεση στὸ κυβερνητικὸ κατασκεύασμα τῆς Ἀθήνας. Τὰ σκάνδαλα ξεσποῦσαν τὸ ἕνα ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄλλο καὶ οἱ φαγωμάρες γίνονταν καθημερινὸ ἀνάγνωσμα στὸν τύπο τους. Ἡ ἀποτυχία τῆς μοναρχοφασιστικῆς ἐπιχείρησης στὴ Ρούμελη καὶ οἱ σοβαρὲς ἐπιτυχίες τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ στὴν Πελοπόννησο, στὴ Θεσσαλία, στὴν Ἤπειρο ἐπίσπευσαν τὴν κρίση στοὺς κουΐσλιγκς. Σὰν χαριστικὴ βολὴ ἦρθε τὴν Πρωτομαγιὰ ἡ ἐκτέλεση ἀπὸ πατριώτη τοῦ δολοφόνου Λαδᾶ· Ὁ Τσαλδάρης ζήτησε μὲ ἄρθρο του νὰ πάρει μόνο τὸ λαϊκὸ κόμμα τὴν ἐξουσία· Ὅταν ὅμως τοῦ τράβηξε τ' αὐτιὰ ὁ Γκρίσγουωλντ ζήτησε ἀπὸ τὸ Σοφούλη παραχωρήσεις ὅπως εἶναι νὰ ἀντικατασταθοῦν μερικοὶ ὑπουργοί, νὰ στείλουν στὰ σπίτια τους γιὰ ἕνα ἀκόμα μῆνα τοὺς «λαοπρόβλητους» τῆς βουλῆς τους, γιατὶ μέσα στὶς δύσκολες αὐτὲς στιγμὲς τοὺς ἐνοχλοῦν μὲ τὰ γαυγίσματά τους καὶ νὰ κάνουν γρήγορα ἕνα μοναρχοφασιστικὸ Σύνταγμα.

Ὁ Σοφούλης πειθαρχικὸς στὶς ἐντολὲς τοῦ Γκρίσγουωλντ δέχτηκε καὶ ἔγινε ὁ ἀνασχηματισμὸς τοῦ ἀμερικάνικης κατασκευῆς ἄθλιου συγκροτήματος. Κουράστηκαν λίγες μέρες οἱ Γρίσγουωλντ καὶ Φὸν Φλὶτ γιὰ νὰ ἀποφύγουν τὸ ξέσπασμα τῆς κρίσης τρέχοντας πότε στὸν Τσαλδάρη καὶ πότε στὸ Σοφούλη καὶ βάζοντάς τους σὲ θεογνωσία. Εἶναι φανερὸ πὼς τίποτα δὲν ἄλλαξε. Ἡ ἀποσύνθεση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ εἶναι τόσο βαθειὰ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ γιατρευτεῖ μὲ θεαματικὴ ἀλλαγὴ στὰ ὑπουργεῖα. Οὔτε καὶ μὲ τὶς ψευτιὲς ποὺ διαδίδουν πιὸ ἔντονα τὸν τελευταῖο καιρὸ γιὰ προτάσεις ἀνακωχῆς, ποὺ τάχα ἔγιναν ἀπὸ τὸ δημοκρατικὸ στρατόπεδο. Καὶ οἱ ἀλλαγὲς καὶ οἱ ψευτιὲς εἶναι προορισμένες νὰ δώσουν θάρρος στοὺς τρομοκρατημένους ἀπὸ τὰ ἐπιτυχημένα χτυπήματα τοῦ Δημοκρατικοῦ Στρατοῦ μοναρχοφασίστες. Ἡ ἐκτέλεση τοῦ Λαδᾶ μεγάλωσε τὴ σύγχιση στὸ μοναρχοφασιστικὸ στρατόπεδο, γιατὶ ἔδειξε τὴν ἀποφασιστικότητα ποὺ δείχνουν οἱ πατριῶτες στὶς πόλεις. Ἰδιαίτερη ἐντύπωση ἔκανε τὸ γεγονὸς πὼς ἡ ἐκτέλεση αὐτὴ ἦρθε λίγες μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴ μετάδοση ἀπὸ τὸ ραδιοφωνικὸ σταθμὸ τῆς Ἐλεύθερης Ἑλλάδας τοῦ ἀνοιχτοῦ γράμματος ποὺ ἀπηύθυνε τὸ Πολιτικὸ Γραφεῖο τῆς Κ.Ε. τοῦ Κ.Κ.Ε. στὰ μέλη τοῦ Κ.Κ.Ε. στὶς πόλεις.

Οἱ μαζικὲς ἐκτελέσεις πατριωτῶν ἀπὸ τὸ μοναρχοφασισμὸ προκάλεσαν κῦμα ἀγανάχτησης σ' ὅλες τὶς χῶρες. Μάταια προσπάθησαν ὁ Γκρίσγουωλντ καὶ οἱ ἕλληνες ὑποταχτικοί του νὰ ξεπλυθοῦν μὲ ψευδολογίες ἀπὸ τὸ ἄφθονο αἷμα ποὺ χύνουν. Ἡ ψευτοκυβέρνηση τῆς Ἀθήνας γιὰ τὴ διεθνὴ κοινὴ γνώμη ἀποκαλύφθηκε τέτοια ποὺ πραγματικὰ εἶναι. Μιὰ σπεῖρα προδοτῶν καὶ δολοφόνων. Ἐσωτερικὰ αὐτὴ ἡ διεθνὴς ἀγανάκτηση ἔκανε ἀκόμα πιὸ μεγάλο τὸν ξευτελισμὸ τῆς ψευτοκυβέρνησης στὰ μάτια τῶν παρασυρμένων. Προσπαθοῦν νὰ δώσουν κουράγιο στὰ ὄργανά τους μὲ διάφορα ταξίδια ποὺ κάνουν. Μὰ αὐτὰ τὰ ταξίδια καταλήγουν στὸ ἀντίθετο ἀποτέλεσμα γιατὶ πάντα συμβαίνουν ἀπρόοπτα. Ὁ Παῦλος Γκλύξμπουργκ πηγαίνοντας στὴν Τρίπολη θάπεφτε παραλίγο πάνω σὲ νάρκη καὶ ἀναγκάστηκε νὰ γυρίσει ἀπὸ τὴν Τρίπολη πίσω στὸ Ναύπλιο καὶ ἀπὸ κεῖ νὰ πάει μὲ ἀντιτορπιλλικὸ στὴν Καλαμάτα. Γιὰ νὰ πάει ἀπὸ τὴν Πάτρα στὸ Αἴγιο χρησιμοποίησε ἀντιτορπιλλικό. Ὁ Στράτος παραλίγο κι' αὐτὸς θάπεφτε σὲ νάρκη. Ὁ Σοφούλης ἐνῶ ἀνήγγειλε πὼς θὰ πήγαινε περιοδεία σὲ Μακεδονικὲς πόλεις καὶ ὕστερα στὸ Βόλο, Λάρισα ἀναγκάστηκε νὰ περιοριστεῖ σὲ ταξίδι μὲ ἀντιτορπιλλικὸ στὴ Θεσσαλονίκη. Ἔτσι καὶ τὰ θεαματικὰ αὐτὸ ταξίδια ἀντὶ νὰ σώζουν, κατακουρελιάζουν τὸ ἠθικὸ τῶν μοναρχοφασιστῶν.

Ὁ μοναρχοφασισμὸς βουτιέται ὅλο καὶ πιὸ πολὺ στὸ αἷμα, στὴν ἀποσύνθεση, στὴ σαπίλα.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

ΑΠΟ 10 ΑΠΡΙΛΗ — 10 ΜΑΗ

ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ: 'Η 'Επιτροπή τοῦ κρατικοῦ πλάνου δημοσίεψε τὰ ἀποτελέσματα γιὰ τὴν ἐκτέλεση τοῦ πλάνου στό πρῶτο τρίμηνο τοῦ 1948. Στή βιομηχανική παραγωγή συνολικὰ τό πλάνο ἐκτελέστηκε κατὰ 102ο/ο. Σὲ σύγκριση μὲ τὸ πρῶτο τρίμηνο τοῦ 1947 αὐξήθηκε ἡ παραγωγὴ κατὰ 32ο/ο. Τὰ μεροκάματα αὐξήθηκαν κατὰ 51ο/ο σὲ σύγκριση μὲ τό α.' τρίμηνο τοῦ 1947. 'Η παραγωγικότητα τῆς δουλειᾶς αὐξήθηκε κατὰ 21ο/ο.

ΕΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ: Συνεχίζεται ἡ φιλοπόλεμη προπαγάνδα. Τό Κογκρέσσο ἑτοιμάζει νόμο γιὰ τὴν ὑποχρεωτική στρατολογία καὶ ἐκγύμναση. Μὲ τὴν ἀφορμή αὐτή παρελαύνουν ἀπό τίς ἐπιτροπὲς τῆς Γερουσίας οἱ πιό διάσημοι προπαγανδιστὲς τοῦ πολέμου καὶ ρίχνουν τὰ ἀντισοβιετικά τους συνθήματα. Ὡς τόσο μπρὸς στὴν ἀποφασιστική στάση τῆς Σοβ. Ἕνωσης ὁ Μάρσαλ ἀναγκάστηκε νὰ δηλώσει πὼς δὲν ἐγκρίνει καμμιὰ οὐσιαστικὴ ἀλλαγὴ στό καταστατικό τῶν Ἑνωμένων Ἐθνῶν ἂν δὲν τὴ δεχτεῖ ἡ Σοβ. Ἕνωση

Στό ἀναμεταξὺ μεγάλωσε ἡ κίνηση γιὰ τὴν προεδρεία τοῦ Οὐάλλας. Οἱ ὑποστηριχτὲς του ἀποφάσισαν νὰ ἐκδώσουν τὴν ἐφημερίδα Σιτιζεν (πολίτης).

ΙΤΑΛΙΑ: Οἱ ἐκλογὲς ἔδωσαν πλειοψηφία στοὺς Χριστιανοδημοκράτες τοῦ Ντὲ Γκάσπερι. Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κ.Κ. Ἰταλίας δήλωσε: «Οἱ ἐκλογὲς δὲν ἦταν ἐλεύθερες γιὰ τρεῖς λόγους: Πιέσεις, καλπονοθεύσεις καὶ ψευδολογίες. Ἡ σχετικὴ ἐκλογικὴ ἐπιτυχία τῶν κυρίων αὐτῶν δὲ θἆταν δυνατὴ χωρὶς τὴν ξένη ἐπέμβαση καὶ χωρὶς τὴ θρησκευτικὴ τρομοκρατία». Καὶ ὁ Τολιάτι κατέληξε: «οἱ δημοκράτες καὶ οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι ὅλου τοῦ κόσμου μποροῦν νἆναι βέβαιοι πὼς οἱ ἐργαζόμενοι τῆς Ἰταλίας κρατοῦν γερὰ τὴ σημαία τῆς δημοκρατίας»

Κάτω ἀπό τὴ πίεση τῶν ἐργατῶν ὁ Ντὲ Γκάσπερι ἀναγκάστηκε νὰ δώσει ἄσυλο στοὺς ἕλληνες ναυτεργάτες ποὺ εἶχε συλλάβει ἡ Ἀργεντίνικη κυβέρνηση καὶ σκόπευε νὰ τοὺς παραδώσει στό μοναρχοφασισμό.

ΑΓΓΛΙΑ: Μέσα στό ἐργατικό κόμμα παρουσιάστηκαν σοβαρὲς διαφωνίες. Ἡ δεξιὰ καθοδήγησή του θέλει νὰ διαγράψει ἀπο τό κόμμα τοὺς 30 ἐργατικοὺς βουλευτὲς ποὺ στεῖλαν τηλέγρα στό Νέννι. Ἀπ' ἀφορμὴ αὐτὰ τὰ μέτρα μιὰ σειρὰ βουλευτὲς διαμαρτυρήθηκαν. Προβλέπεται πως στό συνέδριο τοῦ κόμματος ποὺ θα γίνει στὶς 17 τοῦ Μάη στό Σκάρμπορουν θὰ ὑποβληθοῦν πολλὲς προτάσεις ἀποδοκιμασίας τῆς πολιτικῆς ποὺ ἀκολουθεῖ ἡ δεξιὰ τοῦ ἐργ. κόμματος.

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ: Ἐξακολουθοῦν οἱ συγκρούσεις Ἑβραίων καὶ Ἀράβων καὶ παίρνουν τό χαρακτῆρα ἀληθινοῦ πολέμου ποὺ τόν ὑποδαυλίζουν ἀμερικανοὶ καὶ ἄγγλοι ἱμπεριαλιστές.

ΕΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ: Ἡ ἀπόπειρα τῶν ἀμερικανῶν νὰ συκοφαντήσουν τίς Λαϊκὲς Δημοκρατίες παίρνοντας ἀφορμή ἀπό τὴ νίκη τοῦ Τσεχοσλοβάκικου λαοῦ ἀπότυχε χάρις στή σταθερὴ στάση τῆς Τσεχοσλοβακίας ποὺ ἀρνήθηκε ν' ἀπαντήσει στή σκευωρία, καὶ στήν ἀποφασιστική ἐπέμβαση στό Συμβούλιο Ἀσφάλειας τῆς Σοβ. Ἕνωσης. Ἐξ αἰτίας τῆς ὕπουλης τακτικῆς τῶν ἀμερικανῶν ὁ Ο.Η.Ε ἔφτασε σὲ ἀδιέξοδο στό Παλαιστηνιακό.

ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ: Ὑπογράφηκε Τσεχοβουλγαρικό σύμφωνο φιλίας καὶ ἀμοιβαίας βοήθειας ποὺ χαρακτηρίζεται σὰν ἕνα ἀκόμη βῆμα γιὰ τὴν ὑπεράσπιση τῆς εἰρήνης καὶ τῆς Δημοκρατίας.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ: Σ' ὅλον τόν κόσμο καὶ ἰδιαίτερα στὴ Σοβ. Ἕνωση καὶ στίς χῶρες τῆς Λ. Δημοκρατίας ἡ Πρωτομαγιὰ γιορτάστηκε μὲ μεγάλο ἐνθουσιασμό. Οἱ ἐργαζόμενοι παντοῦ διαδήλωσαν μαζικὰ τὴ θέλησή τους νὰ ὑπερασπίσουν τὴν εἰρήνη καὶ τή δημοκρατία ἐνάντια στοὺς ἱμπεριαλιστές.

ΔΙΕΘΝΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΛΑΟ: Οἱ μαζικὲς ἐκτελέσεις ἀγωνιστῶν ἀπό τοὺς μοναρχοφασίστες προκάλεσαν ἕνα παγκόσμιο κῦμα διαμαρτυρίας. Ἀκόμη καὶ ἀντιδραστικὲς κυβερνήσεις μπρὸς στὴν κοινή ἀγανάκτηση, ὅπως ἡ Ἀγγλική, ἡ Γαλλική, ἡ Δανική ἡ Νορβηγική κλπ. ἀναγκάστηκαν νὰ διαμαρτυρηθοῦν. Ἡ Ἀγγλική κυβέρνηση προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσει τὸ μοναρχοφασισμό, ἀλλὰ σ' ὁλόκληρη τὴν Ἀγγλία οἱ ἐργαζόμενοι ζητᾶν νὰ σταματήσουν οἱ ἐκτελέσεις. Τὸ ἴδιο γίνεται παντοῦ. Καί μόνο οἱ Ἀμερικάνοι ποὺ διέταξαν τίς ἐκτελέσεις ἀνέλαβαν τὴν ὑπεράσπιση τοῦ μοναρχοφασισμοῦ πρᾶγμα ποὺ προκάλεσε ἀγανάκτηση στὴν ἴδια τὴν Ἀμερική.

Σοβαρὸ γεγονὸς ὑπῆρξε ἡ σύγκληση στὸ Παρίσι διεθνοῦς συνδιάσκεψης βοήθειας γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὅπου πῆραν μέρος διάσημες προσωπικότητες ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμο. Ἰδιαίτερη ἐντύπωση ἔκανε ἡ εἰσήγηση τοῦ ἄγγλου βουλευτῆ Σόλλεϊ ποὺ καυτηρίασε τὴν ξένη ἐπέμβαση στὴν Ἑλλάδα. Ἡ συνδιάσκεψη ἐξέλεξε μόνιμη διεθνῆ ἐπιτροπὴ βοήθεια: στή δημοκρατική Ἑλλάδα.

ΠΙΕΡΡΙΑ
ΚΑΤΕΡΙΝΗ
ΠΑΠΑ ΧΩΡΑΦΙ
ΚΑΤΑΦΥΓΙ
ΑΓ. ΠΕΤΡΑΣ
ΑΜΑΡΜΠΕΗ
ΣΙΑΡΚΑ
ΟΛΥΜΠΟΣ
ΛΟΧΟΒΟ
ΚΑΣΤΑΝΙΑ
ΛΙΒΑΔΙ
ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟ
ΒΟΥΡΜΑ
ΑΝΘΡΑΚΙΑ
ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΟΝΑΣ
ΠΛΑΤΑΜΩΝΑΣ
ΛΑΣΠΟΧΩΡΙ
ΚΑΡΥΑ
ΔΕΣΚΑΤΗ
ΤΣΑΓΕΖΙ
ΕΛΑΣΣΩΝΑ
ΧΑΣΙΑ
ΣΙΝΟΚΕΡΑΣΙΑ
ΚΑΡΙΤΣΑ
ΠΗΝΕΙΟΣ ΠΟΤ.
ΑΘΑΝΑΤΗ
ΚΑΜΠΑΚΑ
ΑΓΙΑ
ΣΚΥΤΗ
ΛΑΡΙΣΑ
ΜΑΥΡΟΒΟΥΝΙ
ΚΑΛΑΜΑΚ
ΠΗΝΕΙΟΣ Π.
ΚΑΡΑΝΤΑΣ
ΒΟΛΟΣ
ΑΓΡΑΦΑ
ΦΑΡΣΑΛΑ
ΣΑΜΠΑΚΛΙ
ΒΡΑΧΑ
ΔΕΡΒΑΙ
ΛΑΜΙΑ
ΣΤΥΛΙΔΑ
ΠΟΡΕΙΑ ΑΟΠΛΩΝ
ΣΗΜΕΙΑ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΜΕ ΕΧΘΡΟ
ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:1000.000

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ
ΣΤΡΑΤΟΥ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ